

Документ **2597-VIII**, чинний, поточна редакція — **Редакція від 21.10.2019**, підстава - [145-IX](#)

Кодекс України з процедур банкрутства

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 19, ст.74)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 132-IX від 20.09.2019](#)
[№ 145-IX від 02.10.2019](#)}

Цей Кодекс встановлює умови та порядок відновлення платоспроможності боржника - юридичної особи або визнання його банкрутом з метою задоволення вимог кредиторів, а також відновлення платоспроможності фізичної особи.

КНИГА ПЕРША

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Кодексу терміни вживаються в такому значенні:

арбітражний керуючий - фізична особа, яка отримала відповідне свідоцтво та інформація про яку внесена до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України;

банкрутство - визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Кодексом, грошові вимоги кредиторів інакше, ніж через застосування ліквідаційної процедури;

боржник - юридична особа або фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, неспроможна виконати свої грошові зобов'язання, строк виконання яких настав;

грошове зобов'язання - зобов'язання боржника сплатити кредитору певну грошову суму відповідно до цивільно-правового правочину (договору) та на інших підставах, передбачених законодавством України. До грошових зобов'язань належать також зобов'язання щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування; зобов'язання, що виникають внаслідок неможливості виконання зобов'язань за договорами зберігання, підряду, найму (оренди), ренти тощо та які мають бути виражені у грошових одиницях. До складу грошових зобов'язань боржника, у тому числі зобов'язань щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, не включаються неустойка (штраф, пеня) та інші фінансові санкції, визначені на дату подання заяви до господарського суду, а також зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю і здоров'ю громадян, зобов'язання з виплати авторської винагороди, зобов'язання перед засновниками (учасниками) боржника - юридичної особи, що виникли з такої участі. Склад і розмір грошових зобов'язань, у тому числі розмір заборгованості за передані товари, виконані роботи і надані послуги, сума кредитів з урахуванням відсотків, які зобов'язаний сплатити боржник, визначаються на день подання до господарського суду заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство, якщо інше не встановлено цим Кодексом. При поданні заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство розмір грошових зобов'язань визначається на день подання до господарського суду такої заяви;

заінтересовані особи стосовно боржника - юридична особа, створена за участю боржника, юридична особа, що здійснює контроль над боржником, юридична або фізична особа, контроль над якою здійснює боржник, юридична особа, з якою боржник перебуває під контролем третьої особи, власники (учасники, акціонери) боржника,

керівник боржника, особи, які входять до складу органів управління боржника, головний бухгалтер (бухгалтер) боржника, у тому числі звільнені з роботи за три роки до відкриття провадження у справі про банкрутство, а також особи, які перебувають у родинних стосунках із зазначеними особами та фізичною особою - боржником, а саме: подружжя та їхні діти, батьки, брати, сестри, онуки, а також інші особи, щодо яких наявні обґрунтовані підстави вважати їх заінтересованими; для цілей цього Кодексу заінтересованими особами стосовно арбітражного керуючого чи кредиторів визнаються особи в такому самому переліку, як і заінтересовані особи стосовно боржника;

значні правочини - правочини щодо майна (робіт, послуг), ринкова вартість яких на день вчинення правочину становить 10 і більше відсотків вартості активів боржника за даними останньої річної фінансової звітності. Якщо замість кількох правочинів боржник міг вчинити один значний правочин, то кожен із таких правочинів вважається значним;

керуючий реалізацією - арбітражний керуючий, призначений господарським судом у справі про неплатоспроможність фізичної особи для здійснення реалізації майна банкрута та задоволення вимог кредиторів;

керуючий реструктуризацією - арбітражний керуючий, призначений господарським судом у справі про неплатоспроможність фізичної особи для здійснення реструктуризації боргів боржника;

керуючий санацією - арбітражний керуючий, а у випадках, передбачених цим Кодексом, - керівник боржника, призначений господарським судом для здійснення процедури санації боржника;

кредитор - юридична або фізична особа, а також контролюючий орган, уповноважений відповідно до [Податкового кодексу України](#) здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у межах своїх повноважень, та інші державні органи, які мають вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника; забезпечені кредитори - кредитори, вимоги яких до боржника або іншої особи забезпечені заставою майна боржника; конкурсні кредитори - кредитори за вимогами до боржника, що виникли до відкриття провадження у справі про банкрутство і виконання яких не забезпечено заставою майна боржника; поточні

кредитори - кредитори за вимогами до боржника, що виникли після відкриття провадження у справі про банкрутство;

ліквідатор - арбітражний керуючий, призначений господарським судом для здійснення ліквідаційної процедури;

неплатоспроможність - неспроможність боржника виконати після настання встановленого строку грошові зобов'язання перед кредиторами не інакше, як через застосування процедур, передбачених цим Кодексом;

офіційне оприлюднення - оприлюднення відомостей про справу про банкрутство на офіційному веб-порталі судової влади України;

погашені вимоги кредиторів - задоволені вимоги кредиторів, а також зобов'язання, щодо яких досягнуто згоди про припинення, у тому числі заміну або припинення зобов'язання в інший спосіб;

погашення боргів боржника - судова процедура у справі про неплатоспроможність фізичної особи, що застосовується з метою задоволення вимог кредиторів за рахунок реалізації майна банкрута, визнаного банкрутом у порядку, встановленому цим Кодексом;

правочини, щодо яких є заінтересованість, - правочини, сторонами яких є заінтересовані особи зі сторони боржника, арбітражного керуючого чи кредиторів;

представник працівників боржника - особа, уповноважена загальними зборами (конференцією), на яких присутні не менш як дві третини штатної чисельності працівників боржника, або відповідним рішенням первинної профспілкової організації боржника (а за наявності кількох первинних організацій - їх спільним рішенням) представляти інтереси працівників боржника під час провадження у справі про банкрутство з правом дорадчого голосу;

реструктуризація боргів боржника - судова процедура у справі про неплатоспроможність фізичної особи, що застосовується з метою відновлення платоспроможності боржника шляхом зміни способу та порядку виконання його зобов'язань згідно з планом реструктуризації боргів боржника;

розпорядник майна - арбітражний керуючий, призначений господарським судом для здійснення процедури розпорядження майном;

спеціалізована сторінка веб-сайту - сторінка офіційного веб-сайту державного органу з питань банкрутства в мережі Інтернет, за допомогою якої забезпечується доступ до інформації про боржника, передбаченої цим Кодексом. Право доступу до інформації про боржника, що міститься у закритій частині спеціалізованої сторінки веб-сайту державного органу з питань банкрутства, мають конкурсні кредитори, забезпечені кредитори, інвестори, а також поточні кредитори (з моменту прийняття господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом) у порядку, визначеному державним органом з питань банкрутства;

сторони у справі про банкрутство - конкурсні кредитори (представник комітету кредиторів), забезпечені кредитори, боржник (банкрут);

уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника - особа, уповноважена вищим органом управління боржника представляти інтереси засновників під час провадження у справі про банкрутство з правом дорадчого голосу;

учасники у справі про банкрутство - сторони, арбітражний керуючий, державний орган з питань банкрутства, Фонд державного майна України, представник органу місцевого самоврядування, представник працівників боржника, уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника, а також у випадках, передбачених цим Кодексом, інші учасники справи про банкрутство, щодо прав або обов'язків яких існує спір.

Термін "портал електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" вживається у значенні, наведеному в [Законі України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

Термін "конфлікт інтересів" вживається у значенні, наведеному в [Законі України](#) "Про запобігання корупції".

Стаття 2. Законодавство, що регулює провадження у справах про банкрутство

1. Провадження у справах про банкрутство регулюється цим Кодексом, [Господарським процесуальним кодексом України](#), іншими законами України.

2. Законодавство про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом не поширюється на банки, які виводяться з ринку або ліквідуються відповідно до законів України ["Про банки і банківську діяльність"](#) та ["Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#).

Провадження у справі про визнання емітента іпотечних облігацій неплатоспроможним (банкрутом) здійснюється у порядку, передбаченому цим Кодексом, з урахуванням норм [Закону України "Про іпотечні облігації"](#).

Провадження у справі про визнання інституту спільного інвестування неплатоспроможним (банкрутом) здійснюється у порядку, передбаченому цим Кодексом, з урахуванням норм [Закону України "Про інститути спільного інвестування"](#).

3. Провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників регулюється з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

4. Положення цього Кодексу не застосовуються до юридичних осіб - казенних підприємств.

5. Провадження у справах про банкрутство боржників, які здійснюють діяльність, пов'язану з державною таємницею, здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених законодавством про державну таємницю.

6. Провадження у справах про банкрутство за участю кредиторів-нерезидентів регулюється цим Кодексом, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

7. Порядок виконання в Україні судових рішень судів іноземних держав у справах про банкрутство визначається міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

У разі відсутності міжнародних договорів України рішення судів іноземних держав у справах про банкрутство визнаються на території України за принципом взаємності, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 3. Державний орган з питань банкрутства

1. Державний орган з питань банкрутства:

- сприяє створенню організаційних, економічних, інших умов, необхідних для реалізації процедур відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом, у тому числі процедур

банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків;

- організовує систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації арбітражних керуючих;
- встановлює вимоги для отримання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого;
- формує Єдиний реєстр арбітражних керуючих України, що є складовою частиною Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;
- встановлює порядок подання арбітражним керуючим державному реєстратору відомостей про юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, щодо яких відкрито провадження у справі про банкрутство, необхідних для ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;
- встановлює порядок здійснення контролю за діяльністю арбітражних керуючих, перевірки організації їх роботи, дотримання ними вимог законодавства з питань банкрутства;
- встановлює порядок проведення аналізу фінансово-господарського стану суб'єктів господарювання щодо наявності ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства і організовує проведення такого аналізу при відкритті провадження у справах про банкрутство державних підприємств і підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків;
- визначає та затверджує примірну форму плану санації, реструктуризації;
- складає на запити суду, прокуратури або іншого уповноваженого органу висновки про наявність ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства;
- забезпечує формування і реалізацію державної політики щодо функціонування електронної торгової системи;
- розробляє та затверджує типові документи щодо проведення процедур банкрутства, методичні рекомендації;
- визначає вимоги до форми та порядку ведення реєстру вимог кредиторів;
- здійснює інші передбачені законом повноваження.

Стаття 4. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника - юридичної особи та позасудові процедури

1. Засновники (учасники, акціонери) боржника, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, центральні органи виконавчої влади, органи Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень зобов'язані своєчасно вживати заходів для запобігання банкрутству боржника.

2. У разі виникнення ознак банкрутства керівник боржника зобов'язаний надіслати засновникам (учасникам, акціонерам) боржника, власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника відомості щодо наявності ознак банкрутства.

3. Засновники (учасники, акціонери) боржника, власники майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, кредитори боржника, інші особи в межах заходів щодо запобігання банкрутству боржника можуть надати боржнику фінансову допомогу в розмірі, достатньому для погашення грошових зобов'язань боржника перед кредиторами, у тому числі зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування і відновлення платоспроможності боржника (санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство).

4. У разі отримання боржником фінансової допомоги він бере на себе відповідні зобов'язання перед особами, які надали таку допомогу, в порядку, встановленому законом.

5. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство - це система заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, які може здійснювати засновник (учасник, акціонер) боржника, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, інші особи з метою запобігання банкрутству боржника шляхом вжиття організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів відповідно до законодавства до відкриття провадження у справі про банкрутство.

6. Санація державних підприємств до відкриття провадження у справі про банкрутство здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, державних підприємств та інших джерел фінансування. Обсяг коштів для проведення санації державних підприємств за рахунок коштів державного бюджету щороку встановлюється законом про Державний бюджет України.

Умови та порядок проведення санації державних підприємств до відкриття провадження у справі про банкрутство за рахунок інших джерел фінансування погоджуються із суб'єктом управління об'єктами державної власності у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Санація державних підприємств до відкриття провадження у справі про банкрутство здійснюється згідно з цим Кодексом.

Стаття 5. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство

1. Боржник за рішенням засновників (учасників, акціонерів) боржника має право ініціювати процедуру санації до відкриття провадження у справі про банкрутство.

Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство здійснюється відповідно до плану санації боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство (далі - план санації).

2. У плані санації визначаються:

- розміри, порядок і строки погашення вимог кредиторів, які беруть участь у санації;
- заходи щодо виконання плану санації та нагляду за виконанням плану санації;
- обсяг повноважень керуючого санацією (у разі його призначення).
- Планом санації може бути передбачено:
- поділ кредиторів, які беруть участь у санації, на категорії залежно від виду вимог та наявності (відсутності) забезпечення вимог таких кредиторів;
- різні умови задоволення вимог для кредиторів різних категорій;
- заходи з отримання позик чи кредитів;
- умови, передбачені [частиною другою](#) статті 51 цього Кодексу.

До плану санації додається ліквідаційний аналіз, який свідчить про вигідність для кредиторів виконання плану санації порівняно з ліквідацією боржника. До плану санації може додаватися фінансовий аналіз, який підтверджує здатність боржника виконувати умови плану санації.

3. У разі якщо план санації передбачає розстрочення чи відстрочення або прощення (списання) боргів чи їх частини, план санації вважається схваленим органом стягнення в частині задоволення вимог з податків, зборів (обов'язкових платежів) на умовах плану санації без необхідності

голосування органу стягнення. При цьому податковий борг, який виник у строк, що передував трьом рокам до дня проведення зборів кредиторів, визнається безнадійним та списується, а податковий борг, який виник пізніше, розстрочується (відстрочується) або списується на умовах плану санації, що мають бути не гіршими, ніж умови задоволення вимог кредиторів, які проголосували за схвалення плану санації.

Умови плану санації щодо задоволення вимог кредиторів, які не брали участі в голосуванні або проголосували проти схвалення плану санації боржника, повинні бути не гіршими, ніж умови задоволення вимог кредиторів, які проголосували за схвалення плану санації.

До плану санації не включаються вимоги першої та другої черг задоволення вимог кредиторів, визначених цим Кодексом.

Вимоги кредиторів, які не були змінені або реструктуризовані боржником, можуть бути виключені боржником із плану санації. Погодження та реалізація плану санації не вважаються порушенням договору між боржником та будь-яким кредитором, який не бере участі в плані санації.

4. Для схвалення плану санації боржник скликає збори кредиторів шляхом письмового повідомлення всіх кредиторів, які відповідно до плану санації беруть участь у санації. Одночасно боржник надає цим кредиторам план санації та розміщує оголошення про проведення зборів кредиторів на офіційному веб-порталі судової влади України. Збори кредиторів скликаються не раніше ніж через 10 днів після розміщення такого оголошення.

Якщо план санації передбачає участь у санації забезпечених кредиторів, такий план санації має бути схвалений у кожній категорії забезпеченими кредиторами, які володіють двома третинами голосів кредиторів від загальної суми забезпечених вимог, включених до плану санації, у такій категорії. При цьому вимоги забезпечених кредиторів, які є заінтересованими особами стосовно боржника, не враховуються для цілей голосування при схваленні плану санації.

Якщо планом санації передбачається зміна пріоритету вимог забезпечених кредиторів, план санації має бути схвалений кожним таким кредитором.

За заявою забезпеченого кредитора до плану санації включається положення про відмову забезпеченого кредитора від забезпечення. Такий кредитор є незабезпеченим кредитором у частині тих вимог, щодо яких він відмовився від забезпечення.

План санації має бути схвалений у кожній категорії незабезпеченими кредиторами, які володіють більше ніж 50 відсотками від загальної суми незабезпечених вимог, включених до плану санації, у такій категорії. При цьому вимоги незабезпечених кредиторів, які є заінтересованими особами стосовно боржника, не враховуються для цілей голосування при схваленні плану санації.

Якщо план санації передбачає задоволення вимог окремого кредитора негайно після затвердження плану санації, такі вимоги не враховуються для цілей голосування при схваленні плану санації.

План санації не впливає на вимоги кредитора до третіх осіб, якщо кредитор з такими вимогами проголосував проти схвалення плану санації. Затвердження судом плану санації щодо первісного зобов'язання не припиняє пов'язаних з ним додаткових зобов'язань згідно зі [статтею 604](#) Цивільного кодексу України, якщо заставодержатель проголосував проти такого плану.

5. Боржник протягом п'яти днів з дня схвалення кредиторами плану санації подає до господарського суду за місцезнаходженням боржника заяву про затвердження плану санації.

До заяви про затвердження плану санації додаються:

- план санації;
- документи, що підтверджують схвалення плану санації;
- список кредиторів із зазначенням їх найменування або ім'я, місцезнаходження або місця проживання чи перебування, ідентифікаційного коду або реєстраційного номера облікової картки платника податків (за наявності) та суми заборгованості.

За подання заяви про затвердження плану санації справляється судовий збір.

6. Господарський суд виносить ухвалу про прийняття або відмову у прийнятті заяви про затвердження плану санації протягом п'яти днів з дня її отримання.

В ухвалі про прийняття заяви до розгляду зазначаються час і місце проведення судового засідання у справі та введення мораторію на задоволення вимог кредиторів, які включені до плану санації. Копія ухвали надсилається боржнику, кредиторам та інвесторам, які відповідно до плану санації беруть участь у санації.

Ухвала про прийняття до розгляду заяви про затвердження плану санації оскарженню не підлягає.

Господарський суд відмовляє у прийнятті заяви про затвердження плану санації, якщо:

- план санації не відповідає вимогам цього Кодексу;
- справа не підсудна даному господарському суду;
- стосовно боржника відкрито провадження у справі про банкрутство;
- юридичну особу - боржника припинено в установленому законодавством порядку.

Про відмову у прийнятті заяви про затвердження плану санації виноситься ухвала, яка надсилається заявнику разом із заявою та доданими до неї документами.

Господарський суд не пізніше п'яти днів з дня надходження заяви про затвердження плану санації повертає її та додані до неї документи без розгляду з підстав, передбачених [статтею 174](#) Господарського процесуального кодексу України, з урахуванням вимог цього Кодексу.

7. Господарський суд публікує повідомлення про прийняття до розгляду заяви про затвердження плану санації на офіційному веб-порталі судової влади України. Повідомлення має містити найменування боржника і його ідентифікаційний код, номер справи, найменування господарського суду, у провадженні якого перебуває справа, та дату судового засідання у справі.

За заявою боржника або кредитора господарський суд протягом п'яти днів з дня прийняття заяви проводить судові засідання у справі для розгляду питань про призначення керуючого санацією, вжиття заходів відповідно до [статті 40](#) цього Кодексу, обмеження дії мораторію на задоволення вимог кредиторів.

Господарський суд призначає керуючого санацією, якщо призначення такого керуючого та обсяг його повноважень визначені планом санації. Кандидатура керуючого санацією обирається присутніми на загальних зборах кредиторів, чії вимоги у сукупності становлять більше 50 відсотків загальної суми вимог, включених до плану санації. Якщо керуючий санацією призначений до моменту постановлення ухвали щодо затвердження плану санації, а в затвердженні плану санації відмовлено, повноваження керуючого санацією припиняються в момент постановлення ухвали про відмову в затвердженні плану санації.

Господарський суд може обмежити дію мораторію у виняткових випадках, якщо такий мораторій може спричинити втрату предмета застави забезпеченого кредитора.

8. Господарський суд розглядає заяву про затвердження плану санації не пізніше одного місяця з дня прийняття відповідної заяви до розгляду.

Господарський суд зобов'язаний заслухати кожного присутнього на засіданні кредитора, який має заперечення щодо плану санації, навіть якщо такий кредитор проголосував за схвалення плану санації.

За відсутності підстав для відмови в затвердженні плану санації господарський суд виносить ухвалу про затвердження плану санації. Цією ухвалою скасовується мораторій. Ухвала про затвердження плану санації набирає чинності з моменту її постановлення.

Господарський суд постановляє ухвалу про відмову в затвердженні плану санації, якщо:

- при схваленні плану санації були допущені порушення законодавства, що могли вплинути на результат голосування загальних зборів кредиторів;
- кредитор, який не брав участі в голосуванні або проголосував проти схвалення плану санації, доведе, що в разі ліквідації боржника у порядку, визначеному цим Кодексом, його вимоги були б задоволені в розмірі, що перевищує розмір вимог, які будуть задоволені відповідно до умов плану санації;
- боржником були надані недостовірні відомості, що є суттєвими для визначення успішності плану санації.

Постановлення ухвали про відмову в затвердженні плану санації не є перешкодою для повторного схвалення такого плану санації зборами кредиторів відповідно до вимог законодавства та звернення боржника до господарського суду із заявою про затвердження плану санації.

Ухвала господарського суду про відмову в затвердженні плану санації скасовує мораторій та всі інші заходи, вжиті судом.

Щодо задоволення забезпечених вимог кредиторів за рахунок майна боржника, яке є предметом забезпечення, дія мораторію припиняється автоматично після спливу 60 календарних днів з дня прийняття до розгляду заяви про затвердження плану санації, якщо господарським судом протягом цього часу не розглянуто заяву про затвердження плану санації.

9. Господарський суд відсторонює керуючого санацією від виконання ним своїх обов'язків за клопотанням боржника, кредитора або за власною ініціативою у разі:

- невиконання або неналежного виконання обов'язків, покладених на керуючого санацією;
- зловживання правами керуючого санацією;
- подання керуючим санацією до суду неправдивих відомостей;
- відмови в наданні керуючому санацією допуску до державної таємниці або скасування раніше наданого допуску;
- наявності конфлікту інтересів у керуючого санацією.

Господарський суд відсторонює керуючого санацією від виконання ним своїх обов'язків за поданою керуючим санацією заявою.

Господарський суд відсторонює керуючого санацією від виконання ним своїх обов'язків протягом п'яти днів з дня, коли суду стало відомо про наявність підстав для відсторонення, про що постановляє ухвалу.

У разі відсторонення керуючого санацією господарський суд призначає іншого керуючого санацією в порядку, встановленому частиною сьомою цієї статті.

Господарський суд замінює керуючого санацією за клопотанням присутніх на загальних зборах кредиторів, чиї вимоги у сукупності становлять більше 50 відсотків загальної суми вимог, включених до плану санації, в порядку, встановленому частиною сьомою цієї статті.

10. Затверджений господарським судом план санації є обов'язковим для всіх кредиторів, вимоги яких включені до плану санації.

Зміни до плану санації вносяться у порядку, встановленому для його затвердження.

Боржник і кредитор шляхом укладення договору можуть змінити свої права і обов'язки, передбачені планом санації, зокрема, передбачити відстрочення чи розстрочення виконання, якщо така зміна не надає переваги кредитору порівняно з умовами плану санації. Копія такого договору надсилається керуючому санацією, кредиторам, які беруть участь у санації, та інвесторам.

За заявою боржника або кредитора господарський суд може припинити процедуру санації у разі порушення виконання плану санації, за наявності підстав вважати, що такий план санації не буде виконаний.

Ухвала господарського суду про припинення процедури санації скасовує заходи, вжиті судом, а план санації вважається розірваним. У такому разі вимоги кредиторів відновлюються в повному розмірі у незадоволеній частині.

11. За результатами виконання плану санації боржник або керуючий санацією (у разі його призначення) подає до господарського суду заяву про затвердження звіту про виконання плану санації, до якої додаються:

- звіт про виконання плану санації;
- докази надсилання копії заяви та звіту кредиторам, які беруть участь у санації, інвесторам та боржнику (якщо заява подана керуючим санацією).

Господарський суд розглядає заяву про затвердження звіту про виконання плану санації протягом 10 днів з дня її надходження. Ухвала про призначення судового засідання для розгляду такої заяви надсилається кредиторам, які беруть участь у санації, інвесторам, боржнику та керуючому санацією.

Про затвердження звіту про виконання плану санації або про відмову в затвердженні такого звіту господарський суд постановляє ухвалу. Ухвала господарського суду про затвердження звіту про виконання плану санації скасовує всі заходи, вжиті судом.

Стаття 6. Судові процедури, які застосовуються щодо боржника

1. Відповідно до цього Кодексу щодо боржника - юридичної особи застосовуються такі судові процедури:

- розпорядження майном боржника;
- санація боржника;
- ліквідація банкрута.

2. Відповідно до цього Кодексу щодо боржника - фізичної особи застосовуються такі судові процедури:

- реструктуризація боргів боржника;
- погашення боргів боржника.

Процедура погашення боргів боржника вводиться у справі про неплатоспроможність разом з визнанням боржника банкрутом.

3. Процедури санації боржника або ліквідації банкрута здійснюються з дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Стаття 7. Порядок розгляду спорів, стороною в яких є боржник

1. Спори, стороною в яких є боржник, розглядаються господарським судом за правилами, передбаченими [Господарським процесуальним кодексом України](#), з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

2. Господарський суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, в межах цієї справи вирішує всі майнові спори, стороною в яких є боржник; спори з позовними вимогами до боржника та щодо його майна; спори про визнання недійсними результатів аукціону; спори про визнання недійсними будь-яких правочинів, укладених боржником; спори про повернення (витребування) майна боржника або відшкодування його вартості відповідно; спори про стягнення заробітної плати; спори про поновлення на роботі посадових та службових осіб боржника; спори щодо інших вимог до боржника.

Склад учасників розгляду спору визначається відповідно до [Господарського процесуального кодексу України](#).

Господарський суд розглядає спори, стороною в яких є боржник, за правилами, визначеними [Господарським процесуальним кодексом України](#). За результатами розгляду спору суд ухвалює рішення.

У разі якщо відповідачем у такому спорі є суб'єкт владних повноважень, суд керується принципом офіційного з'ясування всіх обставин у справі та вживає визначених законом заходів, необхідних для з'ясування всіх обставин у справі, у тому числі щодо виявлення та витребування доказів, з власної ініціативи.

3. Матеріали справи, в якій стороною є боржник, щодо майнових спорів з вимогами до боржника та його майна, провадження в якій відкрито до відкриття провадження у справі про банкрутство, надсилаються до господарського суду, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство, який розглядає спір по суті в межах цієї справи.

Стаття 8. Юрисдикція, підсудність, підстави для відкриття провадження у справі про банкрутство

1. Справи про банкрутство розглядаються господарськими судами за місцезнаходженням боржника - юридичної особи, фізичної особи або фізичної особи - підприємця.

2. Право на звернення до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство мають боржник, кредитор.
3. Провадження у справі про банкрутство відкривається господарським судом за заявою боржника також у разі загрози його неплатоспроможності.
4. Якщо справа не підсудна такому господарському суду, матеріали справи передаються господарським судом за встановленою підсудністю в порядку, визначеному [Господарським процесуальним кодексом України](#).

Стаття 9. Оскарження судових рішень у процедурі банкрутства

1. Ухвали господарського суду, постановлені у справі про банкрутство за результатами розгляду господарським судом заяв, клопотань та скарг, а також постанова про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури можуть бути оскаржені в порядку, встановленому [Господарським процесуальним кодексом України](#), з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

2. В апеляційному порядку можуть бути оскаржені постанова про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури/процедури погашення боргів, усі ухвали місцевого господарського суду, прийняті у справі про банкрутство, крім випадків, передбачених [Господарським процесуальним кодексом України](#) та цим Кодексом.

3. У касаційному порядку не підлягають оскарженню постанови апеляційного господарського суду, прийняті за результатами перегляду судових рішень, крім: ухвали про відкриття провадження у справі про банкрутство, ухвали за результатами розгляду грошових вимог кредиторів, ухвали про закриття провадження у справі про банкрутство, а також постанови про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

Скарги на постанови апеляційних господарських судів, прийняті за результатами оскарження ухвал господарського суду у справах про банкрутство, які не підлягають оскарженню окремо, можуть включатися до касаційної скарги на ухвали, постанови у справах про банкрутство, що підлягають оскарженню.

4. Ухвали та постанова про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури, прийняті господарським судом у справі про банкрутство, набирають законної сили з моменту їх прийняття, якщо інше не передбачено цим Кодексом.

5. Оскарження судових рішень у процедурі банкрутства не зупиняє провадження у справі про банкрутство.

КНИГА ДРУГА

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

Розділ I. АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

Стаття 10. Організація діяльності арбітражного керуючого

1. Арбітражний керуючий є суб'єктом незалежної професійної діяльності.
2. Арбітражний керуючий з моменту постановлення ухвали (постанови) про призначення його керуючим санацією або ліквідатором до моменту припинення здійснення ним повноважень прирівнюється до службової особи підприємства-боржника.

Одна й та сама особа може здійснювати повноваження арбітражного керуючого на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство відповідно до вимог цього Кодексу.
3. Право на здійснення діяльності арбітражного керуючого надається особі, яка отримала відповідне свідоцтво у порядку, встановленому цим Кодексом, та внесена до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.
4. На підприємствах, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею, арбітражний керуючий повинен мати допуск до державної таємниці, а в разі його відсутності - отримати такий допуск у встановленому законом порядку.

Стаття 11. Вимоги до арбітражного керуючого

1. Арбітражним керуючим може бути громадянин України, який має вищу юридичну або економічну освіту другого (магістерського) рівня, загальний стаж роботи за фахом не менше трьох років або не менше одного року після отримання відповідної вищої освіти на керівних посадах, пройшов навчання та стажування протягом шести місяців у порядку, встановленому державним

органом з питань банкрутства, володіє державною мовою та склав кваліфікаційний іспит.

2. Не може бути арбітражним керуючим особа:

- 1) визнана судом обмеженою у цивільній дієздатності або недієздатною;
- 2) яка має не зняту або не погашену в установленому законом порядку судимість;
- 3) яка не здатна виконувати обов'язки арбітражного керуючого за станом здоров'я;
- 4) якій заборонено обіймати керівні посади.

3. Арбітражний керуючий має посвідчення та печатку, опис і порядок використання яких встановлює державний орган з питань банкрутства.

4. Арбітражний керуючий повинен один раз на два роки підвищувати кваліфікацію в порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства.

Стаття 12. Права та обов'язки арбітражного керуючого

1. Арбітражний керуючий користується усіма правами розпорядника майна, керуючого санацією, керуючого реструктуризацією, керуючого реалізацією, ліквідатора відповідно до законодавства, у тому числі має право:

- 1) звертатися до господарського суду та суду загальної юрисдикції у випадках, передбачених цим Кодексом;
- 2) скликати збори і комітет кредиторів та брати в них участь з правом дорадчого голосу;
- 3) отримувати винагороду в розмірі та порядку, передбачених цим Кодексом;
- 4) залучати для забезпечення виконання своїх повноважень на договірних засадах інших осіб та спеціалізовані організації з оплатою їхньої діяльності за рахунок боржника, якщо інше не встановлено цим Кодексом чи угодою з кредиторами;

5) запитувати та отримувати документи або їх копії від юридичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування та від фізичних осіб за їхньою згодою;

6) отримувати інформацію з державних реєстрів;

7) подавати до господарського суду заяву про дострокове припинення своїх повноважень;

8) здійснювати інші повноваження, передбачені цим Кодексом.

2. Арбітражний керуючий зобов'язаний:

1) неухильно дотримуватися вимог законодавства;

2) здійснювати заходи щодо захисту майна боржника;

3) проводити аналіз фінансово-господарського стану, інвестиційної та іншої діяльності боржника та становища на ринках боржника та подавати результати такого аналізу до господарського суду разом з документами, що підтверджують відповідну інформацію;

4) подавати відомості, документи та інформацію щодо діяльності арбітражного керуючого у порядку, встановленому законодавством;

5) розкривати інформацію про фінансовий стан боржника та хід провадження у справі про банкрутство на спеціалізованій сторінці веб-сайту державного органу з питань банкрутства (у закритій частині сторінки), до якої забезпечується доступ конкурсних і забезпечених кредиторів, а також (з моменту прийняття господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури) поточних кредиторів, та забезпечувати оновлення такої інформації не менше одного разу на місяць у порядку, визначеному державним органом з питань банкрутства. До інформації про фінансовий стан боржника та хід провадження у справі про банкрутство належить інформація про:

- значні правочини чи правочини із заінтересованістю, укладені боржником або від його імені (найменування сторін, суть зобов'язань, вартість майна, що передається за правочином, строк виконання зобов'язань);
- інвентаризацію майна боржника (дати початку та закінчення інвентаризації);

- дебіторів боржника, розмір заборгованості яких перевищує 5 відсотків сукупних вимог конкурсних кредиторів (зазначається найменування або ім'я, місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) та розмір заборгованості);
- обтяження майна боржника (об'єкт обтяження, вид обтяження, орган або особа, в інтересах якої накладено обтяження, підстави накладення обтяження);
- реєстр вимог кредиторів;
- строки виконання плану санації (для керуючого санацією) або плану реструктуризації (для керуючого реструктуризацією);
- аналіз фінансово-господарської діяльності боржника;
- дату, час і місце проведення зборів кредиторів та комітету кредиторів (зазначається не пізніше ніж за три робочі дні до дня проведення таких зборів);
- тексти рішень зборів та комітету кредиторів (вносяться протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення);
- текст затвердженого судом плану санації або плану реструктуризації (вноситься протягом трьох робочих днів з дня затвердження плану судом);
- декларацію про майновий стан боржника - фізичної особи;

6) створювати умови для проведення перевірки додержання арбітражним керуючим вимог законодавства;

7) здійснювати заходи щодо забезпечення охорони державної таємниці відповідно до встановлених законодавством вимог;

8) надавати державному реєстратору в електронній формі через веб-портал електронних сервісів відомості, необхідні для ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, у порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства;

9) вживати заходів до недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів та невідкладно повідомляти суду про наявність такого конфлікту інтересів;

10) надсилати до органів Національної поліції чи прокуратури повідомлення про факти порушення законодавства, виявлені в діяльності працівників підприємств та організацій, що містять ознаки дії

(бездіяльності), переслідуваної у кримінальному чи адміністративному порядку;

11) виконувати інші повноваження, передбачені законодавством.

3. Під час реалізації своїх прав та обов'язків арбітражний керуючий зобов'язаний діяти добросовісно, розсудливо та з метою, з якою ці права та обов'язки надано (покладено).

4. Під час реалізації своїх прав та обов'язків арбітражний керуючий зобов'язаний додержуватися вимог [Закону України](#) "Про запобігання корупції" щодо обмеження використання своїх повноважень з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, одержання дарунків (пожертв).

5. Порушення арбітражним керуючим вимог [Закону України](#) "Про запобігання корупції", а також виникнення конфлікту інтересів під час здійснення арбітражним керуючим повноважень є підставою для відсторонення його від виконання обов'язків арбітражного керуючого під час провадження у справі про банкрутство, про що господарський суд виносить ухвалу.

6. Арбітражному керуючому забороняється розголошувати відомості, що стали йому відомі у зв'язку з його діяльністю, і використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Обов'язок збереження цієї інформації поширюється також на осіб, які перебувають з арбітражним керуючим у трудових відносинах, а також на інших осіб, які мають доступ до зазначеної інформації.

7. Інформацію, зазначену у пункті 5 частини другої цієї статті, арбітражний керуючий може надавати іншим особам лише у випадках і порядку, встановлених законом.

8. Під час виконання повноважень арбітражний керуючий має право на безпосередній доступ до інформації про боржників, їхнє майно, доходи та кошти, у тому числі конфіденційної, що міститься в державних базах даних і реєстрах, у тому числі електронних. Порядок доступу до такої інформації з баз даних та реєстрів встановлюється центральними органами виконавчої влади, які забезпечують їх ведення.

Стаття 13. Незалежність арбітражного керуючого

1. Під час здійснення своїх повноважень арбітражний керуючий є незалежним.
2. У разі затримання уповноваженим органом арбітражного керуючого або повідомлення йому про підозру у вчиненні ним кримінального правопорушення орган, що здійснив затримання чи повідомив про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, зобов'язаний негайно повідомити про це державний орган з питань банкрутства.
3. Вилучення документів у арбітражного керуючого допускається лише за рішенням суду в порядку, передбаченому законом.

Стаття 14. Помічник арбітражного керуючого

1. Арбітражний керуючий може мати помічника (помічників) на підставі трудового договору (контракту).
2. Помічником арбітражного керуючого може бути громадянин України, який має вищу юридичну або економічну освіту не нижче першого рівня та володіє державною мовою. На помічника арбітражного керуючого поширюються обмеження, передбачені [пунктами 1-4](#) частини другої статті 11 цього Кодексу.
3. Добір і прийняття на роботу помічника є виключним правом арбітражного керуючого. При цьому арбітражний керуючий зобов'язаний перевірити відповідність особи вимогам цієї статті.

Права і обов'язки помічника арбітражного керуючого визначаються цим Кодексом та трудовим договором (контрактом), укладеним між арбітражним керуючим та помічником.

4. Помічник арбітражного керуючого надає допомогу арбітражному керуючому під час здійснення ним заходів щодо відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом та виконує доручення арбітражного керуючого для забезпечення реалізації його повноважень.

Стаж роботи помічником арбітражного керуючого прирівнюється до строку стажування, передбаченого [частиною першою](#) статті 11 цього Кодексу.

Стаття 15. Кваліфікаційна комісія

1. Кваліфікаційна комісія утворюється у встановленому державним органом з питань банкрутства порядку для перевірки спеціальних знань осіб, які претендують на здійснення діяльності арбітражного керуючого.

2. До складу кваліфікаційної комісії входять сім осіб, три з яких призначаються наказом керівника державного органу з питань банкрутства, а чотири призначаються з'їздом арбітражних керуючих. Строк повноважень членів кваліфікаційної комісії становить два роки.

3. Очолює кваліфікаційну комісію керівник державного органу з питань банкрутства або визначена ним відповідальна особа зазначеного органу.

4. Кваліфікаційна комісія:

- розробляє та затверджує перелік питань автоматизованого анонімного тестування;
- розглядає документи, подані особами, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого, на відповідність вимогам, визначеним цим Кодексом;
- формує графік складення кваліфікаційних іспитів;
- проводить кваліфікаційні іспити та затверджує їх результати;
- розглядає скарги щодо результатів кваліфікаційних іспитів;
- приймає рішення про видачу свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого.

5. Рішення кваліфікаційної комісії приймаються на її засіданні шляхом голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів комісії. Кваліфікаційна комісія вважається повноважною у разі присутності не менше п'яти членів комісії. Засідання кваліфікаційної комісії є відкритим.

6. Рішення кваліфікаційної комісії оформлюється протоколом, який підписують усі присутні на засіданні члени комісії.

Стаття 16. Кваліфікаційний іспит

1. Особа, яка має намір отримати свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого, подає кваліфікаційній комісії відповідну заяву та документи, що підтверджують відповідність зазначеним у цьому Кодексі вимогам до арбітражного керуючого.

2. Кваліфікаційна комісія проводить перевірку достовірності документів та відомостей, поданих особою, за результатами якої приймає рішення про допуск чи відмову у допуску до складення кваліфікаційного іспиту.

3. Кваліфікаційний іспит проводиться шляхом автоматизованого анонімного тестування. Порядок складення кваліфікаційного іспиту затверджує державний орган з питань банкрутства. Рішення кваліфікаційної комісії оформлюється протоколом, який підписують усі присутні на засіданні члени комісії.

4. Особа, яка не склала кваліфікаційного іспиту, може оскаржити результати іспиту до кваліфікаційної комісії або подати заяву про його повторне складення не раніше ніж через шість місяців.

Стаття 17. Свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого

1. За результатами кваліфікаційного іспиту кваліфікаційна комісія в десятиденний строк рекомендує державному органу з питань банкрутства видати особі, яка склала кваліфікаційний іспит, свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого.

2. Державний орган з питань банкрутства не пізніше ніж на десятий день з дня надходження рекомендації кваліфікаційної комісії видає свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого та вносить запис до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

3. Свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого видається без обмеження строку дії.

4. Арбітражний керуючий має право розпочати здійснення діяльності з дня внесення інформації про нього до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Стаття 18. Єдиний реєстр арбітражних керуючих України

1. Єдиний реєстр арбітражних керуючих України формується державним органом з питань банкрутства у складі Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

2. У Єдиному реєстрі арбітражних керуючих України містяться відомості про:

- 1) прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) арбітражного керуючого;
- 2) дату рішення кваліфікаційної комісії про надання права на здійснення діяльності арбітражного керуючого;

- 3) дату видачі та номер свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого;
- 4) номер посвідчення;
- 5) дату видачі та номер свідоцтва про проходження підготовки у справах про банкрутство страхових організацій, строк його дії;
- 6) місцезнаходження контори (офісу) арбітражного керуючого та засоби зв'язку з арбітражним керуючим (контактний телефон, адреса електронної пошти);
- 7) дату та номер рішення про притягнення арбітражного керуючого до дисциплінарної відповідальності та вид дисциплінарного стягнення;
- 8) дату та номер рішення про припинення або тимчасове зупинення діяльності арбітражного керуючого;
- 9) прізвище, ім'я та по батькові помічників арбітражного керуючого (за наявності).

3. У разі зміни відомостей, що згідно з цим Кодексом підлягають внесенню до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України, арбітражний керуючий зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня письмово повідомити про це державний орган з питань банкрутства.

4. Державний орган з питань банкрутства вносить інформацію до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відомостей, що згідно з цим Кодексом підлягають внесенню до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Стаття 19. Дисциплінарні проступки арбітражних керуючих

1. Підставою для притягнення арбітражного керуючого до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

2. Дисциплінарним проступком є:

- 1) факт зайняття діяльністю, несумісною з діяльністю арбітражного керуючого;
- 2) порушення правил професійної етики арбітражного керуючого;
- 3) невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків;

4) невиконання статуту та рішень саморегулівної організації арбітражних керуючих.

Стаття 20. Контроль за діяльністю арбітражних керуючих

1. Контроль за діяльністю арбітражних керуючих здійснюється державним органом з питань банкрутства або саморегулівною організацією арбітражних керуючих.

Державний орган з питань банкрутства здійснює контроль за діяльністю арбітражних керуючих шляхом проведення планових і позапланових перевірок у встановленому ним порядку.

2. Планові перевірки проводяться за певний період не більше одного разу на два роки за місцезнаходженням державного органу з питань банкрутства або суб'єкта, щодо якого арбітражний керуючий здійснює свої повноваження, або у приміщенні контори (офісу) арбітражного керуючого з обов'язковим повідомленням арбітражного керуючого про час і місце проведення перевірки. Арбітражний керуючий зобов'язаний надати особам, уповноваженим на проведення перевірки, відомості, документи для огляду та їх копії для залучення до матеріалів перевірки. Повторна перевірка з питань, що вже були предметом перевірки, не допускається. Попередні періоди, що перевірялися раніше, не можуть бути предметом наступних перевірок, крім перевірки за зверненням фізичної чи юридичної особи.

3. Позапланові виїзні та невиїзні перевірки проводяться за зверненнями фізичних чи юридичних осіб, якщо з таких звернень випливає необхідність здійснення додаткового контролю з боку державного органу з питань банкрутства. Для проведення невиїзної перевірки державний орган з питань банкрутства надсилає арбітражному керуючому письмовий запит у межах предмета звернення. У зазначений у запиті строк арбітражний керуючий надсилає державному органу з питань банкрутства вмотивовану відповідь та копії відповідних документів.

4. У перевірках беруть участь представники державного органу з питань банкрутства та його територіальних органів з можливістю залучення найбільш досвідчених і висококваліфікованих арбітражних керуючих у порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства.

5. У разі виявлення під час перевірки діяльності арбітражного керуючого порушень норм законодавства державний орган з питань банкрутства може зупинити діяльність арбітражного керуючого та передати матеріали на

розгляд дисциплінарної комісії для застосування до порушника дисциплінарного стягнення.

6. Саморегулівна організація арбітражних керуючих має право за зверненням учасника справи про банкрутство або за власною ініціативою здійснити перевірку діяльності арбітражного керуючого на предмет дотримання ним:

- 1) статуту саморегулівної організації арбітражних керуючих;
- 2) Кодексу професійної етики арбітражного керуючого;
- 3) рішень саморегулівної організації арбітражних керуючих, пов'язаних із діяльністю арбітражних керуючих.

7. Перевірка саморегулівною організацією арбітражних керуючих діяльності арбітражного керуючого здійснюється в порядку, передбаченому частиною третьою цієї статті.

8. Саморегулівна організація арбітражних керуючих зобов'язана протягом 10 робочих днів з дня отримання пояснень арбітражного керуючого, з часу, коли такі пояснення мали бути отримані, у разі їх ненадання розглянути надані матеріали на предмет наявності ознак дисциплінарного проступку та вирішити питання щодо внесення до дисциплінарної комісії подання про притягнення арбітражного керуючого до дисциплінарної відповідальності.

Стаття 21. Відповідальність арбітражних керуючих

1. Арбітражні керуючі несуть за свої дії та бездіяльність цивільно-правову, адміністративну, дисциплінарну та кримінальну відповідальність у порядку та обсягах, встановлених законом.

2. Арбітражні керуючі несуть дисциплінарну відповідальність у порядку, встановленому цим Кодексом.

3. Державний орган з питань банкрутства за поданням дисциплінарної комісії застосовує до арбітражних керуючих дисциплінарні стягнення.

4. Рішення про застосування дисциплінарного стягнення приймається протягом двох місяців з дня виявлення дисциплінарного проступку, але не пізніше одного року з дня його вчинення.

5. Про застосування до арбітражного керуючого дисциплінарного стягнення вноситься запис до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Стаття 22. Дисциплінарна комісія

1. Дисциплінарна комісія утворюється у встановленому державним органом з питань банкрутства порядку для розгляду питань щодо притягнення арбітражних керуючих до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку.

2. До складу дисциплінарної комісії входять сім осіб, три з яких призначаються наказом керівника державного органу з питань банкрутства, а чотири призначаються з'їздом арбітражних керуючих. Строк повноважень членів дисциплінарної комісії становить два роки.

3. Очолює дисциплінарну комісію керівник державного органу з питань банкрутства або визначена ним відповідальна особа зазначеного органу.

4. Дисциплінарна комісія:

- розглядає подання державного органу з питань банкрутства, саморегульованої організації арбітражних керуючих про притягнення арбітражного керуючого до дисциплінарної відповідальності;
- у разі надходження звернень фізичних і юридичних осіб щодо діяльності арбітражних керуючих направляє відповідні звернення на перевірку до державного органу з питань банкрутства чи саморегульованої організації арбітражних керуючих;
- приймає рішення на підставі подання державного органу з питань банкрутства чи саморегульованої організації арбітражних керуючих про застосування до арбітражного керуючого дисциплінарного стягнення.

5. Рішення дисциплінарної комісії приймаються на її засіданні шляхом голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів комісії. Дисциплінарна комісія вважається повноважною у разі присутності на засіданні не менше п'яти членів комісії.

6. Рішення дисциплінарної комісії оформлюється протоколом, який підписують усі присутні на засіданні члени комісії.

Стаття 23. Дисциплінарні стягнення

1. Дисциплінарні стягнення, що застосовуються до арбітражного керуючого:

- 1) попередження;
- 2) догана;

3) тимчасове зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого;

4) позбавлення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого.

2. Під час визначення виду дисциплінарного стягнення враховуються ступінь вини арбітражного керуючого, тяжкість вчиненого ним дисциплінарного проступку, а також те, чи застосовувалися раніше до арбітражного керуючого дисциплінарні стягнення.

Стаття 24. Страхування відповідальності арбітражного керуючого

1. Арбітражний керуючий укладає із страховиком договір страхування професійної відповідальності за шкоду, заподіяну внаслідок неумисних дій або помилки під час здійснення повноважень арбітражного керуючого.

2. Страхування професійної відповідальності здійснюється арбітражним керуючим протягом трьох робочих днів з дня внесення до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України запису про надання йому права на здійснення діяльності арбітражного керуючого. Здійснення діяльності арбітражного керуючого без укладення договору страхування професійної відповідальності забороняється.

3. Мінімальний розмір щорічної страхової суми арбітражного керуючого становить 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

4. Порядок і умови страхування професійної відповідальності арбітражного керуючого встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 25. Відшкодування шкоди, заподіяної з вини арбітражного керуючого

1. Шкода, заподіяна особі внаслідок незаконних дій арбітражного керуючого, відшкодовується відповідно до закону.

2. Шкода, заподіяна особі внаслідок неумисних дій або помилки арбітражного керуючого, відшкодовується за рахунок страхової виплати.

3. Шкода, заподіяна особі внаслідок умисних дій чи бездіяльності арбітражного керуючого, відшкодовується арбітражним керуючим.

Стаття 26. Припинення діяльності арбітражного керуючого

1. Підставою для припинення діяльності арбітражного керуючого є:

- 1) письмова заява арбітражного керуючого;
- 2) неможливість виконувати повноваження за станом здоров'я;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо арбітражного керуючого;
- 4) невідповідність арбітражного керуючого вимогам, встановленим [статтею 11](#) цього Кодексу;
- 5) застосування дисциплінарного стягнення у виді позбавлення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого;
- 6) подання неправдивих відомостей, необхідних для отримання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого;
- 7) смерть арбітражного керуючого.

2. У разі припинення діяльності арбітражного керуючого його свідоцтво анулюється.

Стаття 27. Порядок припинення діяльності арбітражного керуючого

1. За наявності підстав, визначених [статтею 26](#) цього Кодексу, державний орган з питань банкрутства приймає рішення про позбавлення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого та вносить до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України запис про припинення діяльності арбітражного керуючого.

2. Державний орган з питань банкрутства зобов'язаний не пізніше трьох днів з дня прийняття рішення повідомити арбітражного керуючого про припинення його діяльності.

3. Діяльність арбітражного керуючого припиняється з дня внесення до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України запису про припинення його діяльності.

4. Рішення державного органу з питань банкрутства про позбавлення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого може бути оскаржено арбітражним керуючим до суду. Оскарження рішення не зупиняє його дію.

Стаття 28. Призначення та відсторонення арбітражного керуючого

1. Кандидатура арбітражного керуючого для виконання повноважень розпорядника майна або керуючого реструктуризацією визначається судом шляхом автоматизованого відбору із застосуванням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи з числа арбітражних керуючих, внесених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України, за принципом випадкового вибору.

Арбітражний керуючий для виконання повноважень розпорядника майна або керуючого реструктуризацією, у разі відсторонення розпорядника майна або керуючого реструктуризацією, визначеного Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, від виконання повноважень, керуючий санацією, керуючий реалізацією та ліквідатор призначаються господарським судом за клопотанням комітету кредиторів.

2. В ухвалі про прийняття заяви про відкриття провадження у справі господарський суд пропонує трьом визначеним шляхом автоматизованого відбору арбітражним керуючим подати заяву про участь у цій справі.

У разі якщо заява про участь у справі надійшла лише від одного арбітражного керуючого, господарський суд призначає таку особу розпорядником майна/керуючим реструктуризацією.

У разі якщо заява про участь у справі надійшла від двох або трьох арбітражних керуючих, визначених шляхом автоматизованого відбору, господарський суд призначає розпорядником майна/керуючим реструктуризацією особу, яка була першою визначена шляхом автоматизованого відбору.

У разі якщо жоден із арбітражних керуючих, визначених шляхом автоматизованого відбору, не подав до господарського суду заяву про участь у справі, господарський суд призначає розпорядником майна/керуючого реструктуризацією арбітражного керуючого за власною ініціативою.

3. Розпорядником майна, керуючим реструктуризацією, керуючим санацією, ліквідатором, керуючим реалізацією не можуть бути призначені арбітражні керуючі:

1) які є заінтересованими особами у цій справі;

2) які здійснювали раніше управління цим боржником - юридичною особою, крім випадків, коли з дня відсторонення від управління зазначеним боржником минуло не менше трьох років;

3) яким відмовлено в допуску до державної таємниці, якщо такий допуск є необхідним для виконання обов'язків, визначених цим Кодексом;

4) які мають конфлікт інтересів;

5) які здійснювали раніше повноваження приватного виконавця щодо примусового виконання судових рішень або рішень інших органів (посадових осіб), у яких боржник був стороною виконавчого провадження;

6) які є близькими особами боржника - фізичної особи.

До призначення арбітражним керуючим особа повинна подати до господарського суду заяву, в якій зазначається, що вона не належить до осіб, зазначених у цій частині.

4. Арбітражний керуючий може бути відсторонений господарським судом від виконання повноважень розпорядника майна, керуючого реструктуризацією, керуючого санацією, ліквідатора, керуючого реалізацією за його заявою.

Відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень здійснюється господарським судом за клопотанням учасника провадження у справі або за власною ініціативою у разі:

1) невиконання або неналежного виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого;

2) зловживання правами арбітражного керуючого;

3) подання до суду неправдивих відомостей;

4) відмови арбітражному керуючому в наданні допуску до державної таємниці або скасування раніше наданого допуску;

5) припинення діяльності арбітражного керуючого;

6) наявності конфлікту інтересів.

Комітет кредиторів має право в будь-який час звернутися до господарського суду з клопотанням про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень незалежно від наявності підстав.

За наявності підстав для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень або за клопотанням комітету кредиторів господарський суд протягом 14 днів постановляє ухвалу про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень.

5. Арбітражний керуючий зобов'язаний завчасно повідомляти орган, уповноважений управляти державним майном, про час, місце і порядок денний зборів кредиторів та засідань комітету кредиторів державного підприємства або підприємства, у статутному капіталі якого частка державної власності перевищує 50 відсотків.

6. Керуючий санацією щокварталу звітує перед органом, уповноваженим управляти державним майном, про виконання плану санації державного підприємства або підприємства, у статутному капіталі якого частка державної власності перевищує 50 відсотків.

Звіт керуючого санацією державного підприємства або підприємства, у статутному капіталі якого частка державної власності перевищує 50 відсотків, розглянутий комітетом кредиторів, та протокол засідання комітету кредиторів не пізніше п'яти днів з дня проведення засідання арбітражний керуючий надсилає до органу, уповноваженого управляти державним майном.

Стаття 29. Тимчасове зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого

1. Право на здійснення діяльності арбітражного керуючого тимчасово зупиняється на час дії таких обставин:

- якщо арбітражного керуючого обрано або призначено на посаду, що не сумісна із здійсненням діяльності арбітражного керуючого, - на весь строк перебування на відповідній посаді;
- якщо арбітражний керуючий вважає за необхідне зупинити дію свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого за власним бажанням на строк, що сукупно не перевищує 30 днів протягом календарного року, або на більший строк за наявності поважних причин (вагітність, догляд за дитиною, тимчасова непрацездатність (хвороба), працевлаштування за основним місцем роботи тощо);
- у разі застосування до арбітражного керуючого як підозрюваного чи обвинуваченого у кримінальному провадженні запобіжних заходів у виді домашнього арешту із заборобою залишати житло цілодобово або у робочий час чи тримання під вартою - на час дії запобіжного заходу,

у разі застосування заходу забезпечення кримінального провадження у виді тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом - на час дії такого заходу;

- у разі застосування до арбітражного керуючого дисциплінарного стягнення у виді тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого - на строк, визначений у рішенні дисциплінарної комісії про застосування дисциплінарного стягнення.

2. У разі настання обставин, передбачених абзацом третім частини першої цієї статті, якщо діяльність арбітражного керуючого зупиняється на строк більше трьох днів, арбітражний керуючий зобов'язаний не менш як за один робочий день до дня зупинення своєї діяльності письмово повідомити про це відповідному територіальному органу державного органу з питань банкрутства за місцезнаходженням контори (офісу) арбітражного керуючого із зазначенням причин та строку тимчасового зупинення.

3. Арбітражний керуючий зобов'язаний зупинити свою діяльність з моменту внесення інформації про тимчасове зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України та повідомити про це господарський суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство.

4. У разі тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого на строк понад 30 днів господарський суд, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство, призначає іншого арбітражного керуючого в порядку, встановленому цим Кодексом.

До призначення у справі про банкрутство іншого арбітражного керуючого арбітражний керуючий, право на здійснення діяльності якого тимчасово зупинено, не має права здійснювати будь-які повноваження, визначені законодавством, крім вжиття заходів до забезпечення захисту та збереження майна боржника (банкрута), за винятком випадків, коли вжиття таких заходів неможливе з поважних причин, та передачі документів іншому арбітражному керуючому.

5. Порядок тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого встановлюється державним органом з питань банкрутства.

Стаття 30. Винагорода та відшкодування витрат арбітражного керуючого

1. Арбітражний керуючий виконує повноваження за грошову винагороду.

Грошова винагорода арбітражного керуючого складається з основної та додаткової грошових винагород.

2. Розмір основної грошової винагороди арбітражного керуючого за виконання ним повноважень розпорядника майна або ліквідатора визначається в розмірі середньомісячної заробітної плати керівника боржника за останніх 12 місяців його роботи до відкриття провадження у справі, але не менше трьох розмірів мінімальної заробітної плати за кожний місяць виконання арбітражним керуючим повноважень.

Розмір основної грошової винагороди арбітражного керуючого за виконання ним повноважень керуючого санацією встановлюється зборами кредиторів під час схвалення плану санації і не може бути меншим за чотири розміри мінімальної заробітної плати за кожний місяць виконання арбітражним керуючим повноважень.

Розмір основної грошової винагороди арбітражного керуючого за виконання ним повноважень керуючого реструктуризацією становить п'ять розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб за кожен місяць виконання арбітражним керуючим повноважень.

Розмір основної грошової винагороди арбітражного керуючого за виконання ним повноважень керуючого реалізацією становить три розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб за кожний місяць виконання арбітражним керуючим повноважень.

Право вимоги основної грошової винагороди виникає в арбітражного керуючого в останній день кожного календарного місяця виконання ним повноважень.

Сплата основної винагороди арбітражного керуючого за виконання ним повноважень розпорядника майна, ліквідатора, керуючого санацією, керуючого реструктуризацією, керуючого реалізацією здійснюється за рахунок коштів, авансованих заявником (кредитором або боржником) на депозитний рахунок господарського суду, який розглядає справу, до моменту подання заяви про відновлення відкриття провадження у справі.

У разі якщо процедура триває після закінчення авансованих заявником коштів, основна винагорода арбітражного керуючого сплачується за рахунок коштів, одержаних боржником - юридичною особою у результаті господарської діяльності, або коштів, одержаних від продажу майна боржника, яке не перебуває в заставі.

3. Додаткова грошова винагорода арбітражного керуючого визначається в розмірі:

- 5 відсотків вартості стягнутого на користь боржника майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб;
- 3 відсотки суми погашених вимог кредиторів.

Додаткова винагорода не сплачується арбітражному керуючому у разі, якщо вимоги забезпеченого кредитора погашаються у зв'язку з продажем такому кредитору майна, що забезпечує його вимоги.

Право вимоги додаткової грошової винагороди виникає в арбітражного керуючого з дня фактичного надходження до боржника стягнутого на його користь майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб, або з дня фактичного надходження коштів на рахунок боржника, які спрямовуються на погашення вимог кредиторів.

4. Витрати арбітражного керуючого, пов'язані з виконанням ним повноважень у справі, відшкодовуються в порядку, передбаченому цим Кодексом, крім витрат на страхування його професійної відповідальності за заподіяння шкоди, а також витрат, пов'язаних з виконанням таких повноважень у частині, в якій зазначені витрати перевищують регульовані державою ціни (тарифи) на відповідні товари, роботи, послуги чи ринкові ціни на день здійснення відповідних витрат або замовлення (придбання) товарів, робіт, послуг.

5. Кредитори можуть створювати фонд для авансування грошової винагороди та відшкодування витрат арбітражного керуючого. Порядок формування фонду та порядок використання його коштів визначаються рішенням комітету кредиторів та затверджуються ухвалою господарського суду.

Господарський суд за заявою кредитора має право зменшити розмір грошової винагороди арбітражного керуючого, у разі, якщо середньомісячна заробітна плата керівника боржника є надмірно високою порівняно з мінімальним розміром заробітної плати.

6. Арбітражний керуючий не менше одного разу на два місяці звітує про нарахування та виплату грошової винагороди арбітражного керуючого, здійснення та відшкодування його витрат на засіданнях зборів кредиторів (у процедурі банкрутства фізичної особи) чи комітету кредиторів (у процедурі банкрутства юридичної особи), а в частині витрат, що стосуються заставного майна, - перед забезпеченим кредитором.

Звіт арбітражного керуючого про нарахування і виплату грошової винагороди, здійснення та відшкодування витрат має бути схвалений зборами кредиторів (у процедурі банкрутства фізичної особи) чи комітетом кредиторів (у процедурі банкрутства юридичної особи), а в частині витрат, що стосуються заставного майна, - забезпеченим кредитором.

Звіт про нарахування та виплату грошової винагороди, здійснення та відшкодування витрат за підсумками процедур розпорядження майном, санації, ліквідації, реструктуризації заборгованості, погашення боргів подається арбітражним керуючим до господарського суду за п'ять днів до закінчення відповідної процедури, розглядається судом та затверджується ухвалою, що може бути оскаржена у встановленому порядку.

Стаття 31. Правила ведення діловодства та архіву арбітражного керуючого

1. Правила ведення діловодства та архіву арбітражного керуючого затверджує державний орган з питань банкрутства за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архівної справи та діловодства.

2. Арбітражні керуючі ведуть і подають статистичну звітність, оперативну звітність та інформацію в порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства.

3. У разі припинення повноважень арбітражного керуючого його архів передається до відповідного державного архіву у встановленому законодавством порядку.

Розділ II. САМОРЕГУЛІВНА ОРГАНІЗАЦІЯ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ

Стаття 32. Саморегулівна організація арбітражних керуючих

1. Самоврядування арбітражних керуючих ґрунтується на принципах виборності, гласності, підзвітності та обов'язковості для виконання арбітражними керуючими рішень органів саморегулівної організації арбітражних керуючих.

Брати участь у роботі органів самоврядування та бути обраними до їх складу можуть лише арбітражні керуючі, відомості про яких внесені до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

2. Саморегулівна організація арбітражних керуючих є некомерційною професійною організацією, що об'єднує всіх арбітражних керуючих та утворюється з метою забезпечення реалізації завдань самоврядування арбітражних керуючих.

Саморегулівна організація арбітражних керуючих є юридичною особою та діє через організаційні форми самоврядування арбітражних керуючих, передбачені цим Кодексом.

3. Саморегулівна організація арбітражних керуючих утворюється з'їздом арбітражних керуючих України та не може бути реорганізована. Саморегулівна організація арбітражних керуючих може бути ліквідована лише на підставі закону.

Статут саморегулівної організації арбітражних керуючих затверджується з'їздом арбітражних керуючих України та є її установчим документом.

4. З моменту державної реєстрації саморегулівної організації арбітражних керуючих її членами стають усі арбітражні керуючі, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Арбітражний керуючий стає членом саморегулівної організації арбітражних керуючих з дня внесення інформації про нього до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Арбітражний керуючий зобов'язаний сплачувати членські внески саморегулівної організації арбітражних керуючих.

Установлення органами самоврядування арбітражних керуючих інших обов'язкових внесків, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

5. Органами саморегулівної організації арбітражних керуючих є:

- 1) з'їзд арбітражних керуючих регіону (Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя);
- 2) рада арбітражних керуючих регіону (Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя);
- 3) голова ради арбітражних керуючих регіону;

- 4) Рада арбітражних керуючих України;
- 5) Голова Ради арбітражних керуючих України;
- 6) з'їзд арбітражних керуючих України;
- 7) ревізійна комісія.

6. Саморегулівна організація арбітражних керуючих може утворювати інші органи, необхідні для виконання повноважень, визначених цим Кодексом.

7. Вищим органом самоврядування арбітражних керуючих є з'їзд арбітражних керуючих України.

З'їзд арбітражних керуючих України скликається Радою арбітражних керуючих України не менше одного разу на два роки.

З'їзд арбітражних керуючих України також може бути скликано на вимогу державного органу з питань банкрутства або не менше 10 відсотків загальної кількості членів саморегулівної організації арбітражних керуючих, або не менше однієї третини рад арбітражних керуючих регіонів.

Рада арбітражних керуючих України зобов'язана скликати та організувати проведення з'їзду арбітражних керуючих України протягом 30 днів з дня отримання вимоги про скликання з'їзду арбітражних керуючих України.

Про день, час і місце початку роботи з'їзду арбітражних керуючих України та про питання, що виносяться на обговорення, Рада арбітражних керуючих України повідомляє всім членам не пізніше як за 14 днів до дня початку роботи з'їзду, а також розміщує відповідну інформацію на веб-сайті саморегулівної організації арбітражних керуючих.

8. З'їзд арбітражних керуючих України:

- 1) утворює Раду арбітражних керуючих України, обирає Голову Ради арбітражних керуючих України та його заступників і достроково відкликає їх із посад;
- 2) затверджує статут саморегулівної організації арбітражних керуючих та вносить зміни до нього;
- 3) затверджує Кодекс професійної етики арбітражного керуючого;
- 4) утворює ревізійну комісію;

- 5) призначає чотирьох членів кваліфікаційної комісії та чотирьох членів дисциплінарної комісії;
- 6) затверджує Положення про Раду арбітражних керуючих України, Положення про ревізійну комісію;
- 7) розглядає та затверджує звіти Ради арбітражних керуючих України, висновки ревізійної комісії та звіти інших органів, утворених саморегулювальною організацією арбітражних керуючих;
- 8) затверджує кошториси саморегулювальної організації арбітражних керуючих, її органів, а також звіти про їх виконання;
- 9) здійснює інші повноваження відповідно до цього Кодексу та статуту саморегулювальної організації арбітражних керуючих.

9. Повноваження, склад та порядок формування інших органів та положення про такі органи визначаються статутом саморегулювальної організації арбітражних керуючих.

Стаття 33. Функції та повноваження саморегулювальної організації арбітражних керуючих

1. Саморегулювальна організація арбітражних керуючих:

- 1) здійснює в порядку, передбаченому цим Кодексом, контроль за діяльністю арбітражних керуючих щодо дотримання цього Кодексу, Кодексу професійної етики арбітражного керуючого та інших нормативно-правових актів;
- 2) бере участь у розробленні нормативно-правових актів та заходах з питань відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом;
- 3) представляє арбітражних керуючих у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями;
- 4) захищає професійні права арбітражних керуючих;
- 5) забезпечує високий професійний рівень та розвиток професії арбітражних керуючих;

- 6) забезпечує престижність професії арбітражних керуючих;
- 7) організовує перевірку оприлюдненої інформації, що принижує честь і гідність, ділову репутацію арбітражних керуючих, у разі її недостовірності вживає заходів для її спростування;
- 8) надає консультації, а також готує методичні рекомендації з питань професійної етики арбітражних керуючих та застосування прогресивних практик;
- 9) здійснює інформування суспільства про практику та проблемні питання у процедурах відновлення платоспроможності;
- 10) здійснює інші повноваження відповідно до цього Кодексу.

КНИГА ТРЕТЯ

БАНКРУТСТВО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Розділ I

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Стаття 34. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство

1. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство подається кредитором або боржником у письмовій формі та повинна містити:
  - найменування господарського суду, до якого подається заява;
  - найменування боржника, його місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи;
  - ім'я або найменування кредитора, його місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

- виклад обставин, що є підставою для звернення до суду;
- перелік документів, що додаються до заяви.

2. До заяви кредитора про відкриття провадження у справі про банкрутство додаються:

- докази сплати судового збору, крім випадків, коли згідно із законом судовий збір не підлягає сплаті;
- довіреність чи інший документ, що засвідчує повноваження представника, якщо заяву підписано представником;
- докази авансування винагороди арбітражному керуючому трьох розмірів мінімальної заробітної плати за три місяці виконання повноважень;
- докази надсилання боржнику копії заяви і доданих до неї документів.

До заяви кредитора - контролюючого органу, уповноваженого відповідно до [Податкового кодексу України](#) здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у межах своїх повноважень, іншого органу, який відповідно до закону здійснює контроль за справлянням інших обов'язкових платежів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, додаються докази вжиття заходів щодо стягнення (погашення) податкового боргу або іншої заборгованості у встановленому законодавством порядку.

3. Заява кредитора, крім відомостей, передбачених частиною першою цієї статті, повинна містити відомості про розмір вимог кредитора до боржника із зазначенням окремо розміру неустойки (штрафу, пені), яка підлягає сплаті.

Заява кредитора може ґрунтуватися на об'єднаній заборгованості боржника за сукупністю його різних зобов'язань перед цим кредитором.

Кредитори мають право об'єднати свої вимоги до боржника і звернутися до суду з однією спільною заявою. Таку заяву підписують усі кредитори, які об'єднали свої вимоги до боржника.

4. До заяви боржника про відкриття провадження у справі про банкрутство додаються:

- докази сплати судового збору, крім випадків, коли згідно із законом судовий збір не підлягає сплаті;
- довіреність чи інший документ, що засвідчує повноваження представника, якщо заяву підписано представником;

- докази загрози неплатоспроможності;
- докази авансування винагороди арбітражному керуючому трьох розмірів мінімальної заробітної плати за три місяці виконання повноважень;
- установчі документи боржника - юридичної особи;
- бухгалтерський баланс боржника на останню звітну дату;
- перелік кредиторів боржника, вимоги яких визнаються боржником, із зазначенням загальної суми грошових вимог усіх кредиторів, а також щодо кожного кредитора - ім'я або найменування, місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), сума грошових вимог (загальної суми заборгованості, заборгованості за основним зобов'язанням та суми неустойки (штрафу, пені) окремо), підстави виникнення зобов'язань, а також строк їх виконання згідно із законом або договором;
- перелік майна боржника із зазначенням його балансової вартості та місцезнаходження, а також загальна балансова вартість майна;
- перелік майна, що перебуває у заставі або є обтяженим у інший спосіб, його місцезнаходження, вартість, а також інформація про кредиторів, на користь яких вчинено обтяження майна боржника, - ім'я або найменування, місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), сума грошових вимог, підстави виникнення зобов'язань, а також строк їх виконання згідно із законом або договором;
- довідка органів приватизації (органів, уповноважених управляти об'єктами державної власності) про наявність або відсутність на балансі підприємства, щодо якого подано заяву про відкриття провадження у справі, державного майна, що в процесі приватизації (корпоратизації) не увійшло до його статутного капіталу;
- перелік осіб, які мають невиконані зобов'язання перед боржником, із зазначенням вартості таких зобов'язань, строку виконання та підстав виникнення;

- відомості про всі рахунки у депозитарних установах боржника, відкриті в банках та інших фінансово-кредитних установах, їх реквізити;
- відомості про всі рахунки, на яких ведеться облік прав на цінні папери, що належать боржнику, їх реквізити;
- протокол загальних зборів (конференції) працівників боржника, відповідне рішення первинної профспілкової організації боржника (за наявності кількох первинних організацій - їхнє спільне рішення) про обрання представника працівників боржника для участі у справі, якщо такі збори (конференція) відбулися до подання заяви боржника до господарського суду;
- копія спеціального дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, а в разі закінчення строку дії такого дозволу - довідка про наявність у боржника матеріальних носіїв секретної інформації (технічної документації, виробів, дослідних зразків тощо);
- рішення вищого органу управління боржника, а щодо державних підприємств - власника майна (органу, уповноваженого управляти майном) боржника про звернення до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі;
- довіреність чи інший документ, що засвідчує повноваження представника, якщо заяву підписано представником;
- інші документи, що підтверджують неплатоспроможність боржника.

5. Боржник подає заяву до господарського суду за наявності майна, достатнього для покриття витрат, пов'язаних з провадженням у справі, якщо інше не передбачено цим Кодексом.

6. Боржник зобов'язаний у місячний строк звернутися до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі у разі, якщо задоволення вимог одного або кількох кредиторів призведе до неможливості виконання грошових зобов'язань боржника в повному обсязі перед іншими кредиторами (загроза неплатоспроможності), та в інших випадках, передбачених цим Кодексом.

Якщо керівник боржника допустив порушення цих вимог, він несе солідарну відповідальність за незадоволення вимог кредиторів. Питання порушення керівником боржника зазначених вимог підлягає розгляду господарським судом під час здійснення провадження у справі. У разі виявлення такого порушення про це зазначається в ухвалі господарського суду, що є підставою для подальшого звернення кредиторів своїх вимог до зазначеної особи.

Стаття 35. Прийняття заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство

1. У разі відсутності підстав для відмови у прийнятті, залишення без руху або для повернення заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство господарський суд приймає заяву до розгляду, про що не пізніше п'яти днів з дня її надходження постановляє ухвалу, в якій зазначаються:

- дата проведення підготовчого засідання суду;
- прізвище, ім'я та по батькові арбітражних керуючих, визначених шляхом автоматизованого відбору із застосуванням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи з числа осіб, внесених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Ухвалою про прийняття заяви про відкриття провадження у справі господарський суд має право вирішити питання про:

- зобов'язання заявника, боржника та інших осіб надати суду додаткові відомості, необхідні для вирішення питання про відкриття провадження у справі про банкрутство;
- вжиття заходів для забезпечення вимог кредиторів шляхом заборони власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника та боржнику приймати рішення про ліквідацію, реорганізацію боржника, а також відчужувати основні засоби.

2. Підготовче засідання суду проводиться не пізніше 14 днів з дня постановлення ухвали про прийняття заяви про відкриття провадження у справі, а за наявності поважних причин (здійснення сплати грошових зобов'язань кредиторам тощо) - не пізніше 20 днів.

3. Ухвала про прийняття заяви про відкриття провадження у справі надсилається сторонам та до органу державної виконавчої служби, приватному виконавцю, у якого перебуває виконавче провадження на виконанні, державному реєстратору за місцезнаходженням (місцем проживання) боржника, до органу, уповноваженого управляти державним майном боржника, у статутному капіталі якого частка державної власності перевищує 50 відсотків, арбітражним керуючим, визначеним шляхом автоматизованого відбору із застосуванням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи з числа осіб, внесених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

Стаття 36. Відзив боржника

1. Боржник до дати проведення підготовчого засідання надає до господарського суду та заявнику відзив на заяву про відкриття провадження

у справі. До відзиву боржника додаються докази відправлення заявнику копії відзиву.

2. Крім відомостей, передбачених [Господарським процесуальним кодексом України](#), у відзиві боржника зазначаються:

- заперечення боржника щодо вимог заявника (заявників);
- загальна сума заборгованості боржника перед кредиторами за зобов'язаннями, що передбачають виплату грошових коштів, у тому числі зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), з виплати заробітної плати;
- відомості про наявне у боржника майно, а також про всі рахунки боржника в установах банків та інших фінансово-кредитних установах, реквізити рахунків;
- відомості про всі рахунки, на яких ведеться облік прав на цінні папери, що належать боржнику у депозитарних установах, їх реквізити;
- відомості про проведення боржником діяльності, пов'язаної з державною таємницею;
- докази необґрунтованості вимог заявника (за наявності).

3. У відзиві боржника можуть зазначатися й інші відомості, що мають значення для розгляду справи.

До відзиву боржника також можуть бути додані клопотання боржника.

До відзиву також додається довідка органів приватизації (органів, уповноважених управляти об'єктами державної власності) про наявність або відсутність на балансі підприємства, щодо якого відкрито провадження у справі, державного майна, що в процесі приватизації (корпоратизації) не увійшло до статутного капіталу боржника.

4. Відсутність відзиву на заяву про відкриття провадження у справі не перешкоджає провадженню у справі.

Стаття 37. Відмова у прийнятті заяви про відкриття провадження у справі, залишення заяви без руху

1. Господарський суд не пізніше п'яти днів з дня надходження заяви про відкриття провадження у справі відмовляє у прийнятті заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство, якщо:

- провадження у справі про банкрутство боржника не допускається згідно з цим Кодексом;

- заява надійшла від кредитора, вимоги якого включені до затвердженого плану санації відповідно до [статті 5](#) цього Кодексу, і відсутні докази невиконання зобов'язань за таким планом санації;
- стосовно боржника відкрито провадження у справі про банкрутство;
- юридичну особу - боржника припинено в установленому законом порядку.

2. Про відмову у прийнятті заяви господарський суд постановляє ухвалу, яка надсилається заявнику разом із заявою та доданими до неї документами.

3. Господарський суд залишає без руху заяву про відкриття провадження у справі з підстав, передбачених [статтею 174](#) Господарського процесуального кодексу України, з урахуванням вимог цього Кодексу.

Стаття 38. Повернення, відкликання заяви про відкриття провадження у справі

1. Господарський суд не пізніше п'яти днів з дня надходження заяви про відкриття провадження у справі або закінчення строку на усунення недоліків заяви повертає її та додані до неї документи без розгляду, якщо:

- заяву подано особою, яка не має процесуальної дієздатності, не підписано або підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано;
- до постановлення ухвали про відкриття провадження у справі від заявника надійшла заява про відкликання заяви про відкриття провадження у справі;
- заявником до цього суду подано іншу заяву про відкриття провадження у справі про банкрутство щодо того самого боржника і щодо такої заяви на час вирішення питання про відкриття провадження у справі, що розглядається, не постановлена ухвала про відкриття або відмову у відкритті провадження у справі про банкрутство, повернення заяви про відкриття провадження у справі.

2. Про повернення заяви про відкриття провадження у справі без розгляду господарський суд постановляє ухвалу.

3. Повернення заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство не перешкоджає повторному зверненню з такою заявою до господарського суду у встановленому порядку.

4. У разі повернення заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство з підстави, передбаченої абзацом четвертим частини першої цієї статті, судовий збір, сплачений за подання заяви, не повертається.

5. Якщо про відкриття провадження у справі про банкрутство подано декілька заяв від різних заявників і одна з них повертається без розгляду, суддя розглядає інші заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство.

6. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство може бути відкликана заявником (заявниками) до дати проведення підготовчого засідання господарського суду.

У разі відкликання заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство до постановлення ухвали про її прийняття господарський суд постановляє ухвалу про повернення заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство.

У разі відкликання заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство після постановлення ухвали про її прийняття до дати проведення підготовчого засідання суду господарський суд постановляє ухвалу про залишення заяви без розгляду.

Господарський суд має право не прийняти відкликання заяви про відкриття провадження у справі, якщо це порушує права чи охоронювані законом інтереси будь-яких осіб або якщо до господарського суду надійшла інша заява (заяви) кредитора (кредиторів) про відкриття провадження у справі про банкрутство.

Боржник не має права відкликати заяву про відкриття провадження у справі, подану ним відповідно до вимог [частини шостої](#) статті 34 цього Кодексу.

Стаття 39. Відкриття провадження у справі про банкрутство

1. Перевірка обґрунтованості вимог заявника, а також з'ясування наявності підстав для відкриття провадження у справі про банкрутство здійснюються господарським судом у підготовчому засіданні, яке проводиться в порядку, передбаченому цим Кодексом.

Неявка у підготовче засідання сторін та представника державного органу з питань банкрутства, а також відсутність відзиву боржника не перешкоджають проведенню засідання.

2. У підготовчому засіданні господарський суд розглядає подані документи, заслуховує пояснення сторін, оцінює обґрунтованість заперечень боржника, вирішує інші питання, пов'язані з розглядом справи.

3. Якщо провадження у справі відкривається за заявою кредитора, господарський суд перевіряє можливість боржника виконати майнові зобов'язання, строк яких настав. Боржник може надати підтвердження спроможності виконати свої зобов'язання та погасити заборгованість.

4. У разі якщо до господарського суду до дня підготовчого засідання надійшло кілька заяв і одна з них прийнята судом до розгляду, інші ухвалою господарського суду приєднуються до матеріалів справи і розглядаються одночасно.

У разі визнання вимог заявника необґрунтованими господарський суд оцінює обґрунтованість вимог інших заяв кредиторів, приєднаних до матеріалів справи, і вирішує питання про відкриття провадження у справі у порядку, передбаченому цією статтею.

5. За результатами розгляду заяви про відкриття провадження у справі та відзиву боржника господарський суд постановляє ухвалу про:

- відкриття провадження у справі;
- відмову у відкритті провадження у справі.

6. Господарський суд відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо:

вимоги кредитора свідчать про наявність спору про право, який підлягає вирішенню у порядку позовного провадження;

вимоги кредитора (кредиторів) задоволені боржником у повному обсязі до підготовчого засідання суду.

7. Відмова у відкритті провадження у справі про банкрутство не перешкоджає повторному зверненню до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство за наявності підстав, встановлених цим Кодексом.

8. В ухвалі про відкриття провадження у справі про банкрутство зазначається про:

- відкриття провадження у справі про банкрутство;
- визнання вимог кредитора та їх розмір;
- введення мораторію на задоволення вимог кредиторів;

- введення процедури розпорядження майном;
- призначення розпорядника майна, встановлення розміру його винагороди та джерела її сплати;
- вжиття заходів щодо забезпечення вимог кредиторів шляхом заборони боржнику та власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника приймати рішення щодо ліквідації, реорганізації боржника, а також відчужувати основні засоби та предмети застави;
- строк подання розпорядником майна до господарського суду відомостей про результати розгляду вимог кредиторів, який не може перевищувати одного місяця та 20 днів після дати проведення підготовчого засідання суду;
- дату попереднього засідання суду, яке має відбутися не пізніше 70 календарних днів, а в разі великої кількості кредиторів - не пізніше трьох місяців після дати проведення підготовчого засідання суду;
- строк проведення розпорядником майна інвентаризації майна боржника, який не може перевищувати двох місяців, а в разі значного обсягу майна - трьох місяців після дати проведення підготовчого засідання суду.

9. З метою виявлення кредиторів та осіб, які виявили бажання взяти участь у санації боржника, на офіційному веб-порталі судової влади України не пізніше наступного дня з дня постановлення ухвали суду про відкриття провадження у справі господарський суд оприлюднює повідомлення про відкриття провадження у справі боржника (офіційне оприлюднення).

Доступ до інформації про провадження у справах, розміщеної на офіційному веб-порталі судової влади України, є вільним та безоплатним.

Повідомлення про відкриття провадження у справі про банкрутство повинне містити ім'я або найменування боржника, його місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), найменування та адресу господарського суду, номер справи, дату офіційного оприлюднення повідомлення, відомості про розпорядника майна (ім'я, місцезнаходження), строк подання заяв кредиторів з вимогами до боржника.

Інформація про відкриття провадження у справі про банкрутство додатково може оприлюднюватися на офіційному веб-сайті державного органу з

питань банкрутства, а також у будь-який інший спосіб, не заборонений законом.

10. Господарський суд в ухвалі про відкриття провадження у справі може зобов'язати боржника провести аудит. Якщо боржник не має для цього коштів, господарський суд може призначити проведення аудиту за рахунок кредитора (кредиторів) за його (їхньою) згодою.

Відсутність аудиторського висновку не перешкоджає провадженню у справі про банкрутство.

11. Якщо в заяві боржника про відкриття провадження у справі або відзиві боржника міститься інформація про провадження ним діяльності, пов'язаної з державною таємницею, господарський суд постановляє та надсилає сторонам і державному органу з питань банкрутства ухвалу про відкладення проведення підготовчого засідання суду на час, необхідний для оформлення допуску до державної таємниці арбітражному керуючому. Такий строк не може перевищувати 30 днів.

У разі відмови у наданні допуску до державної таємниці зазначеному арбітражному керуючому господарський суд призначає нового арбітражного керуючого в порядку, встановленому цим Кодексом.

12. Ухвала про відкриття провадження у справі про банкрутство набирає законної сили з моменту її постановлення.

13. Процедура розпорядження майном вводиться господарським судом на строк, визначений [частиною другою](#) статті 44 цього Кодексу, одночасно з постановленням ухвали про відкриття провадження у справі.

14. З моменту відкриття провадження у справі:

- пред'явлення конкурсними та забезпеченими кредиторами вимог до боржника та їх задоволення можуть здійснюватися лише у порядку, передбаченому цим Кодексом, та в межах провадження у справі;
- пред'явлення поточними кредиторами вимог до боржника та їх задоволення можуть здійснюватися у випадку та порядку, передбачених цим Кодексом;
- арешт майна боржника чи інші обмеження боржника щодо розпорядження належним йому майном можуть бути застосовані виключно господарським судом у межах провадження у справі про банкрутство;

- корпоративні права засновників (учасників, акціонерів) боржника реалізуються з урахуванням обмежень, встановлених цим Кодексом;
- задоволення вимог засновника (учасника) боржника - юридичної особи про виділення частки у майні боржника у зв'язку з виходом із складу його учасників забороняється;
- рішення про реорганізацію або ліквідацію юридичної особи - боржника приймається в порядку, визначеному цим Кодексом.

15. Ухвала про відкриття провадження у справі про банкрутство не пізніше трьох днів з дня її постановлення надсилається боржнику, кредиторам (кредиторам) та іншим особам, які беруть участь або мають взяти участь у цій справі (власнику майна, органу, уповноваженому управляти майном боржника, тощо), до контролюючого органу, визначеного [Податковим кодексом України](#), місцевого загального суду, відповідного органу або особі, яка здійснює примусове виконання судових рішень, рішень інших органів, за місцезнаходженням (місцем проживання) боржника.

У разі вжиття заходів щодо забезпечення вимог кредиторів копія ухвали надсилається також установам, що здійснюють облік нерухомого та рухомого майна (органам державної реєстрації речових прав, державним нотаріальним конторам, органам державної автомобільної інспекції за місцезнаходженням (місцем проживання) боржника), установам банків, що обслуговують рахунки боржника, депозитарним установам, які ведуть облік прав на цінні папери, що належать боржнику, а також установі, що веде державні реєстри обтяжень майна.

16. При розгляді справи суб'єкта господарювання, який є учасником (тимчасовим учасником) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, до справи залучається Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно.

17. Проведення у справі про банкрутство юридичної особи не підлягає зупиненню.

Стаття 40. Забезпечення вимог кредиторів

1. Господарський суд має право за клопотанням сторін або учасників справи чи за своєю ініціативою вжити заходів до забезпечення вимог кредиторів.

Господарський суд за клопотанням розпорядника майна, кредиторів або з власної ініціативи може заборонити боржнику вчиняти без згоди арбітражного керуючого правочини, а також зобов'язати боржника передати цінні папери, майно, інші цінності на зберігання третім особам, вчинити чи

утриматися від вчинення певних дій або вжити інших заходів для збереження майна боржника (у тому числі шляхом позбавлення боржника права розпорядження його нерухомим майном або цінними паперами без згоди розпорядника майна або суду, який розглядає справу про банкрутство; накладення арешту на конкретне рухоме майно боржника), про що виноситься ухвала.

2. У процедурі розпорядження майном за клопотанням розпорядника майна, сторін або інших учасників справи про банкрутство, що містить підтвержені відомості про перешкоджання керівником або органом управління боржника виконанню повноважень розпорядника майна, невжиття заходів щодо забезпечення збереження майна боржника, а також про вчинення ними дій, що порушують права та законні інтереси боржника або кредиторів, господарський суд має право припинити повноваження керівника або органу управління боржника та покласти виконання його обов'язків на розпорядника майна.

Про припинення повноважень керівника або органу управління боржника та покладання його обов'язків на розпорядника майна господарський суд виносить ухвалу.

3. З дня постановлення господарським судом ухвали про припинення повноважень керівника або органу управління боржника відповідні посадові особи боржника, повноваження яких припинені ухвалою господарського суду, зобов'язані протягом трьох днів передати розпоряднику майна, а розпорядник майна - прийняти бухгалтерську та іншу документацію боржника, його печатки і штампи, матеріальні та інші цінності.

4. Заходи щодо забезпечення вимог кредиторів діють відповідно до дня введення процедури санації і призначення керуючого санацією або до прийняття постанови про визнання боржника банкрутом, відкриття ліквідаційної процедури і призначення ліквідатора, або до закриття провадження у справі.

Господарський суд має право скасувати або змінити заходи щодо забезпечення вимог кредиторів до настання зазначених обставин, про що постановляє ухвалу.

Стаття 41. Мораторій на задоволення вимог кредиторів

1. Мораторій на задоволення вимог кредиторів - це зупинення виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), строк виконання яких настав до дня

введення мораторію, і припинення заходів, спрямованих на забезпечення виконання цих зобов'язань та зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), застосованих до дня введення мораторію.

2. Мораторій на задоволення вимог кредиторів вводиться одночасно з відкриттям провадження у справі про банкрутство, про що зазначається в ухвалі господарського суду. Ухвала є підставою для зупинення вчинення виконавчих дій. Про запровадження мораторію розпорядник майна повідомляє відповідному органу або особі, яка здійснює примусове виконання судових рішень, рішень інших органів, за місцезнаходженням (місцем проживання) боржника та місцезнаходженням його майна.

3. Протягом дії мораторію на задоволення вимог кредиторів:

- забороняється стягнення на підставі виконавчих та інших документів, що містять майнові вимоги, у тому числі на предмет застави, за якими стягнення здійснюється в судовому або в позасудовому порядку відповідно до законодавства, крім випадків перебування виконавчого провадження на стадії розподілу стягнутих з боржника грошових сум (у тому числі одержаних від продажу майна боржника), перебування майна на стадії продажу з моменту оприлюднення інформації про продаж, а також у разі виконання рішень у немайнових спорах;
- забороняється виконання вимог, на які поширюється мораторій;
- не нараховується неустойка (штраф, пеня), не застосовуються інші фінансові санкції за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань із задоволення всіх вимог, на які поширюється мораторій;
- зупиняється перебіг позовної давності на період дії мораторію;
- не застосовується індекс інфляції за весь час прострочення виконання грошового зобов'язання, три проценти річних від простроченої суми тощо.

4. Мораторій на задоволення вимог кредиторів застосовується до вимог кредиторів щодо відшкодування збитків, що виникли внаслідок відмови боржника від виконання правочинів (договорів) у процедурі санації, у порядку, передбаченому цим Кодексом.

5. Дія мораторію на задоволення вимог кредиторів не поширюється на вимоги поточних кредиторів, виплату заробітної плати та нарахованих на ці суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю та життю громадян, виплату авторської винагороди, аліментів, а також на вимоги за

виконавчими документами немайнового характеру, що зобов'язують боржника вчинити певні дії чи утриматися від їх вчинення.

Дія мораторію не поширюється на будь-які дії довірчого власника щодо об'єкта довірчої власності, довірчим засновником якої є боржник. Дія мораторію не поширюється на процедуру обов'язкового звернення стягнення на об'єкт довірчої власності.

{Частина п'яту статті 41 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 132-IX від 20.09.2019](#)}

Дія мораторію не поширюється на задоволення вимог кредиторів у разі одночасного задоволення вимог кредиторів у процедурі розпорядження майном керуючим санацією згідно з планом санації, а також ліквідатором у ліквідаційній процедурі в порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

Стягнення грошових коштів за вимогами кредиторів за зобов'язаннями, на які не поширюється дія мораторію, провадиться з рахунку боржника в установі банку. Контроль за такими стягненнями здійснює арбітражний керуючий.

Звернення стягнення на майно боржника за вимогами, на які не поширюється дія мораторію, здійснюється виключно за ухвалою господарського суду, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство боржника.

6. Під час процедури розпорядження майном боржник має право задовольняти лише ті вимоги кредиторів, на які згідно з частиною п'ятою цієї статті не поширюється дія мораторію.

Задоволення забезпечених вимог кредиторів за рахунок майна боржника, яке є предметом забезпечення, здійснюється лише в межах провадження у справі про банкрутство.

7. Боржник, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, власник корпоративних прав боржника, а у випадках, передбачених законодавством, - третя особа протягом провадження у справі про банкрутство з метою погашення вимог кредиторів та закриття провадження у справі мають право задовольнити всі вимоги конкурсних кредиторів відповідно до реєстру вимог кредиторів, крім неустойки (штрафу, пені).

Для одночасного погашення всіх вимог кредиторів арбітражний керуючий зобов'язаний надати особі, яка виявила намір погасити вимоги кредиторів, реєстр вимог кредиторів.

У разі задоволення всіх вимог кредиторів, крім неустойки (штрафу, пені), господарський суд ухвалою закриває провадження у справі про банкрутство. Вимоги щодо неустойки (штрафу, пені) вважаються погашеними, про що господарський суд зазначає в ухвалі.

8. Дія мораторію припиняється з дня закриття провадження у справі про банкрутство.

Щодо задоволення забезпечених вимог кредиторів за рахунок майна боржника, яке є предметом забезпечення, дія мораторію припиняється автоматично після спливу 170 календарних днів з дня введення процедури розпорядження майном, якщо господарським судом протягом цього часу не було винесено постанову про визнання боржника банкрутом або ухвалу про введення процедури санації.

Під час процедури санації боржника за клопотанням забезпеченого кредитора господарський суд може прийняти рішення про припинення дії мораторію щодо майна боржника, яке є предметом забезпечення, якщо таке майно не задіяне у виконанні плану санації боржника або є швидкозношуваним предметом чи товаром, що швидко псується.

9. Правові наслідки дії мораторію на задоволення вимог кредиторів не застосовуються, якщо провадження у справі закрито у зв'язку з тим, що господарським судом не виявлені ознаки неплатоспроможності боржника.

10. Активи боржника, що перебувають у податковій заставі, можуть бути звільнені господарським судом з податкової застави, про що виноситься ухвала у судовому засіданні за участю контролюючого органу, уповноваженого відповідно до [Податкового кодексу України](#) здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у межах своїх повноважень.

Стаття 42. Визнання недійсними правочинів боржника

1. Правочини, вчинені боржником після відкриття провадження у справі про банкрутство або протягом трьох років, що передували відкриттю провадження у справі про банкрутство, можуть бути визнані недійсними господарським судом у межах провадження у справі про банкрутство за

заявою арбітражного керуючого або кредитора, якщо вони завдали збитків боржнику або кредиторам, з таких підстав:

- боржник виконав майнові зобов'язання раніше встановленого строку;
- боржник до відкриття провадження у справі про банкрутство взяв на себе зобов'язання, внаслідок чого він став неплатоспроможним або виконання його грошових зобов'язань перед іншими кредиторами повністю або частково стало неможливим;
- боржник здійснив відчуження або придбав майно за цінами, відповідно нижчими або вищими від ринкових, за умови що в момент прийняття зобов'язання або внаслідок його виконання майна боржника було (стало) недостатньо для задоволення вимог кредиторів;
- боржник оплатив кредиторі або прийняв майно в рахунок виконання грошових вимог у день, коли сума вимог кредиторів до боржника перевищувала вартість майна;
- боржник узяв на себе заставні зобов'язання для забезпечення виконання грошових вимог.

2. Правочини, вчинені боржником протягом трьох років, що передували відкриттю провадження у справі про банкрутство, можуть бути визнані недійсними господарським судом у межах провадження у справі про банкрутство за заявою арбітражного керуючого або кредитора також з таких підстав:

боржник безоплатно здійснив відчуження майна, взяв на себе зобов'язання без відповідних майнових дій іншої сторони, відмовився від власних майнових вимог;

боржник уклав договір із заінтересованою особою;

боржник уклав договір дарування.

3. У разі визнання недійсними правочинів боржника з підстав, передбачених частиною першою або другою цієї статті, кредитор зобов'язаний повернути до складу ліквідаційної маси майно, яке він отримав від боржника, а в разі неможливості повернути майно в натурі - відшкодувати його вартість грошовими коштами за ринковими цінами, що існували на момент вчинення правочину.

4. За результатами розгляду заяви арбітражного керуючого або кредитора про визнання недійсним правочину боржника господарський суд постановляє ухвалу.

Стаття 43. правонаступництво

1. У разі вибуття чи заміни кредитора у справі про банкрутство господарський суд за заявою правонаступника або іншого учасника (учасників) справи здійснює заміну такої сторони її правонаступником на будь-якій стадії провадження у справі.

2. Усі дії, вчинені у справі про банкрутство до вступу у справу правонаступника, обов'язкові для нього так само, як вони були обов'язкові для особи, яку правонаступник замінив.

Розділ II

РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ БОРЖНИКА

Стаття 44. Введення процедури розпорядження майном боржника

1. Під розпорядженням майном розуміється система заходів щодо нагляду та контролю за управлінням і розпорядженням майном боржника з метою забезпечення збереження, ефективного використання майнових активів боржника, здійснення аналізу його фінансового стану, а також визначення наступної процедури (санації чи ліквідації).

Про призначення розпорядника майна господарський суд постановляє ухвалу.

2. Процедура розпорядження майном боржника вводиться строком до 170 календарних днів.

3. Розпорядник майна зобов'язаний:

- розглядати заяви кредиторів з грошовими вимогами до боржника, що надійшли в установленому цим Кодексом порядку;
- вести реєстр вимог кредиторів;
- повідомляти кредиторів про результати розгляду їхніх вимог;
- вживати заходів для захисту майна боржника;
- проводити аналіз фінансово-господарського стану, інвестиційної та іншої діяльності боржника та становища на ринках боржника;

- виявляти (за наявності) ознаки фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства;
- скликати збори і комітет кредиторів та організувати проведення їх засідань;
- надавати державному реєстратору в електронній формі через портал електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомості, необхідні для ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, у порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства;
- надавати господарському суду та комітету кредиторів звіт про свою діяльність, а також здійснювати розкриття кредиторам інформації щодо фінансового стану боржника та ходу провадження у справі;
- не пізніше двох місяців з дня відкриття провадження у справі про банкрутство провести інвентаризацію майна боржника та визначити його вартість;
- за можливості проведення санації боржника розробити план санації боржника та подати його на розгляд зборам кредиторів;
- виконувати інші повноваження, передбачені цим Кодексом.

4. Розпорядник майна несе відповідальність за свої дії та бездіяльність відповідно до закону.

5. Протягом процедури розпорядження майном органи управління боржника не мають права приймати рішення про:

- реорганізацію (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) і ліквідацію боржника;
- створення господарських товариств або участь в інших господарських товариствах;
- створення філій та представництв;
- виплату дивідендів;
- проведення боржником емісії цінних паперів;
- вихід зі складу учасників боржника юридичної особи, придбання в акціонерів раніше випущених акцій боржника;
- відчуження або обтяження нерухомого майна боржника, в тому числі його передачу в заставу, внесення зазначеного майна до статутного капіталу іншого підприємства або господарського товариства;
- надання позик (кредитів), надання поруки, гарантій, а також передачу в довірче управління майна боржника.

6. Господарський суд за заявою розпорядника майна скасовує арешти майна боржника чи інші обмеження щодо розпорядження його майном у разі, якщо такі арешти чи обмеження перешкоджають господарській діяльності боржника та відновленню його платоспроможності.

7. Керівник або орган управління боржника виключно за погодженням з розпорядником майна приймають рішення про:

- участь боржника в об'єднаннях, асоціаціях, спілках, холдингових компаніях, промислово-фінансових групах чи інших об'єднаннях юридичних осіб;
- передачу нерухомого майна в оренду;
- одержання позик (кредитів).

У процедурі розпорядження майном боржник не має права без згоди комітету кредиторів (зборів кредиторів - до моменту формування комітету кредиторів) вчиняти значні правочини, вчинення яких не заборонено цим Кодексом.

8. У процедурі розпорядження майном боржник не має права без згоди комітету кредиторів (зборів кредиторів - до моменту обрання комітету кредиторів) здійснювати продаж істотних активів боржника.

9. Розпорядник майна має право на подання до господарського суду позову щодо визнання недійсними правочинів, у томі числі укладених боржником з порушенням порядку, встановленого цим Кодексом, а також позовів щодо визнання недійсними актів, прийнятих у процедурі розпорядження майном щодо зміни організаційно-правової форми боржника.

10. Розпорядник майна не має права втручатися в оперативно-господарську діяльність боржника, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

11. Призначення розпорядника майна не є підставою для припинення повноважень керівника чи органу управління боржника.

12. Повноваження керівника боржника та виконавчих органів його управління, покладені на них відповідно до законодавства чи установчих документів, можуть бути припинені в разі, якщо ними не вживаються заходи щодо забезпечення збереження майна боржника, створюються перешкоди діям розпорядника майна чи допускаються інші порушення законодавства.

У разі виявлення обставин, передбачених абзацом першим цієї частини, за клопотанням кредиторів або інших учасників справи ухвалою

господарського суду повноваження керівника та виконавчих органів управління боржника припиняються, а виконання відповідних обов'язків тимчасово покладається на розпорядника майна до призначення в порядку, визначеному законодавством та установчими документами, нового керівника боржника та виконавчих органів управління боржника.

13. З дня постановлення господарським судом ухвали про припинення повноважень керівника боржника або органів управління боржника керівник, повноваження якого припинені ухвалою господарського суду, зобов'язаний протягом трьох днів передати розпоряднику майна, а розпорядник майна - прийняти бухгалтерську та іншу документацію боржника, його печатки і штампи, матеріальні та інші цінності.

Стаття 45. Виявлення кредиторів та осіб, які мають бажання взяти участь у санації боржника

1. Конкурсні кредитори за вимогами, що виникли до дня відкриття провадження у справі про банкрутство, зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують, протягом 30 днів з дня офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство.

Відлік строку на заявлення грошових вимог кредиторів до боржника починається з дня офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство.

2. Кредитор, за заявою якого відкрито провадження у справі, має право заявити додаткові грошові вимоги до боржника у межах строку, встановленого частиною першою цієї статті.

Забезпечені кредитори зобов'язані подати заяву з грошовими вимогами до боржника під час провадження у справі про банкрутство в частині вимог, що є незабезпеченими, або за умови відмови від забезпечення.

Забезпечені кредитори можуть повністю або частково відмовитися від забезпечення. Якщо вартості застави недостатньо для покриття всієї вимоги, кредитор повинен розглядатися як забезпечений лише в частині вартості предмета застави. Залишок вимог вважається незабезпеченим.

Склад і розмір грошових вимог кредиторів визначаються в національній валюті України. Якщо зобов'язання боржника визначені в іноземній валюті, то склад і розмір грошових вимог кредиторів визначаються в національній

валюти за курсом, встановленим Національним банком України на дату подання кредитором заяви з грошовими вимогами до боржника.

Майнові вимоги кредиторів до боржника мають бути виражені в грошових одиницях і заявлені до господарського суду в порядку, встановленому цією статтею.

Кредитори за вимогами щодо виплати заробітної плати, авторської винагороди, аліментів, а також за вимогами щодо відшкодування шкоди, заподіяної життю та здоров'ю громадян, сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування мають право протягом 30 днів з дня офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про банкрутство подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують.

Копії відповідних заяв та доданих до них документів кредитори надсилають боржнику та розпоряднику майна.

3. Заява кредитора має містити:

- найменування господарського суду, до якого подається заява;
- найменування боржника, його місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);
- ім'я або найменування кредитора, його місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);
- розмір вимог кредитора до боржника з окремим зазначенням суми неустойки (штрафу, пені);
- виклад обставин, що підтверджують вимоги до боржника, та їх обґрунтування;
- відомості про наявність заставного майна боржника, яке є забезпеченням вимог;

– перелік документів, що додаються до заяви.

До заяви в обов'язковому порядку додаються докази сплати судового збору, докази надсилання копії заяви боржнику і розпоряднику майна, а також документи, що підтверджують грошові вимоги до боржника.

Заява підписується кредитором або його уповноваженим представником.

Господарський суд зобов'язаний прийняти заяву кредитора, подану з дотриманням вимог цього Кодексу та [Господарського процесуального кодексу України](#), про що постановляється ухвала, в якій зазначається дата попереднього засідання суду.

4. Для кредиторів, вимоги яких заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, усі дії, вчинені у судовому процесі, є обов'язковими так само, як вони є обов'язковими для кредиторів, вимоги яких були заявлені протягом встановленого строку.

Вимоги кредиторів, заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, задовольняються в порядку черговості, встановленої цим Кодексом.

Кредитори, вимоги яких заявлені після завершення строку, визначеного частиною першою цієї статті, є конкурсними, однак не мають права вирішального голосу на зборах та комітеті кредиторів.

Якщо кредитор заявив вимоги після здійснення розрахунків з іншими кредиторами, то сплачені таким кредиторам кошти поверненню не підлягають.

5. Розпорядник майна не пізніше ніж на 10 день з дня закінчення встановленого частиною першою цієї статті строку з урахуванням результатів розгляду вимог кредиторів боржником повністю або частково визнає їх або відхиляє з обґрунтуванням підстав визнання чи відхилення, про що письмово повідомляє заявників і господарський суд, а також подає до суду письмовий звіт про надіслані всім кредиторам боржника повідомлення про результати розгляду грошових вимог та їх отримання кредиторами разом з копіями повідомлень про вручення поштового відправлення та описів вкладення у поштове відправлення або інших документів, що підтверджують надсилання повідомлення кредиторам.

6. Кредитор має право отримувати від розпорядника майна інформацію щодо вимог інших кредиторів. Такий кредитор може подати розпоряднику майна, боржнику та суду заперечення щодо визнання вимог інших кредиторів.

Заяви з вимогами конкурсних кредиторів або забезпечених кредиторів, подані в межах строку, визначеного частиною першою цієї статті, розглядаються господарським судом у попередньому засіданні суду.

Вимоги кредиторів, заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, розглядаються господарським судом у порядку черговості їх отримання у судовому засіданні, яке проводиться після попереднього засідання господарського суду.

За результатами розгляду зазначених заяв господарський суд постановляє ухвалу про визнання чи відхилення (повністю або частково) вимог таких кредиторів.

Ухвала господарського суду є підставою для внесення відомостей про таких кредиторів до реєстру вимог кредиторів.

7. Заяви кредиторів за вимогами щодо виплати заробітної плати, авторської винагороди, аліментів, а також за вимогами щодо відшкодування шкоди, заподіяної життю та здоров'ю громадян, стосовно яких є заперечення боржника, розглядаються згідно з цим Кодексом.

8. Розпорядник майна зобов'язаний окремо повідомити господарський суд про вимоги кредиторів, які забезпечені заставою майна боржника, згідно з їхніми заявами, а за відсутності таких заяв - згідно з даними обліку боржника, а також внести окремо до реєстру відомості про майно боржника, яке є предметом застави згідно з відповідним державним реєстром.

Розпорядник майна зобов'язаний окремо повідомити господарський суд про вимоги щодо виплати заробітної плати, авторської винагороди, аліментів, а також про вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної життю та здоров'ю громадян, згідно із заявами таких кредиторів та/або даними обліку боржника.

До визнання боржника банкрутом спори боржника з кредиторами, які мають поточні вимоги до боржника, вирішуються в межах справи про банкрутство шляхом їх розгляду у позовному провадженні господарським судом.

9. Фізичні особи та/або юридичні особи, які бажають взяти участь у санації боржника (далі - інвестори), можуть подати розпоряднику майна заяву про

участь у санації боржника та свої пропозиції щодо санації боржника (план санації тощо).

10. У процедурі розпорядження майном розпорядник майна за участю боржника розробляє план санації боржника відповідно до вимог цього Кодексу та подає його на розгляд зборів кредиторів.

Стаття 46. Перевірка відповідності заяви конкурсного кредитора вимогам цього Кодексу

1. Господарський суд не пізніше п'яти днів з дня надходження заяви конкурсного кредитора здійснює перевірку її відповідності вимогам цього Кодексу.

У разі якщо заяву конкурсного кредитора подано без дотримання вимог цього Кодексу, господарський суд письмово повідомляє заявника про недоліки заяви та строк, протягом якого він зобов'язаний їх усунути.

2. Якщо конкурсний кредитор усунув недоліки заяви у строк, встановлений судом, вона вважається поданою у день первинного її подання до суду. В іншому разі господарський суд постановляє ухвалу про повернення заяви.

3. Повернення заяви з підстав, передбачених цією статтею, не перешкоджає повторному зверненню до суду у цій же справі, якщо порушення усунуто в межах строку, встановленого [частиною першою](#) статті 45 цього Кодексу.

Стаття 47. Попереднє засідання господарського суду

1. Попереднє засідання господарського суду проводиться не пізніше 70 календарних днів, а в разі великої кількості кредиторів - не пізніше трьох місяців з дня проведення підготовчого засідання суду. Про попереднє засідання суду повідомляються сторони, а також інші учасники провадження у справі про банкрутство, визнані такими відповідно до цього Кодексу.

2. У попередньому засіданні господарський суд розглядає всі вимоги кредиторів, що надійшли протягом строку, передбаченого [частиною першою](#) статті 45 цього Кодексу, у тому числі щодо яких були заперечення боржника або розпорядника майна.

У разі необхідності господарський суд може оголосити перерву в попередньому засіданні.

За результатами попереднього засідання господарський суд постановляє ухвалу, в якій зазначаються:

- розмір та перелік усіх визнаних судом вимог кредиторів, що вносяться розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів;
- розмір та перелік не визнаних судом вимог кредиторів;
- дата проведення зборів кредиторів та комітету кредиторів;

дата підсумкового засідання суду, на якому буде постановлено ухвалу про санацію боржника чи постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури, чи ухвалу про закриття провадження у справі про банкрутство, чи ухвалу про продовження строку процедури розпорядження майном та відкладення підсумкового засідання суду, яке має відбутися у строки, встановлені [частиною другою](#) статті 44 цього Кодексу.

Розпорядник майна за результатами попереднього засідання вносить до реєстру вимог кредиторів відомості про кожного кредитора, розмір його вимог за грошовими зобов'язаннями, наявність права вирішального голосу в представницьких органах кредиторів, черговість задоволення кожної вимоги.

Неустойка (штраф, пеня) враховується в реєстрі вимог кредиторів окремо від основних зобов'язань у шосту чергу.

Погашення неустойки (штрафу, пені) у справі про банкрутство можливе лише в ліквідаційній процедурі.

Ухвала попереднього засідання є підставою для визначення кількості голосів, які належать кожному конкурсному кредитору під час прийняття рішення на зборах (комітеті) кредиторів. Для визначення кількості голосів для участі у представницьких органах кредиторів зі складу вимог конкурсних кредиторів виключається неустойка (штраф, пеня).

3. Ухвала господарського суду, постановлена за результатами попереднього засідання, може бути оскаржена стороною у справі про банкрутство лише в частині конкретних вимог кредиторів.

Стаття 48. Збори кредиторів та комітет кредиторів

1. Протягом 10 днів з дня постановлення ухвали за результатами попереднього засідання господарського суду розпорядник майна письмово повідомляє кредиторів згідно з реєстром вимог кредиторів, уповноважену особу працівників боржника та уповноважену особу засновників (учасників, акціонерів) боржника про місце і час проведення зборів кредиторів та організовує їх проведення.

Учасниками зборів кредиторів боржника з правом вирішального голосу є конкурсні кредитори, визнані господарським судом у попередньому засіданні та внесені розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів.

У зборах кредиторів боржника можуть брати участь із правом дорадчого голосу:

- кредитори, вимоги яких забезпечені заставою майна боржника;
- кредитори з вимогами щодо виплати заробітної плати, авторської винагороди, аліментів, а також щодо відшкодування шкоди, заподіяної життю та здоров'ю громадян;
- конкурсні кредитори, вимоги яких заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання;
- представник працівників боржника;
- уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника;
- представник органу, уповноваженого управляти державним майном;
- арбітражний керуючий.

2. Перші збори кредиторів вважаються повноважними, якщо на них присутні кредитори, які мають не менше ніж дві третини голосів. Якщо перші збори не відбулися через відсутність кредиторів із необхідною кількістю голосів, протягом двох тижнів проводяться повторні перші збори, які вважаються повноважними у разі присутності на них кредиторів, що мають більше половини голосів. Якщо ж і ці збори не відбулися через відсутність кредиторів із необхідною кількістю голосів, протягом двох тижнів проводяться наступні перші збори, які вважаються повноважними у разі присутності на них кредиторів, що мають більше чверті голосів.

Кількість голосів кредиторів на зборах визначається відповідно до частини четвертої цієї статті.

3. Збори кредиторів у провадженні у справі про банкрутство скликаються арбітражним керуючим за його ініціативою, за ініціативою комітету кредиторів чи інших кредиторів, сума вимог яких становить не менше ніж третину всіх вимог, внесених до реєстру вимог кредиторів, або за ініціативою однієї третини кількості голосів кредиторів.

Збори кредиторів на вимогу комітету кредиторів або окремих кредиторів скликаються арбітражним керуючим та проводяться протягом двох тижнів з дня надходження письмової вимоги про їх скликання.

У разі якщо арбітражний керуючий не скликає збори кредиторів, комітет кредиторів чи інші кредитори, які ініціюють скликання зборів кредиторів, мають право скликати збори кредиторів самостійно.

Збори кредиторів проводяться за місцезнаходженням боржника. Збори кредиторів мають право визначити інше місце проведення зборів.

4. Конкурсні кредитори мають на зборах кредиторів кількість голосів, пропорційну сумі вимог кредиторів, включених до реєстру вимог кредиторів за результатами попереднього засідання господарського суду та кратну одній тисячі гривень.

Під час визначення кількості голосів кредиторів з правом вирішального голосу не враховуються суми неустойки (штрафу, пені), інші фінансові санкції, моральна шкода, судовий збір у справі про банкрутство, заявлені або сплачені кредиторами в провадженні у справі про банкрутство.

5. До компетенції зборів кредиторів належить прийняття рішення про:

- 1) визначення кількісного складу та обрання членів комітету кредиторів;
- 2) дострокове припинення повноважень комітету кредиторів або окремих його членів;
- 3) схвалення плану санації боржника та схвалення внесення змін до нього;
- 4) звернення до господарського суду з клопотанням про введення наступної процедури у справі про банкрутство;
- 5) обрання арбітражного керуючого у разі відсторонення арбітражного керуючого, визначеного Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, від виконання повноважень;
- 6) інші питання, передбачені цим Кодексом, у тому числі віднесені до компетенції комітету кредиторів.

6. На час дії процедур банкрутства збори кредиторів обирають комітет кредиторів у складі не більше ніж сім осіб.

Вибори комітету кредиторів проводяться відкритим голосуванням більшістю голосів присутніх на зборах кредиторів, визначених відповідно до частини четвертої цієї статті.

Кредитор, який має 25 і більше відсотків голосів, автоматично включається до складу комітету кредиторів.

Якщо загальна кількість кредиторів не перевищує сім осіб, усі кредитори автоматично включаються до складу комітету кредиторів.

Під час проведення процедур банкрутства інтереси всіх кредиторів представляє комітет кредиторів, утворений відповідно до цього Кодексу.

7. Протокольне рішення зборів кредиторів про утворення та склад комітету кредиторів подається до господарського суду.

8. До компетенції комітету кредиторів належить прийняття рішення про:

1) обрання голови комітету;

2) скликання зборів кредиторів;

3) звернення до господарського суду з вимогою про визнання правочинів (договорів) боржника недійсними на будь-якій стадії процедури банкрутства;

4) звернення до господарського суду з клопотанням про призначення арбітражного керуючого, припинення повноважень арбітражного керуючого та про призначення іншого арбітражного керуючого;

5) надання згоди на продаж майна боржника (крім майна, що є предметом забезпечення) та погодження умов продажу майна боржника (крім майна, що є предметом забезпечення) у процедурі санації відповідно до плану санації або у процедурі ліквідації банкрута;

6) внесення пропозицій господарському суду щодо продовження або скорочення строку процедур розпорядження майном боржника чи санації боржника;

7) інші питання, передбачені цим Кодексом.

У роботі комітету мають право брати участь з правом дорадчого голосу арбітражний керуючий, представник працівників боржника, уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника, забезпечений кредитор, у разі необхідності представник органу, уповноваженого управляти державним майном, і представник органу місцевого самоврядування.

9. Рішення зборів (комітету) кредиторів вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість голосів кредиторів, присутніх на зборах (комітеті) кредиторів.

10. Проведення зборів кредиторів у зв'язку із зміною реєстру вимог кредиторів або обрання (переобрання) комітету кредиторів у зміненому чи новому складі не можуть бути самостійною підставою для зміни або перегляду попередньо прийнятих зборами або комітетом кредиторів рішень.

11. Засідання комітету кредиторів скликається та проводиться за правилами, визначеними для зборів кредиторів.

Стаття 49. Закінчення процедури розпорядження майном

1. У підсумковому засіданні суду у процедурі розпорядження майном боржника здійснюється перехід до наступної судової процедури (процедури санації, ліквідації) або закривається провадження у справі.

2. До закінчення процедури розпорядження майном боржника збори кредиторів приймають одне з таких рішень:

- схвалити план санації та подати до господарського суду клопотання про введення процедури санації і затвердження плану санації;
- подати до господарського суду клопотання про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

У разі наявності обставин, що не дають зборам кредиторів можливості у встановлені строки прийняти одне з таких рішень, збори кредиторів можуть прийняти рішення про звернення до господарського суду з клопотанням про продовження строку процедури розпорядження майном у межах граничних строків, визначених цим Кодексом.

3. У підсумковому засіданні господарський суд ухвалює одне з таких судових рішень:

- ухвалу про продовження строку процедури розпорядження майном у межах граничних строків, визначених цим Кодексом;
- ухвалу про введення процедури санації та затвердження плану санації у разі схвалення плану санації боржника зборами кредиторів та погодження його забезпеченими кредиторами в порядку, встановленому цим Кодексом;
- постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури;

– ухвалу про закриття провадження у справі про банкрутство.

4. У разі якщо зборами кредиторів у межах строку дії процедури розпорядження майном не прийнято жодного з передбачених цією статтею рішень, господарський суд за наявності ознак банкрутства протягом п'яти днів після закінчення процедури розпорядження майном боржника приймає постанову про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

5. Затверджуючи план санації, господарський суд перевіряє, чи дотримано порядок його схвалення.

6. З дня визнання господарським судом боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури або введення процедури санації процедура розпорядження майном та повноваження розпорядника майна припиняються.

Розділ III

САНАЦІЯ БОРЖНИКА

Стаття 50. Введення процедури санації боржника

1. Господарський суд затверджує схвалений план санації боржника і постановляє ухвалу про введення процедури санації.

Під санацією розуміється система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямованих на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом реструктуризації підприємства, боргів і активів та/або зміни організаційно-правової та виробничої структури боржника.

2. Керуючий санацією боржника призначається господарським судом у порядку, встановленому цим Кодексом, з числа арбітражних керуючих.

3. Ухвала господарського суду про введення процедури санації та призначення керуючого санацією набирає законної сили з дня її постановлення.

4. З моменту постановлення ухвали про введення процедури санації:

- члени виконавчого органу (керівник) боржника звільняються з посади у порядку, визначеному законодавством;
- управління боржником переходить до керуючого санацією;
- зупиняються повноваження органів управління боржника - юридичної особи щодо управління та розпорядження майном боржника, повноваження органів управління передаються керуючому санацією, крім повноважень, передбачених планом санації.

Органи управління боржника протягом 15 днів з дня прийняття рішення про введення процедури санації та призначення керуючого санацією зобов'язані здійснити передачу керуючому санацією бухгалтерської та іншої документації боржника, його печаток, штампів, матеріальних та інших цінностей.

Арешт на майно боржника та інші обмеження дій боржника щодо розпорядження його майном можуть бути накладені лише в межах процедури санації, за умови що вони не перешкоджають виконанню плану санації та не суперечать інтересам конкурсних кредиторів. Не допускається арешт грошових коштів, що знаходяться на банківських рахунках умовного зберігання (ескроу), відкритих боржником у встановленому законодавством порядку.

Господарський суд за заявою керуючого санацією знімає арешт з майна боржника чи інші обмеження щодо розпорядження його майном, якщо такі арешт чи обмеження перешкоджають виконанню плану санації, господарській діяльності боржника та відновленню його платоспроможності.

Офіційне оприлюднення повідомлення про введення процедури санації здійснюється на офіційному веб-порталі судової влади України.

5. Керуючий санацією має право:

- звертатися до господарського суду в передбачених цим Кодексом та [Господарським процесуальним кодексом України](#) випадках;
- розпоряджатися майном боржника відповідно до плану санації та з урахуванням обмежень, встановлених законодавством;
- укладати від імені боржника цивільно-правові, трудові та інші правочини (договори);
- подавати заяви про визнання правочинів (договорів), укладених боржником, недійсними.

6. Керуючий санацією зобов'язаний:

- прийняти в господарське відання майно боржника;
- відкрити спеціальний рахунок для проведення санації та розрахунків з кредиторами;
- забезпечити ведення боржником бухгалтерського обліку і статистичного звіту та фінансової звітності;
- здійснювати заходи щодо стягнення на користь боржника дебіторської заборгованості, а також стягнення заборгованості з осіб, які відповідно до закону або договору несуть з боржником субсидіарну чи солідарну відповідальність;
- розглядати вимоги конкурсних кредиторів;
- заявляти в установленому порядку заперечення щодо заявлених до боржника вимог конкурсних кредиторів;
- повідомляти у десятиденний строк з дня постановлення господарським судом відповідної ухвали орган, уповноважений управляти державним майном, про своє призначення, закінчення виконання плану санації, звільнення від обов'язків;
- повідомляти орган, уповноважений управляти державним майном, про реалізацію плану санації щодо боржника - державного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого частка державної власності становить 50 і більше відсотків;
- надавати господарському суду на його вимогу інформацію про виконання плану санації;
- на період санації виступати представником сторони (власника) у колективному договорі;
- щокварталу звітувати перед комітетом кредиторів та судом про виконання плану санації;
- здійснювати інші передбачені законодавством повноваження.

7. Затвердження звіту керуючого санацією або дострокове припинення процедури санації тягне за собою припинення повноважень арбітражного керуючого як керуючого санацією, про що зазначається у відповідній ухвалі суду, якщо інше не встановлено цим Кодексом.

У разі закриття провадження у справі про банкрутство керуючий санацією протягом п'яти днів з дня прийняття господарським судом відповідного рішення повідомляє про це орган або посадову особу органу, до компетенції яких належить призначення керівника (органів управління) боржника, у разі необхідності скликає загальні збори чи засідання відповідного органу і продовжує виконувати повноваження керівника (органів управління)

боржника до призначення керівника (органів управління) в установленому порядку.

8. Власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника не може обмежувати повноваження керуючого санацією щодо розпорядження майном боржника.

Значні правочини та правочини, щодо яких є заінтересованість, укладаються керуючим санацією за згодою комітету кредиторів, якщо інше не передбачено цим Кодексом або планом санації боржника.

9. Керуючий санацією у тримісячний строк з дня прийняття рішення про санацію має право відмовитися від правочинів боржника (крім вчинених правочинів, які є заходами плану санації), вчинених до відкриття провадження у справі про банкрутство, не виконаних повністю або частково, якщо:

- виконання правочину завдає збитків боржнику;
- правочин є довгостроковим (понад один рік) або розрахованим на одержання позитивних результатів для боржника в довгостроковій перспективі, крім випадків випуску продукції з технологічним циклом, що перевищує строки санації боржника;
- виконання правочину створює умови, що перешкоджають відновленню платоспроможності боржника.

Сторона правочину, щодо якого прийнято рішення керуючим санацією про відмову від його виконання, має право у тридцятиденний строк з дня прийняття такого рішення вимагати в установленому порядку відшкодування збитків, що виникли через відмову від виконання договору, у процедурі провадження у справі про банкрутство.

10. У разі порушення сторонами умов правочинів, вчинених згідно з планом санації, під час проведення процедури санації захист порушеного права, що виникло через проведення процедури санації, здійснюється у межах провадження у справі про банкрутство.

11. Процедура санації боржника припиняється достроково в разі невиконання умов плану санації та/або в разі невиконання поточних зобов'язань боржника, у зв'язку з чим господарський суд визнає боржника банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру.

Стаття 51. План санації боржника

1. У плані санації обов'язково зазначається розмір вимог кожного класу кредиторів, які були б задоволені у разі введення процедури ліквідації боржника.

План санації може бути змінений у порядку, встановленому для його затвердження.

План санації має містити заходи щодо відновлення платоспроможності боржника.

План санації має передбачати строк відновлення платоспроможності боржника. Платоспроможність вважається відновленою за умови погашення вимог кредиторів згідно з реєстром вимог кредиторів.

План санації обов'язково повинен передбачати забезпечення погашення заборгованості боржника з виплати заробітної плати.

2. Заходами щодо відновлення платоспроможності боржника, які містить план санації, можуть бути:

- реструктуризація підприємства;
- перепрофілювання виробництва;
- закриття нерентабельних виробництв;
- відстрочення, розстрочення або прощення боргу чи його частини;
- виконання зобов'язання боржника третіми особами;
- задоволення вимог кредиторів в інший спосіб, що не суперечить цьому Кодексу;
- ліквідація дебіторської заборгованості;
- реструктуризація активів боржника відповідно до вимог цього Кодексу;
- продаж частини майна боржника;
- виконання зобов'язань боржника власником боржника та його відповідальність за невиконання взятих на себе зобов'язань;
- відчуження майна та погашення вимог кредиторів шляхом заміщення активів;
- звільнення працівників боржника, які не можуть бути задіяні в процесі виконання плану санації;
- одержання кредиту для виплати вихідної допомоги працівникам боржника, які звільняються згідно з планом санації, що відшкодовується відповідно до вимог цього Кодексу позачергово за рахунок продажу майна боржника;
- одержання позик та кредитів, придбання товарів у кредит;
- інші заходи з відновлення платоспроможності боржника.

3. Під реструктуризацією підприємства розуміється здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, підвищенню ефективності виробництва, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції та повному або частковому задоволенню вимог кредиторів.

4. У разі якщо планом санації передбачено звільнення працівників, праця яких не може бути задіяна під час його виконання, керуючий санацією до передбачуваного звільнення має подати первинній профспілковій організації відповідну інформацію, а також провести консультації з профспілками щодо вжиття заходів для запобігання звільненню, зведення кількості звільнених працівників до мінімальної або пом'якшення наслідків звільнення. Вихідна допомога в такому разі виплачується за рахунок боржника або коштів від продажу майна боржника, або кредиту, одержаного для цієї мети.

У разі провадження боржником діяльності, пов'язаної з державною таємницею, план санації має містити заходи із забезпечення охорони державної таємниці.

У разі якщо боржник є балансоутримувачем державного майна, яке не увійшло до статутного капіталу господарського товариства у процесі приватизації (корпоратизації), таке майно не підлягає відчуженню у процедурі санації.

5. План санації боржника повинен передбачати погашення вимог кредиторів з урахуванням черговості, встановленої цим Кодексом, якщо самі кредитори не схвалили рішення про погіршення умов їхнього класу.

6. План санації державних підприємств або підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, має бути попередньо погоджений з органом, уповноваженим управляти державним майном.

7. План санації не впливає на вимоги кредитора до третіх осіб, якщо кредитор з такими вимогами проголосував проти схвалення плану санації. Затвердження судом плану санації щодо первісного зобов'язання не припиняє пов'язані з ним додаткові зобов'язання згідно із [статтею 604](#) Цивільного кодексу України, якщо застагодержатель проголосував проти такого плану.

Стаття 52. Розгляд плану санації кредиторами

1. З метою прийняття рішення про схвалення або відхилення плану санації усі конкурсні кредитори поділяються на класи. Кредитори, включені до кожної черги, формують окремий клас кредиторів. Кредитор, вимоги якого підлягають включенню до двох і більше черг, підлягає включенню відповідно до двох і більше класів кредиторів.

Вимоги забезпечених кредиторів утворюють окремий клас, до якого включаються вимоги у тій їх частині, яка забезпечена заставою майна. У частині вимог, не забезпечених заставою, вимоги таких кредиторів підлягають включенню до класу незабезпечених кредиторів.

Якщо планом санації передбачається зміна пріоритету вимог забезпечених кредиторів, план санації має бути схвалений кожним таким кредитором.

2. План санації не може передбачати різний порядок задоволення вимог кредиторів, включених до одного класу.

3. Прийняття рішення про схвалення або відхилення плану санації приймається кожним класом окремо шляхом голосування.

У голосуванні щодо схвалення плану санації не бере участі клас кредиторів, розмір та порядок задоволення вимог якого за планом санації не відрізнятиметься від того, який був би застосований у разі введення процедури ліквідації.

У разі якщо план санації передбачає розстрочення чи відстрочення або прощення (списання) боргів із сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) чи їх частини, план санації вважається схваленим органом стягнення в частині задоволення вимог з податків, зборів (обов'язкових платежів) на умовах плану санації без необхідності голосування органом стягнення. При цьому податковий борг, який виник у строк, що передував трьом рокам до дня проведення зборів кредиторів, які затверджують план санації, визнається безнадійним та списується, а податковий борг, який виник пізніше, розстрочується (відстрочується) або списується на умовах плану санації, які повинні бути не гіршими, ніж умови задоволення вимог кредиторів, які голосували за схвалення плану санації, а також розмір та порядок задоволення вимог, які були б застосовані у разі введення процедури ліквідації.

4. План санації вважається схваленим класом незабезпечених кредиторів, якщо за схвалення плану санації віддано більше половини голосів

кредиторів, включених до відповідного класу, а також якщо за схвалення плану санації проголосувало не менше половини кредиторів, які мають право голосу у відповідному класі.

План санації вважається схваленим класом забезпечених кредиторів, якщо за схвалення плану санації віддано дві третини голосів кредиторів, включених до класу забезпечених кредиторів, а також якщо за схвалення плану санації проголосувало не менше половини кредиторів, які мають право голосу в цьому класі.

В іншому випадку вважається, що план санації відхилений відповідним класом кредиторів.

5. Вимоги кредиторів, які є заінтересованими особами стосовно боржника, не враховуються для цілей голосування при схваленні плану санації.

Якщо план санації передбачає задоволення вимог окремого незабезпеченого кредитора негайно після затвердження плану санації, такі вимоги не враховуються для цілей голосування при схваленні плану санації.

План санації може містити умову про надання права одному або декільком забезпеченим кредиторам звернути стягнення на заставлене майно після затвердження плану санації господарським судом. У такому випадку такі забезпечені кредитори (у межах вимог, забезпечених заставою) не беруть участі у голосуванні щодо питання про схвалення, внесення змін або відхилення плану санації.

6. План санації та протоколи голосування кожного класу кредиторів подаються розпорядником майна до господарського суду протягом одного робочого дня після проведення голосування.

7. Господарський суд постановляє ухвалу про затвердження плану санації боржника, якщо:

- план санації схвалений всіма класами конкурсних кредиторів, розмір та/або порядок задоволення вимог яких змінені планом санації порівняно з умовами, які були б застосовані у разі введення процедури ліквідації;
- план санації схвалений класом забезпечених кредиторів;
- розмір задоволених вимог кредиторів, які проголосували проти схвалення плану санації, не буде меншим у процедурі санації, ніж розмір вимог, який був би задоволений у разі введення процедури ліквідації.

8. Господарський суд постановляє ухвалу про відмову у затвердженні плану санації у разі, якщо план санації не відповідає вимогам законодавства.

Постановлення судом ухвали про відмову у затвердженні плану санації не перешкоджає повторному поданню до суду схваленого зборами кредиторів плану санації для його затвердження.

9. Господарський суд ухвалює постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури у разі, якщо план санації не затверджений судом у межах строку, встановленого цим Кодексом.

Стаття 53. Збільшення статутного капіталу боржника

1. З метою відновлення платоспроможності боржника планом санації може передбачатися збільшення статутного капіталу боржника в розмірі, встановленому планом санації.

Емісія акцій та облігацій акціонерного товариства - боржника здійснюється виключно для переведення зобов'язань товариства у цінні папери в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. Порядок збільшення статутного капіталу, переважне право на придбання частки (додаткових акцій у разі приватного розміщення акцій), розподіл часток, порядок сплати вартості частки визначаються у плані санації.

Ухвала господарського суду про затвердження плану санації та затверджений судом план санації є підставою для суб'єкта державної реєстрації для проведення державної реєстрації змін відомостей про боржника, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

Продаж акцій акціонерного товариства у разі публічного розміщення акцій здійснюється відповідно до закону.

3. У разі визнання випуску додаткових акцій боржника таким, що не відбувся, або недійсним кошти, отримані боржником від осіб, які придбали додаткові акції боржника, повертаються таким особам поза черговістю, встановленою цим Кодексом.

Стаття 54. Продаж у процедурі санації майна боржника як єдиного майнового комплексу

1. З метою відновлення платоспроможності боржника та задоволення вимог кредиторів план санації може передбачати продаж усього або частини майна

боржника, якщо воно становить єдиний майновий комплекс чи кілька єдиних майнових комплексів.

Зміна власника всього майна боржника у вигляді єдиного майнового комплексу відповідно до плану санації не є підставою для переоформлення документів та/або внесення змін до документів, що засвідчують права такої юридичної особи на володіння, користування, розпорядження майном, переоформлення ліцензії та інших документів дозвільного характеру, внесення змін до договору оренди та/або його переоформлення щодо землі та іншого майна боржника. У таких правовідносинах покупець усього майна боржника у вигляді єдиного майнового комплексу є правонаступником боржника.

У такому разі товариство має право продовжувати провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі виданої раніше такому товариству відповідної чинної ліцензії або документа дозвільного характеру.

2. Під час продажу майна боржника як єдиного майнового комплексу всі трудові договори (контракти), укладені до дати такого продажу, продовжують діяти, при цьому права та обов'язки роботодавця переходять до покупця майна боржника.

3. Сума, одержана від продажу майна боржника як єдиного майнового комплексу, включається до складу майнових активів боржника.

4. Продаж майна боржника як єдиного майнового комплексу провадиться на аукціоні відповідно до цього Кодексу.

5. Якщо суми, отриманої від продажу майна боржника відповідно до плану санації, недостатньо для задоволення вимог кредиторів в обсязі, визначеному планом санації, керуючий санацією пропонує кредиторам внести зміни до плану санації.

У разі якщо збори кредиторів не схвалили зміни до плану санації, господарський суд визнає боржника банкрутом та відкриває ліквідаційну процедуру.

Стаття 55. Відчуження у процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів

1. З метою відновлення платоспроможності боржника та задоволення вимог кредиторів план санації може передбачати відчуження всього або частини

майна боржника, якщо воно становить єдиний майновий комплекс чи кілька єдиних майнових комплексів, шляхом заміщення активів.

Зміна власника всього майна боржника у вигляді єдиного майнового комплексу відповідно до плану санації не є підставою для переоформлення документів та/або внесення змін до документів, що засвідчують права такої юридичної особи на володіння, користування, розпорядження майном, переоформлення ліцензії та інших документів дозвільного характеру, внесення змін до договору оренди та/або його переоформлення щодо землі та іншого майна боржника. У таких правовідносинах покупець усього майна боржника у вигляді єдиного майнового комплексу є правонаступником боржника.

У такому разі товариство має право продовжувати провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі виданої раніше такому товариству відповідної чинної ліцензії або документа дозвільного характеру.

2. Єдиний майновий комплекс боржника може бути відчужений шляхом його передачі господарському товариству (крім акціонерного товариства), що утворюється боржником. Частки у статутному капіталі такого господарського товариства включаються до складу майна боржника (заміщення активів).

Під час утворення господарського товариства йому передаються майнові активи (майно та майнові права) боржника, у тому числі відступаються права вимоги, а також на нього переводяться борги за вимогами поточних кредиторів, які входять до складу єдиного майнового комплексу.

Розмір статутного капіталу створеного господарського товариства визначається як різниця між вартістю майна, яке передається такому товариству, та розміром вимог поточних кредиторів.

3. Під час відчуження майна боржника як єдиного майнового комплексу шляхом заміщення активів усі трудові договори (контракти), укладені до дати такого відчуження, продовжують діяти. При цьому права та обов'язки роботодавця переходять до новоствореного господарського товариства.

4. У разі відчуження частини майна боржника та передачі відповідної (пропорційної) частини його поточних зобов'язань шляхом заміщення активів трудові договори (контракти), укладені з працівниками, праця яких використовувалася у виробничих підрозділах, майно яких підлягає передачі

новоствореному господарському товариству, продовжують діяти, а права та обов'язки роботодавця переходять до такого товариства.

5. Відчуження часток у статутному капіталі новоствореного господарського товариства здійснюється на аукціоні в порядку, встановленому цим Кодексом.

Якщо початкової ціни частини часток достатньо для задоволення вимог кредиторів боржника, на аукціон може бути виставлена відповідна (менша) частина належних боржнику часток.

6. До моменту формування органів управління новоствореного господарського товариства після продажу часток у його статутному капіталі повноваження органів управління здійснює керуючий санацією.

7. Якщо суми, отриманої від продажу майна відповідно до плану санації, недостатньо для задоволення вимог кредиторів в обсязі, визначеному планом санації, керуючий санацією пропонує кредиторам внести зміни до плану санації.

У разі якщо збори кредиторів не схвалили зміни до плану санації, господарський суд визнає боржника банкрутом та відкриває ліквідаційну процедуру.

Стаття 56. Продаж у процедурі санації частини майна боржника

1. З метою відновлення платоспроможності боржника та задоволення вимог кредиторів план санації може також передбачати продаж частини іншого майна боржника, ніж визначеного [статтями 54 і 55](#) цього Кодексу.

Продажу у процедурі санації підлягає лише майно боржника, зазначене в затвердженому в установленому порядку плані санації.

Заходи із забезпечення вимог кредиторів щодо частини майна боржника, яка підлягає продажу згідно з планом санації, скасовуються ухвалою господарського суду.

2. Продаж частини майна боржника у процедурі санації здійснюється відповідно до цього Кодексу.

Стаття 57. Звіт керуючого санацією

1. За 15 днів до закінчення строку проведення процедури санації, визначеного планом санації, а також за наявності підстав для припинення

процедури санації керуючий санацією зобов'язаний подати зборам кредиторів письмовий звіт і повідомити кредиторів про час і місце проведення зборів кредиторів.

2. Звіт керуючого санацією повинен містити:

- відомості про виконання плану санації;
- баланс боржника на останню звітну дату;
- розрахунок прибутків і збитків боржника;
- відомості про наявність у боржника грошових коштів на рахунках та про стан розрахунку з кредиторами;
- відомості про дебіторську заборгованість боржника на дату подання звіту та про нереалізовані права вимоги боржника;
- відомості про стан кредиторської заборгованості боржника на дату подання звіту.

3. До звіту керуючого санацією додаються докази задоволення вимог конкурсних кредиторів згідно з реєстром вимог кредиторів.

Одночасно із звітом керуючий санацією вносить одну з таких пропозицій про:

- прийняття рішення про припинення процедури санації у зв'язку з відновленням платоспроможності боржника;
- звернення до закінчення строку процедури санації до господарського суду з клопотанням про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури;
- звернення до господарського суду з клопотанням про затвердження схвалених зборами кредиторів змін до плану санації та продовження строку процедури санації.

4. Звіт керуючого санацією має бути розглянутий зборами кредиторів не пізніше 10 днів з дня його надходження та не пізніше закінчення строку процедури санації, визначеного в плані санації.

5. За результатами розгляду звіту керуючого санацією збори кредиторів приймають рішення про звернення до господарського суду з клопотанням про:

- закриття провадження у справі у зв'язку з виконанням плану санації і відновленням платоспроможності боржника;
- припинення процедури санації, визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури;

- схвалення змін до плану санації та продовження строку процедури санації.

У разі виникнення обставин, що є підставою для припинення процедури санації, збори кредиторів можуть прийняти відповідне рішення за відсутності звіту керуючого санацією.

6. Якщо зборами кредиторів не прийнято жодного з рішень, визначених частиною п'ятою цієї статті, або таке рішення не подано до господарського суду протягом 15 днів з дня закінчення строку процедури санації, господарський суд розглядає питання про закриття провадження у справі про банкрутство або про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

7. Звіт керуючого санацією, розглянутий зборами кредиторів, і протокол зборів кредиторів не пізніше п'яти днів з дня проведення таких зборів надсилаються до господарського суду.

До звіту керуючого санацією додаються реєстр вимог кредиторів і скарги кредиторів (за наявності), які проголосували проти прийнятого зборами кредиторів рішення або не брали участі в голосуванні.

8. Звіт керуючого санацією та скарги кредиторів розглядаються на засіданні господарського суду. Про час і місце такого розгляду повідомляються керуючий санацією та кредитори, які подали скарги.

9. Якщо збори кредиторів прийняли рішення про закриття провадження у справі у зв'язку з виконанням плану санації і відновленням платоспроможності боржника, звіт керуючого санацією підлягає затвердженню господарським судом.

10. Про затвердження звіту керуючого санацією або про відмову в затвердженні зазначеного звіту постановляється ухвала.

11. У разі закінчення строків процедури санації, передбачених планом санації, та за умови відсутності клопотання зборів кредиторів про продовження строків процедури санації у зв'язку із схваленням відповідних змін до плану санації господарський суд визнає боржника банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру.

12. Продовження строку процедури санації здійснюється господарським судом після внесення відповідних змін (доповнень) до плану санації

боржника. Зміни до плану санації схвалюються зборами кредиторів та затверджуються господарським судом відповідно до вимог цього Кодексу.

13. Розрахунки з кредиторами проводяться керуючим санацією у порядку, встановленому планом санації.

14. Копії ухвали господарського суду та звіту керуючого санацією надсилаються сторонам у справі, іншим учасникам справи про банкрутство.

Розділ IV

ЛІКВІДАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА

Стаття 58. Постанова про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури

1. У випадках, передбачених цим Кодексом, господарський суд у судовому засіданні за участю сторін ухвалює постанову про визнання боржника банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру.

Суд визначає строк, протягом якого ліквідатор зобов'язаний здійснити ліквідацію боржника. Цей строк не може перевищувати 12 місяців.

Неявка у судові засідання осіб, які були належним чином повідомлені про час і місце такого засідання, не перешкоджає провадженню у справі.

Стаття 59. Наслідки визнання боржника банкрутом

1. З дня ухвали господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури:

- господарська діяльність банкрута завершується закінченням технологічного циклу з виготовлення продукції у разі можливості її продажу, крім укладення та виконання договорів, що мають на меті захист майна банкрута або забезпечення його збереження (підтримання) у належному стані, договорів оренди майна, яке тимчасово не використовується, на період до його продажу у процедурі ліквідації тощо;
- строк виконання всіх грошових зобов'язань банкрута вважається таким, що настав;

- у банкрута не виникає жодних додаткових зобов'язань, у тому числі зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), крім витрат, безпосередньо пов'язаних із здійсненням ліквідаційної процедури;
- припиняється нарахування неустойки (штрафу, пені), процентів та інших економічних санкцій за всіма видами заборгованості банкрута;
- відомості про фінансове становище банкрута перестають бути конфіденційними чи становити комерційну таємницю;
- продаж майна банкрута допускається в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- скасовуються арешт, накладений на майно боржника, визнаного банкрутом, та інші обмеження щодо розпорядження майном такого боржника. Накладення нових арештів або інших обмежень щодо розпорядження майном банкрута не допускається;
- припиняються повноваження органів управління банкрута щодо управління банкрутом та розпорядження його майном, якщо цього не було зроблено раніше, члени виконавчого органу (керівник) банкрута звільняються з роботи у зв'язку з банкрутством підприємства, а також припиняються повноваження власника (органу, уповноваженого управляти майном) майна банкрута.

2. Протягом 15 днів з дня призначення ліквідатора відповідні посадові особи банкрута зобов'язані передати бухгалтерську та іншу документацію, печатки і штампи, матеріальні та інші цінності банкрута ліквідатору. У разі ухилення від виконання зазначених обов'язків відповідні посадові особи банкрута несуть відповідальність відповідно до закону. Ліквідатор має право замовити виготовлення дублікатів печатки та штампів у разі їх втрати.

3. З метою виявлення кредиторів з вимогами за зобов'язаннями боржника, визнаного банкрутом, що виникли під час проведення процедур банкрутства, господарський суд здійснює офіційне оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури на офіційному веб-порталі судової влади України.

4. Повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури має містити:

- найменування та інші реквізити боржника, визнаного банкрутом;
- найменування господарського суду, у провадженні якого знаходиться справа про банкрутство;
- дату ухвалення господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури;
- відомості про ліквідатора.

Стаття 60. Функції господарського суду у ліквідаційній процедурі

1. У постанові про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури господарський суд призначає ліквідатора банкрута з урахуванням вимог, установлених цим Кодексом, з числа арбітражних керуючих, внесених до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України.

2. Ліквідатор виконує свої повноваження до завершення ліквідаційної процедури в порядку, встановленому цим Кодексом.

3. У ліквідаційній процедурі господарський суд розглядає скарги на дії (бездіяльність) ліквідатора та здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом.

4. У ліквідаційній процедурі господарський суд розглядає заяви з вимогами поточних кредиторів, які надійшли до господарського суду після офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом.

Заяви з вимогами поточних кредиторів розглядаються господарським судом у порядку черговості їх надходження. За результатами розгляду зазначених заяв господарський суд своєю ухвалою визнає чи відхиляє (повністю або частково) вимоги таких кредиторів.

Вимоги поточних кредиторів погашаються в порядку черговості, визначеної [статтею 64](#) цього Кодексу.

Якщо кредитор заявив вимоги після здійснення розрахунків з іншими кредиторами, сплачені таким кредиторам кошти поверненню не підлягають.

Стаття 61. Повноваження ліквідатора

1. Ліквідатор з дня свого призначення здійснює такі повноваження:

- приймає у своє відання майно боржника, забезпечує його збереження;
- виконує функції з управління та розпорядження майном банкрута;
- проводить інвентаризацію та визначає початкову вартість майна банкрута;
- аналізує фінансовий стан банкрута;
- виконує повноваження керівника (органів управління) банкрута;
- формує ліквідаційну масу;
- заявляє до третіх осіб вимоги щодо повернення банкруту сум дебіторської заборгованості;

- має право отримувати кредит для виплати вихідної допомоги працівникам, які звільняються внаслідок ліквідації банкрута, який відшкодовується згідно з цим Кодексом позачергово за рахунок коштів, одержаних від продажу майна банкрута;
- з дня визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури повідомляє працівників банкрута про звільнення та здійснює його відповідно до законодавства України про працю. Виплата вихідної допомоги звільненим працівникам банкрута провадиться ліквідатором у першу чергу за рахунок коштів, одержаних від продажу майна банкрута, або отриманого для цієї мети кредиту;
- заявляє в установленому порядку заперечення щодо заявлених до боржника вимог поточних кредиторів за зобов'язаннями, які виникли під час провадження у справі про банкрутство і є неоплаченими;
- подає до суду заяви про визнання недійсними правочинів (договорів) боржника;
- вживає заходів, спрямованих на пошук, виявлення та повернення майна банкрута, що знаходиться у третіх осіб;
- передає в установленому порядку на зберігання документи банкрута, які відповідно до нормативно-правових актів підлягають обов'язковому зберіганню;
- продає майно банкрута для задоволення вимог, внесених до реєстру вимог кредиторів, у порядку, передбаченому цим Кодексом;
- повідомляє про своє призначення державний орган з питань банкрутства в десятиденний строк з дня прийняття рішення господарським судом та надає державному реєстратору в електронній формі через портал електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомості, необхідні для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, у порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства;
- у разі провадження банкрутом діяльності, пов'язаної з державною таємницею, вживає заходів з ліквідації режимно-секретного органу;
- веде реєстр вимог кредиторів;
- подає в установленому порядку та у випадках, передбачених [Законом України](#) "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", інформацію до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- здійснює дії щодо скасування реєстрації випуску акцій, передбачені законодавством, якщо організаційно-правовою формою юридичної особи - банкрута є акціонерне товариство;
- здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом.

2. Під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою.

У разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, які мають право давати обов'язкові для боржника вказівки чи мають змогу іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника - юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника може бути покладена субсидіарна відповідальність за його зобов'язаннями.

Стягнені суми включаються до складу ліквідаційної маси і можуть бути використані лише для задоволення вимог кредиторів у порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

3. Під час проведення ліквідаційної процедури ліквідатор зобов'язаний використовувати лише один (ліквідаційний) рахунок боржника в банківській установі. Залишки коштів на інших рахунках перераховуються на ліквідаційний рахунок боржника.

Кошти, що надходять при проведенні ліквідаційної процедури, зараховуються на ліквідаційний рахунок боржника. Після оплати витрат, пов'язаних з проведенням ліквідаційної процедури, та сплати основної і додаткової винагороди арбітражного керуючого здійснюються виплати кредиторам у порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

Оплата витрат, пов'язаних з проведенням ліквідаційної процедури, здійснюється у такому порядку:

- у першу чергу оплачуються витрати, пов'язані з проведенням ліквідаційної процедури, та сплачується винагорода ліквідатора;
- у другу чергу виконуються зобов'язання перед особами, які після відкриття провадження у справі про банкрутство боржника надавали кредитування, поставляли сировину, комплектуючі з відстроченням платежу.

За рахунок коштів, отриманих від реалізації майна, що є предметом забезпечення, відшкодовуються витрати, пов'язані з утриманням та збереженням такого майна, сплачується винагорода оператора електронного майданчика. Склад та розмір таких витрат підлягають погодженню в порядку, визначеному цим Кодексом. Кошти, що залишилися після здійснення зазначених виплат, використовуються виключно для задоволення вимог кредиторів за зобов'язаннями, які забезпечує таке майно.

4. Ліквідатор не менш як один раз на місяць подає комітету кредиторів звіт про свою діяльність, інформацію про фінансовий стан і майно боржника на день відкриття ліквідаційної процедури та під час проведення ліквідаційної процедури, про використання коштів боржника, а також іншу інформацію на вимогу комітету кредиторів.

5. Ліквідатор зобов'язаний на вимогу господарського суду та державного органу з питань банкрутства надавати необхідні відомості щодо проведення ліквідаційної процедури.

6. Дії (бездіяльність) ліквідатора можуть бути оскаржені до господарського суду учасниками справи про банкрутство, права яких порушено такими діями (бездіяльністю).

7. У разі ліквідації підприємства-банкрута, зобов'язаного згідно із законодавством передати територіальній громаді об'єкти житлового фонду, в тому числі гуртожитки, дитячі дошкільні заклади та об'єкти комунальної інфраструктури, арбітражний керуючий передає, а орган місцевого самоврядування приймає такі об'єкти без додаткових умов у порядку, встановленому законом.

Стаття 62. Ліквідаційна маса

1. Усі види майнових активів (майно та майнові права) банкрута, які належать йому на праві власності або господарського відання, включаються до складу ліквідаційної маси.

2. Майно, визначене родовими ознаками, що належить банкруту на праві володіння або користування, включається до складу ліквідаційної маси.

3. Індивідуально визначене майно, що належить банкруту на підставі речових прав, крім права власності і господарського відання, не може бути включене до складу ліквідаційної маси.

Об'єкт довірчої власності не може бути включено до ліквідаційної маси довірчого власника або довірчого засновника.

{Частина третю статті 62 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 132-ІХ від 20.09.2019](#)}

4. За наявності у складі майна банкрута майна, виключеного з обігу, ліквідатор зобов'язаний передати його відповідним особам в установленому порядку.

5. Ліквідатор, виявивши частку, яка належить банкруту у спільному майні, з метою задоволення вимог кредиторів у встановленому порядку порушує питання про виділення цієї частки.

6. Активи, включені до складу іпотечного покриття, не включаються до складу ліквідаційної маси емітента таких облігацій та управителя іпотечним покриттям. Відчуження цих активів, у тому числі примусове, здійснюється в порядку, передбаченому законом.

7. Майно, щодо якого боржник є користувачем, балансоутримувачем або зберігачем, повертається його власнику відповідно до закону або договору.

8. Державне майно, яке не увійшло до статутного капіталу господарського товариства у процесі приватизації (корпоратизації) та перебуває на балансі банкрута, не включається до складу ліквідаційної маси.

Суб'єкт управління таким майном з дня прийняття господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури у встановленій [частиною другою](#) статті 59 цього Кодексу строк приймає рішення про подальше використання цього майна.

9. Зерно банкрута, що зберігається на його зерновому складі, включається до складу майна банкрута лише після повного повернення зерна покладавцям за всіма складськими документами на зерно, виданими таким суб'єктом господарювання.

10. Майнові права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які зберігаються за закладом вищої освіти державної форми власності, не включаються до складу ліквідаційної маси і повертаються закладу вищої освіти державної форми власності, що вносив їх до статутного капіталу господарського товариства.

Стаття 63. Продаж майна банкрута

1. Після проведення інвентаризації та отримання згоди на продаж майна ліквідатор здійснює продаж майна банкрута на аукціоні.

Початковою вартістю продажу майна банкрута є його вартість, визначена ліквідатором.

Ліквідатор може здійснювати безпосередній продаж або продаж на комісійних умовах через організацію роздрібної торгівлі за розумною ціною товарів, що швидко псуються.

Ліквідатор може здійснювати безпосередній продаж або продаж на комісійних умовах через організацію роздрібної торгівлі за розумною ціною також виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, ринкова вартість яких не перевищує однієї мінімальної заробітної плати.

2. Ліквідатор здійснює продаж цінних паперів та похідних фінансових інструментів через професійного учасника фондового ринку в порядку, визначеному законодавством України, згідно з договором, укладеним між ліквідатором і торговцем цінними паперами.

3. Умови договорів, укладених на реалізацію майна банкрута, не можуть передбачати розстрочення або відстрочення платежів за придбане майно.

Стаття 64. Черговість задоволення вимог кредиторів

1. Кошти, одержані від продажу майна банкрута, спрямовуються на задоволення вимог кредиторів у порядку, встановленому цим Кодексом. При цьому:

1) у першу чергу задовольняються:

- вимоги щодо виплати заборгованості із заробітної плати працюючим та звільненим працівникам банкрута, грошові компенсації за всі невикористані дні щорічної відпустки та додаткової відпустки працівникам, які мають дітей, інші кошти, належні працівникам у зв'язку з оплачуваною відсутністю на роботі (оплата часу простою не з вини працівника, гарантії на час виконання державних або громадських обов'язків, гарантії і компенсації при службових відрядженнях, гарантії для працівників, які направляються для підвищення кваліфікації, гарантії для донорів, гарантії для працівників, які направляються на обстеження до медичного закладу, соціальні виплати у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності за рахунок коштів підприємства тощо), а також вихідна допомога, належна працівникам у зв'язку з

припиненням трудових відносин, та нараховані на ці суми страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та інше соціальне страхування, у тому числі відшкодування кредиту, отриманого на ці цілі;

- вимоги щодо виплати заборгованості із компенсації збитків, завданих Державному бюджету України внаслідок виконання рішень Європейського суду з прав людини, постановлених проти України;
- вимоги кредиторів за договорами страхування;
- витрати, пов'язані з провадженням у справі про банкрутство в господарському суді;
- витрати кредиторів на проведення аудиту, якщо аудит проводився за рішенням господарського суду за рахунок їхніх коштів;

2) у другу чергу задовольняються:

- вимоги із зобов'язань, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян, шляхом капіталізації у ліквідаційній процедурі відповідних платежів, у тому числі до Фонду соціального страхування України за громадян, які застраховані в цьому фонді, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, зобов'язань із сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та інше соціальне страхування, крім вимог, задоволених позачергово, з повернення невикористаних коштів Фонду соціального страхування України, а також вимоги громадян - довіритель (вкладників) довірчих товариств або інших суб'єктів підприємницької діяльності, які залучали майно (кошти) довіритель (вкладників);

3) у третю чергу задовольняються:

- вимоги щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів);
- вимоги центрального органу виконавчої влади, що здійснює управління державним резервом;

4) у четверту чергу задовольняються вимоги кредиторів, не забезпечені заставою;

5) у п'яту чергу задовольняються вимоги щодо повернення внесків членів трудового колективу до статутного капіталу підприємства;

6) у шосту чергу задовольняються інші вимоги.

2. Вимоги кожної наступної черги задовольняються у міру надходження на рахунок коштів від продажу майна банкрута після повного задоволення вимог попередньої черги, крім випадків, установлених цим Кодексом.

3. У разі недостатності коштів, одержаних від продажу майна банкрута, для повного задоволення всіх вимог однієї черги вимоги задовольняються пропорційно до суми вимог, що належить кожному кредитору однієї черги.

4. У разі відмови кредитора від задоволення визнаної в установленому порядку вимоги ліквідатор не враховує суму грошових вимог цього кредитора.

5. Погашення вимог кредиторів шляхом заліку зустрічних однорідних вимог проводиться за згодою кредитора (кредиторів), за умови що це не порушує майнові права інших кредиторів.

6. Погашення вимог забезпечених кредиторів за рахунок майна банкрута, що є предметом забезпечення, здійснюється в порядку, передбаченому цим Кодексом, позачергово.

7. Вимоги, не погашені у зв'язку з недостатністю майна, вважаються погашеними.

Стаття 65. Звіт ліквідатора

1. Після завершення всіх розрахунків з кредиторами ліквідатор подає до господарського суду звіт та ліквідаційний баланс, до якого додаються:

- відомості за результатами інвентаризації майна боржника та перелік ліквідаційної маси;
- відомості про реалізацію об'єктів ліквідаційної маси з посиланням на укладені договори купівлі-продажу;
- копії документів, що підтверджують відчуження активів боржника під час ліквідаційної процедури (у тому числі протоколи про проведення аукціону, договори купівлі-продажу, акти приймання-передачі майна, акти про придбання майна на аукціоні тощо);
- реєстр вимог кредиторів з даними про розміри погашених вимог кредиторів;
- документи, що підтверджують погашення вимог кредиторів;
- довідка архівної установи про прийняття документів, які відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню;

- для акціонерних товариств - розпорядження про скасування реєстрації випуску акцій, видане Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- для емітентів боргових цінних паперів - звіт про результати погашення цінних паперів.

Про час і місце судового засідання, в якому мають розглядатися звіт і ліквідаційний баланс, господарський суд повідомляє ліквідатора та кредиторів.

Обов'язком ліквідатора є здійснення всієї повноти дій, спрямованих на виявлення та повернення активів боржника.

Господарський суд після заслуховування звіту ліквідатора та думки кредиторів постановляє ухвалу про затвердження звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу.

2. Якщо за результатами ліквідаційної процедури після задоволення вимог кредиторів не залишилося майна, господарський суд постановляє ухвалу про ліквідацію юридичної особи - банкрута. Копія цієї ухвали надсилається державному реєстратору для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи - банкрута, а також власнику майна.

3. Якщо ліквідатор не виявив майнових активів, що підлягають включенню до складу ліквідаційної маси, він зобов'язаний подати до господарського суду ліквідаційний баланс, який засвідчує відсутність у банкрута майна.

4. У разі якщо господарський суд дійшов висновку, що ліквідатор не виявив або не реалізував майнові активи банкрута у повному обсязі, суд постановляє ухвалу про призначення нового ліквідатора в порядку, встановленому цим Кодексом.

5. Якщо майна банкрута вистачило для задоволення вимог кредиторів у повному обсязі, він вважається таким, що не має боргів і може продовжувати свою підприємницьку діяльність. У такому разі ліквідатор протягом п'яти днів з дня прийняття господарським судом відповідного рішення повідомляє про це орган або посадову особу органу, до компетенції яких належить призначення керівника (органів управління) боржника, та за потреби скликає загальні збори чи засідання відповідного органу і продовжує виконувати повноваження керівника (органів управління) боржника до їх призначення в установленому порядку.

Господарський суд може постановити ухвалу про ліквідацію юридичної особи, що звільнилася від боргів, лише у разі, якщо залишок її майнових активів є меншим, ніж вимагається для продовження нею господарської діяльності згідно із законодавством.

6. Ліквідатор виконує свої повноваження до внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань запису про припинення юридичної особи - банкрута.

Стаття 66. Звільнення працівників боржника. Пільги і компенсації звільненим працівникам

1. Звільнення працівників боржника може здійснюватися після відкриття провадження у справі про банкрутство та призначення господарським судом розпорядника майна відповідно до вимог законодавства про працю.

2. Вихідна допомога звільненим працівникам боржника виплачується арбітражним керуючим у порядку та розмірах, встановлених законодавством про працю та зайнятість населення.

3. Питання про працевлаштування звільнених працівників вирішується відповідно до законодавства про працю та зайнятість населення.

На звільнених працівників боржника поширюються гарантії, встановлені законодавством про працю та зайнятість населення.

Стаття 67. Зберігання документів

1. Ліквідатор забезпечує належне оформлення, упорядкування та зберігання всіх, у тому числі фінансово-господарських, документів банкрута протягом ліквідаційної процедури.

2. До постановлення господарським судом ухвали про ліквідацію юридичної особи - банкрута ліквідатор зобов'язаний забезпечити збереженість архівних документів банкрута і за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства або з уповноваженою ним архівною установою визначити місце їх подальшого зберігання.

3. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства або уповноважена ним архівна установа зобов'язані прийняти архівні документи банкрута на зберігання без додаткових умов.

4. На підприємствах, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею, ліквідатор зобов'язаний забезпечити вилучення, належне оформлення, упорядкування та зберігання матеріальних носіїв секретної інформації, а також здійснення інших заходів щодо охорони державної таємниці.

Розділ V

ПРОДАЖ МАЙНА В ПРОВАДЖЕННІ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Стаття 68. Продаж майна на аукціоні

1. Продаж майна боржника на аукціоні відбувається в електронній торговій системі. [Порядок функціонування електронної торгової системи](#), організації та проведення електронних аукціонів, визначення розміру, сплати, повернення гарантійних внесків та сплати винагороди операторів електронних майданчиків затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Авторизованим електронним майданчиком є апаратно-програмний комплекс, авторизований у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Порядок надання доступу авторизованих електронних майданчиків до електронної торгової системи та розмір плати за такий доступ встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Замовником аукціону є арбітражний керуючий, призначений господарським судом у порядку, встановленому цим Кодексом.

5. Замовнику та операторам авторизованих електронних майданчиків забороняється встановлювати вимоги, вчиняти дії чи виявляти бездіяльність, що будь-яким чином порушують рівність учасників аукціону або допускають їх дискримінацію.

Усім учасникам аукціону, а також спостерігачам гарантується рівний доступ до будь-якої інформації про майно, виставлене для продажу, а також про хід підготовки та проведення аукціону.

6. На аукціоні не може бути застосовано переважне право купівлі майна.

Стаття 69. Електронна торгова система

1. Електронна торгова система - це дворівнева інформаційно-телекомунікаційна система, що складається з центральної бази даних та авторизованих електронних майданчиків.

Центральна база даних - це сукупність технічних та програмних засобів у складі баз даних та модуля електронного аукціону, що забезпечують можливість проведення аукціону та гарантують рівний доступ до інформації учасникам аукціону в електронній формі.

2. Електронна торгова система повинна бути загальнодоступною, недискримінаційною та гарантувати рівні права та доступ до інформації всім бажаючим, а при обміні і збереженні інформації та документів має забезпечуватися непорушність даних про учасників під час проведення аукціону та їх конфіденційність до моменту завершення аукціону.

3. Електронна торгова система повинна забезпечувати:

- 1) створення, зберігання та оприлюднення всієї інформації про аукціон;
- 2) автоматичний обмін інформацією і документами з авторизованими електронними майданчиками;
- 3) можливість здійснення обміну інформацією з використанням Інтернету;
- 4) наявність загальнодоступних засобів телекомунікації, що не обмежують участі в аукціоні;
- 5) наявність системи електронного обміну документами з використанням методів ідентифікації;
- 6) здійснення ідентифікації учасників аукціону, за умови відсутності доступу до таких даних будь-яких осіб до завершення аукціону;
- 7) точне визначення часу і дати внесення учасником аукціону пропозицій щодо ціни;
- 8) захист інформації, отриманої від замовника та учасників аукціону;
- 9) безперебійну роботу з проведення аукціону;

10) збереження даних та документів, наданих замовниками та учасниками аукціону протягом семи років, автоматичне резервування та відновлення цих даних;

11) забезпечення безперервності проведення аукціону;

12) надсилання повідомлень учасникам аукціону в особистий кабінет та на електронну пошту.

Стаття 70. Строк проведення аукціону

1. Замовник аукціону повинен оголосити про проведення першого аукціону протягом 20 днів з дня отримання згоди на продаж майна або визначення умов аукціону судом відповідно до цього Кодексу.

Стаття 71. Авторизовані електронні майданчики

1. Перелік авторизованих електронних майданчиків із зазначенням їх веб-адрес та операторів міститься в електронній торговій системі.

2. Авторизований електронний майданчик повинен забезпечувати:

1) можливість пошуку інформації за датою розміщення оголошення, датою проведення аукціону, видом майна, ціною, номером лота, місцезнаходженням майна, найменуванням боржника та замовника аукціону;

2) можливість анонімного цілодобового перегляду, копіювання та роздрукування інформації на основі поширених веб-оглядачів та редакторів без необхідності застосування спеціально створених для цього технологічних та програмних засобів, без обмежень та стягнення плати;

3) автоматичне розміщення, отримання і передачу інформації та документів;

4) користування сервісами з автоматичним обміном інформацією;

5) рівний і вільний доступ до аукціону всім учасникам та можливість здійснювати перегляд проведення аукціону в інтерактивному режимі реального часу всім заінтересованим особам.

3. Переможець аукціону зобов'язаний сплатити оператору авторизованого електронного майданчика, через який переможець брав участь в аукціоні, винагороду.

Винагорода сплачується виключно переможцем аукціону.

Стаття 72. Скасування аукціону

1. Замовник аукціону має право скасувати аукціон лише у разі порушення встановленого порядку його підготовки до моменту початку торгів.

У такому разі замовник аукціону протягом 10 робочих днів зобов'язаний оголосити про проведення нового аукціону.

2. Скасування аукціону здійснюється шляхом внесення інформації про це в електронну торгову систему через авторизований електронний майданчик, через який було подано оголошення про проведення аукціону. В інформації про скасування аукціону зазначаються причини його скасування.

3. У разі скасування аукціону оператори авторизованих електронних майданчиків повертають учасникам сплачені ними гарантійні внески не пізніше трьох банківських днів.

Стаття 73. Визнання недійсним правочину, вчиненого з порушенням порядку підготовки та проведення аукціону

1. Правочин щодо продажу майна, вчинений на аукціоні, проведеному з порушенням встановленого порядку його підготовки або проведення, що перешкодило або могло перешкодити продажу майна за найвищою ціною, може бути визнаний недійсним господарським судом у межах провадження у справі про банкрутство за заявою боржника, арбітражного керуючого, кредитора або особи, інтереси якої були при цьому порушені.

Стаття 74. Відповідальність перед особами, які не змогли взяти участь або перемогти на аукціоні

1. У разі якщо порушення порядку підготовки та/або проведення аукціону перешкодило особі взяти участь або перемогти на аукціоні, порушник зобов'язаний сплатити такій особі штраф у розмірі гарантійного внеску або у розмірі 10 відсотків ціни, за якою майно було продане на аукціоні, залежно від того, яка з цих сум є більшою.

2. Посадові особи оператора авторизованого електронного майданчика, винні у порушенні, передбаченому частиною першою цієї статті, несуть

солідарну відповідальність з оператором авторизованого електронного майданчика. Оператор авторизованого електронного майданчика, який сплатив штраф або його частину, має право на зворотну вимогу (регрес) до таких посадових осіб.

Стаття 75. Визначення умов продажу

1. Арбітражний керуючий визначає умови продажу за погодженням з комітетом кредиторів та забезпеченим кредитором (щодо майна, яке є предметом забезпечення).

2. До обов'язкових умов продажу належать:

- склад майна (лот);
- початкова ціна;
- крок аукціону.

3. Якщо продажу підлягає майно, яке є предметом забезпечення, до умов продажу належить також умова про витрати, пов'язані з утриманням, збереженням та продажем цього майна, які підлягають відшкодуванню з коштів, отриманих від реалізації такого майна.

4. Арбітражний керуючий зобов'язаний направити умови продажу членам комітету кредиторів та протягом 20 днів з дня, коли вони одержали чи мали одержати умови продажу, скликати комітет кредиторів. Якщо майно є предметом забезпечення, арбітражний керуючий зобов'язаний направити умови продажу забезпеченому кредитору.

5. Якщо до складу майна може входити майно, яке не є предметом забезпечення, і майно, яке є предметом забезпечення, умови продажу розглядаються і комітетом кредиторів, і забезпеченими кредиторами. При цьому в початковій ціні окремо виділяється початкова ціна обох зазначених видів майна. Кошти, отримані від продажу такого лота, розподіляються між забезпеченими кредиторами та іншими кредиторами пропорційно до початкової ціни майна, що є предметом забезпечення, та іншого майна.

6. Комітет кредиторів, забезпечений кредитор можуть прийняти рішення про:

- надання згоди на продаж майна на запропонованих умовах;
- надання згоди на продаж майна, змінивши умови продажу;
- відмову в наданні згоди на продаж майна з обґрунтуванням причин.

7. У разі якщо комітет кредиторів або забезпечений кредитор прийняв рішення про відмову в наданні згоди на продаж майна або не прийняв жодного рішення на засіданні комітету кредиторів чи протягом 20 днів з дня, коли забезпечений кредитор одержав чи мав одержати умови продажу, або якщо арбітражний керуючий не згоден з прийнятим комітетом кредиторів або забезпеченим кредитором рішенням, арбітражний керуючий зобов'язаний звернутися до суду. У такому разі умови аукціону визначаються судом.

Стаття 76. Порядок оголошення та повідомлення про проведення аукціону

1. Під час продажу на аукціоні права вимоги про проведення аукціону також повідомляється боржник.

2. Під час продажу на аукціоні нерухомого майна оголошення повинно бути розміщено також на відповідному нерухомому майні.

3. Замовник аукціону забезпечує доступ до відомостей про майно, що підлягає продажу, а також можливість ознайомитися з майном за його місцезнаходженням.

4. Доступ до інформації, оприлюдненої в електронній торговій системі, є безоплатним та вільним.

5. Додаткові умови оголошення та повідомлення про проведення аукціону встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 77. Зміст оголошення про проведення аукціону

1. Оголошення про проведення аукціону в електронній торговій системі повинно містити відомості про:

- майно, що продається, його характеристику та місцезнаходження;
- дату і час початку та закінчення аукціону;
- початкову ціну та відомості про можливість її зниження на тому самому аукціоні;
- розмір гарантійного внеску;
- крок аукціону;
- продавця майна (найменування, місцезнаходження, засоби зв'язку);
- строк і час подання заявок на участь в аукціоні;
- порядок передачі (відвантаження) рухомого майна, якщо воно є предметом аукціону;

- замовника аукціону (ім'я, місцезнаходження, засоби зв'язку);
- спосіб отримання додаткової інформації про проведення аукціону;
- можливість надання переможцю податкової накладної.

2. Оголошення про проведення аукціону на веб-сайті авторизованого електронного майданчика, крім відомостей, передбачених частиною першою цієї статті, повинно містити:

- розмір винагороди оператора авторизованого електронного майданчика;
- реквізити рахунку, на який вноситься гарантійний внесок.

3. Якщо аукціон є повторним або проводиться у зв'язку з визнанням попереднього аукціону таким, що не відбувся, про це повідомляється в оголошенні із зазначенням адреси сторінки веб-сайту, на якій розміщено відомості про проведення попереднього аукціону.

4. Якщо продажу підлягає земельна ділянка, у характеристиці майна зазначаються її розмір, кадастровий номер, цільове призначення, наявність комунікацій тощо.

5. Якщо продажу підлягає будівля, споруда, приміщення, квартира, у характеристиці майна зазначаються план, загальна площа та жила площа, кількість кімнат (приміщень), їх площа та призначення, матеріали стін, кількість поверхів, поверх або поверхи, на яких розташоване приміщення (квартира), інформація про підсобні приміщення та споруди, відомості про земельну ділянку, на якій розташована будівля, споруда, право на земельну ділянку, що переходить до покупця будівлі, споруди, приміщення, квартири тощо.

6. Якщо продажу підлягає транспортний засіб, у характеристиці майна зазначаються марка, модель, рік випуску, об'єм двигуна, вид пального, пробіг, комплектація, потреба у ремонті, колір тощо.

7. Якщо продажу підлягають акції (частки) у статутному (складеному) капіталі господарського товариства, у характеристиці майна зазначаються назва господарського товариства, його ідентифікаційний код, місцезнаходження, засоби зв'язку, розмір статутного (складеного) капіталу, кількість акцій (розмір часток), що пропонуються до продажу, номінальна вартість однієї акції, форма існування акцій, середньоспискова кількість працівників, площа та правовий режим земельної ділянки, що належить господарському товариству, балансова вартість основних фондів, зношення основних фондів, балансовий прибуток, дебіторська заборгованість,

кредиторська заборгованість, основні види продукції (робіт, послуг) та її обсяг, відомості про реєстратора цінних паперів. За звітний період при цьому береться останній фінансовий рік діяльності.

8. Якщо продажу підлягає майнове право, право вимоги, в оголошенні оприлюднюються копії всіх документів, необхідних для визначення змісту права.

9. Оголошення має містити фотографічні зображення майна, що продається.

10. Якщо майно, що продається, є обмеженим в обороті, в оголошенні зазначаються ці обмеження з посиланням на норми закону, які їх встановлюють.

Стаття 78. Порядок проведення аукціону

1. Державному органу з питань банкрутства, адміністратору електронної торгової системи, замовнику та оператору авторизованого електронного майданчика заборонено вчиняти дії, спрямовані на надання іншим особам відомостей про учасників аукціону.

2. Переможцем аукціону є учасник, який запропонував найвищу ціну на час закінчення аукціону.

Стаття 79. Особливості проведення повторного та другого повторного аукціону

1. У разі закінчення аукціону без визначення переможця замовник аукціону протягом одного місяця зобов'язаний оголосити про проведення повторного аукціону.

2. Початковою ціною повторного аукціону є зменшена на 20 відсотків початкова ціна першого аукціону.

3. У разі закінчення першого повторного аукціону без визначення переможця замовник аукціону протягом одного місяця (а якщо продається заставлене майно - протягом 45 днів) зобов'язаний оголосити про проведення другого повторного аукціону.

4. Початковою ціною другого повторного аукціону є зменшена на 25 відсотків початкова ціна першого повторного аукціону.

5. Комітет кредиторів, а щодо заставленого майна - забезпечений кредитор може своїм рішенням встановити початкову ціну повторного аукціону,

другого повторного аукціону меншу, ніж визначено частинами другою і четвертою цієї статті.

Стаття 80. Особливості проведення аукціону з можливістю зниження початкової ціни

1. Перший аукціон проводиться без можливості зниження початкової ціни. Повторний аукціон може проводитися з можливістю зниження початкової вартості лише за згодою забезпеченого кредитора щодо майна, яке є предметом забезпечення, або за згодою комітету кредиторів щодо іншого майна, яке підлягає продажу.

2. Комітет кредиторів або забезпечений кредитор, надаючи згоду на проведення першого повторного аукціону з можливістю зниження початкової вартості, має право визначити граничну ціну, до якої може бути знижено початкову вартість під час проведення аукціону.

3. Другий повторний аукціон проводиться з можливістю зниження початкової ціни.

Стаття 81. Продаж майна забезпеченому кредитору

1. Якщо майно боржника, що є предметом забезпечення, не продано на повторному аукціоні, кредитор, вимоги якого воно забезпечує, має право протягом 20 днів з дня закінчення цього аукціону звернутися до арбітражного керуючого із заявою про продаж йому непроданого майна.

2. Арбітражний керуючий протягом трьох днів складає протокол про продаж забезпеченому кредитору майна за початковою вартістю повторного аукціону.

3. Якщо майно боржника, що є предметом забезпечення, не продано на другому повторному аукціоні, кредитор, вимоги якого воно забезпечує, має право протягом 20 днів з дня закінчення цього аукціону звернутися до арбітражного керуючого із заявою про продаж йому непроданого майна.

4. Арбітражний керуючий протягом трьох днів складає протокол про продаж забезпеченому кредитору майна за початковою ціною другого повторного аукціону.

5. Арбітражний керуючий негайно оприлюднює в електронній торговій системі відомості про покупця.

Стаття 82. Особливості проведення аукціону з продажу права вимоги

1. При зарахуванні права вимоги, що продається на аукціоні, після отримання боржником відповідно до вимог цього Кодексу повідомлення про проведення аукціону заява про зарахування має бути зроблена замовнику аукціону. Така заява підлягає негайному оприлюдненню в оголошенні про проведення аукціону.

2. У разі якщо до початку аукціону зобов'язання було частково виконане, початкова ціна права вимоги пропорційно зменшується, про що замовник вносить відповідну інформацію в оголошення про проведення аукціону. Якщо заборгованість погашена повністю, право вимоги знімається з аукціону.

3. Умови договору купівлі-продажу права вимоги боржника повинні передбачати, що перехід права вимоги здійснюється лише після його повної оплати.

Стаття 83. Протокол про проведення аукціону

1. Негайно після завершення аукціону електронною торговою системою формується протокол про проведення аукціону, який надсилається всім учасникам та замовнику аукціону.

2. У протоколі зазначаються:

- майно, запропоноване для продажу;
- кількість учасників аукціону;
- початкова вартість;
- ціна, запропонована переможцем аукціону, або відомості про те, що аукціон закінчився без визначення переможця;
- ціна або частина ціни, сплачена переможцем;
- найменування і місцезнаходження (для юридичної особи), прізвище, ім'я, по батькові і місце проживання (для фізичної особи) переможця аукціону;
- інформація про авторизований електронний майданчик, через який переможцем аукціону придбано майно;
- розмір винагороди оператора авторизованого електронного майданчика;
- реквізити, за якими мають бути перераховані кошти за придбане майно.

3. Оригінал протоколу про проведення аукціону підписується оператором авторизованого електронного майданчика та переможцем. Після підписання

протоколу оператор електронного майданчика не пізніше п'яти календарних днів розміщує його в електронній торговій системі.

4. Кожен учасник аукціону може вимагати надання йому копії протоколу, засвідченої авторизованим електронним майданчиком, через який такий учасник брав участь в аукціоні. Така копія надається у день звернення.

5. Інформація про результати аукціону негайно після завершення аукціону оприлюднюється в електронній торговій системі, на веб-сайтах авторизованих електронних майданчиків.

Стаття 84. Повернення гарантійних внесків, сплаченої ціни та стягнення штрафу

1. Гарантійні внески учасників аукціону підлягають поверненню протягом трьох робочих днів з дня закінчення аукціону, крім випадків, передбачених частинами другою і третьою цієї статті.

2. Гарантійний внесок, сплачений переможцем аукціону, зменшений на розмір винагороди оператора авторизованого електронного майданчика, зараховується до ціни, що підлягає сплаті на рахунок боржника.

3. Гарантійний внесок не підлягає поверненню у разі, якщо аукціон закінчився без визначення переможця (крім випадків виявлення недоліків майна, не зазначених в оголошенні про проведення аукціону), а також переможцю аукціону, якщо він не виконав обов'язку щодо сплати ціни відповідно до вимог цього Кодексу. Такі гарантійні внески (за вирахуванням винагороди оператора авторизованого електронного майданчика з гарантійного внеску переможця) перераховуються боржнику у строк, передбачений частиною першою цієї статті.

4. Оператор авторизованого електронного майданчика, який не повернув гарантійного внеску або сплаченої ціни у встановлений строк, сплачує пеню в розмірі 120 відсотків облікової ставки Національного банку України від суми боргу за період прострочення.

Стаття 85. Порядок сплати ціни

1. Покупець зобов'язаний сплатити запропоновану ним ціну (з урахуванням різниці між розміром сплаченого гарантійного внеску і розміром винагороди оператора авторизованого електронного майданчика) на ліквідаційний рахунок боржника протягом 10 робочих днів з дня оприлюднення в електронній торговій системі інформації про результати аукціону.

2. У разі якщо покупцем є кредитор, вимоги якого забезпечені проданим майном, він зобов'язаний сплатити позитивну різницю між сумою, визначеною відповідно до частини першої цієї статті, та розміром вимог забезпеченого кредитора.

Забезпечений кредитор зобов'язаний також оплатити витрати, пов'язані з утриманням, збереженням та продажем предмета забезпечення, та сплатити винагороду арбітражного керуючого за продаж майна, передбачену цим Кодексом.

3. За умови сплати покупцем не менш як 50 відсотків належної до сплати суми строк оплати продовжується на 10 календарних днів.

4. Замовник зобов'язаний оприлюднити відомості про сплату покупцем ціни в електронній торговій системі та на веб-сайтах авторизованих електронних майданчиків не пізніше ніж через три дні після повної сплати та в той самий строк повідомити про це власника майна. Авторизовані електронні майданчики автоматично надсилають цю інформацію учасникам аукціону.

Стаття 86. Розірвання правочину у разі невиконання обов'язку із сплати ціни

1. Якщо у встановлений строк покупець не вніс належної до сплати суми, аукціон вважається таким, що не відбувся, а покупець втрачає гарантійний внесок.

2. Замовник зобов'язаний надати відомості про визнання аукціону таким, що не відбувся, для їх внесення до відомостей про проведення аукціону в електронній торговій системі та на веб-сайтах авторизованих електронних майданчиків не пізніше ніж через три дні після визнання аукціону таким, що не відбувся, та в той самий строк повідомити про це покупця і власника майна. Авторизовані електронні майданчики автоматично надсилають цю інформацію учасникам аукціону.

3. Після визнання аукціону таким, що не відбувся, замовник зобов'язаний протягом 10 робочих днів оголосити про проведення нового аукціону. Авторизовані електронні майданчики автоматично надсилають цю інформацію всім учасникам попереднього аукціону.

Стаття 87. Передача майна, майнових прав та відступлення права вимоги

1. Придбане на аукціоні майно, майнове право передається, а право вимоги відступається покупцю після повної сплати запропонованої ним ціни. Про передачу майна складається акт про придбання майна на аукціоні.

2. Замовник аукціону, який не передав покупцю на його вимогу рухоме майно, майнове право або не відступив право вимоги після повної сплати ціни, сплачує пеню у розмірі 0,5 відсотка на день від ціни продажу за період прострочення.

3. Протокол про проведення аукціону та акт про придбання майна на аукціоні є підставою для видачі свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів) та державної реєстрації права власності на майно або майнове право в порядку, передбаченому законодавством України.

Стаття 88. Акт про придбання майна на аукціоні

1. В акті про придбання майна на аукціоні зазначаються:

- ім'я (назва) та місце проживання (місцезнаходження) продавця та покупця, а також оператора авторизованого електронного майданчика;
- відомості про майно, придбане на аукціоні, та його ціна;
- адреса веб-сторінки, на якій розміщено відомості про проведення аукціону;
- інформація про повну сплату ціни за придбання майна на аукціоні.

2. Акт про придбання майна на аукціоні складається у простій письмовій формі та не потребує нотаріального посвідчення. Такий акт підписується продавцем та покупцем не пізніше трьох робочих днів після повної сплати переможцем запропонованої ним ціни. За несвоєчасне підписання продавцем акта чи несвоєчасне надання його покупцю продавець сплачує пеню у розмірі 0,5 відсотка на день від ціни продажу за період прострочення.

Стаття 89. Відповідальність за недоліки майна, проданого на аукціоні

1. Особа, у власності якої перебувало майно до продажу на аукціоні, замовник та організатор аукціону не несуть відповідальності за недоліки майна, крім випадків їх умисного приховування.

Розділ VI

ЗАКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Стаття 90. Закриття провадження у справі про банкрутство

1. Господарський суд закриває провадження у справі про банкрутство, якщо:

- 1) боржник - юридична особа не внесена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;
- 2) юридичну особу, яка є боржником, припинено в установленому законодавством порядку, про що є відповідний запис в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;
- 3) у провадженні господарського суду є справа про банкрутство того самого боржника;
- 4) відновлено платоспроможність боржника або погашені всі вимоги кредиторів згідно з реєстром вимог кредиторів;
- 5) затверджено звіт керуючого санацією або ліквідатора в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- 6) до боржника після офіційного оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про його банкрутство не висунуто вимог;
- 7) справа не підлягає розгляду в господарських судах України;
- 8) господарським судом не встановлені ознаки неплатоспроможності боржника;
- 9) в інших випадках, передбачених законом.

2. Провадження у справі про банкрутство може бути закрито у випадках, передбачених пунктами 1, 2, 5 і 7 частини першої цієї статті, на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство (до та після визнання боржника банкрутом), у випадках, передбачених пунктами 3, 4, 8 і 9 частини першої цієї статті, - лише до визнання боржника банкрутом, а у випадку, передбаченому пунктом 6 частини першої цієї статті, - лише після визнання боржника банкрутом.

3. Про закриття провадження у справі про банкрутство постановляється ухвала.

4. У випадках, передбачених пунктами 4-6 частини першої цієї статті, господарський суд в ухвалі про закриття провадження у справі зазначає, що вимоги конкурсних кредиторів, які не були заявлені в установленій цим Кодексом строк або були відхилені господарським судом, вважаються погашеними, а виконавчі документи за відповідними вимогами визнаються такими, що не підлягають виконанню.

Розділ VII

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ БОРЖНИКІВ

Стаття 91. Загальні положення

1. Відносини, пов'язані з провадженням у справах про банкрутство, визначених цим розділом, регулюються цим Кодексом з урахуванням особливостей, передбачених цим розділом.

Стаття 92. Особливості банкрутства страховиків

1. При розгляді справи про банкрутство страховика учасником провадження у справі про банкрутство визнається спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах нагляду за страховою діяльністю.

Арбітражний керуючий у справі про банкрутство страховика повинен скласти іспит за програмою підготовки арбітражних керуючих у справах про банкрутство страхових організацій.

2. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство страховика може бути подана до господарського суду боржником, кредитором або іншим уповноваженим на це органом.

3. Відчуження майна страховика-боржника як єдиного майнового комплексу (комплексів) здійснюється у процедурі санації за правилами, встановленими цим Кодексом.

При проведенні ліквідаційної процедури єдиний майновий комплекс страховика, який використовується для здійснення страхової діяльності, може бути проданий тільки у разі згоди покупця взяти на себе зобов'язання страховика-банкрута за договорами страхування, за якими страховий випадок не настав до дня визнання страховика банкрутом.

4. Покупцем єдиного майнового комплексу страховика, який використовується для здійснення страхової діяльності, може бути тільки страховик.

5. У разі продажу єдиного майнового комплексу страховика, який використовується для здійснення страхової діяльності, у процедурі санації до покупця переходять всі права та обов'язки за договорами страхування, за якими на дату продажу майна страховика страховий випадок не настав.

6. У разі визнання господарським судом страховика банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури всі договори страхування, укладені таким страховиком, за якими страховий випадок не настав до дати прийняття зазначеного рішення, припиняються, крім випадків, передбачених частиною третьою цієї статті.

7. Страхувальники за договорами страхування, дія яких припиняється з підстав, передбачених частиною шостою цієї статті, мають право вимагати повернення частини виплаченої страховику страхової премії пропорційно до різниці між строком, на який був укладений договір страхування, і строком, протягом якого фактично діяв такий договір страхування, якщо інше не передбачено законодавством.

8. Страхувальники за договорами страхування, за якими страховий випадок настав до дня прийняття господарським судом постанови про визнання страховика банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури, мають право вимагати страхові виплати.

9. У разі визнання господарським судом страховика банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури вимоги кредиторів за договорами страхування першої черги підлягають задоволенню в такому порядку:

- у першу чергу - вимоги за договорами особистого страхування, передбачені частиною восьмою цієї статті;
- у другу чергу - вимоги фізичних осіб за іншими договорами страхування, передбачені частиною восьмою цієї статті;
- у третю чергу - вимоги юридичних осіб за іншими договорами страхування, передбачені частиною восьмою цієї статті;

- у четверту чергу - вимоги за договорами особистого страхування, передбачені частиною сьомою цієї статті;
- у п'яту чергу - вимоги фізичних осіб за іншими договорами страхування, передбачені частиною сьомою цієї статті;
- у шосту чергу - вимоги юридичних осіб за іншими договорами страхування, передбачені частиною сьомою цієї статті.

Стаття 93. Особливості банкрутства професійних учасників ринку цінних паперів

1. Якщо законодавством не встановлено окрему процедуру банкрутства відповідного професійного учасника фондового ринку, до такого учасника застосовуються положення цього Кодексу з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

При розгляді справ про банкрутство юридичної особи, яка є професійним учасником фондового ринку, учасником справи про банкрутство визнається Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Для цілей цієї статті під терміном "клієнт" розуміється інвестор у цінні папери або емітент цінних паперів, що уклав відповідну угоду з професійним учасником фондового ринку, який відповідно до цього Кодексу визнається боржником або банкрутом.

2. Не врегульовані цією статтею особливості процедури банкрутства професійних учасників фондового ринку, а також заходи щодо захисту прав та інтересів клієнтів устанавлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з державним органом з питань банкрутства.

3. Порядок запобігання банкрутству та проведення досудових процедур відновлення платоспроможності професійних учасників фондового ринку встановлюється нормативно-правовими актами України.

4. Розпорядник майна професійного учасника фондового ринку повинен мати сертифікат на право здійснення професійної діяльності з цінними паперами, що видається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Розпорядник майна зобов'язаний у десятиденний строк з дня його призначення надіслати Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку та клієнтам такого професійного учасника фондового ринку повідомлення про відкриття провадження у справі про банкрутство та

призначення розпорядника майна. У повідомленні зазначаються реквізити сертифіката, виданого розпоряднику майна Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, а також клієнту пропонується надати розпорядження щодо дій, які необхідно вчинити за правочинами, що були укладені з професійним учасником фондового ринку, який є боржником.

6. Цінні папери, грошові кошти та інше майно, що належать клієнтам професійного учасника фондового ринку, не включаються до складу ліквідаційної маси.

7. З дня введення господарським судом процедури санації боржника чи визнання професійного учасника фондового ринку банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури цінні папери клієнтів підлягають поверненню клієнту, якщо інше не передбачено угодою керуючого санацією або ліквідатора з клієнтом.

8. Якщо вимоги клієнтів щодо повернення належних їм цінних паперів на пред'явника, що мають однаковий міжнародний ідентифікаційний номер, перевищують кількість таких цінних паперів, які перебувають у володінні професійного учасника фондового ринку, повернення таких цінних паперів клієнтам здійснюється пропорційно до їхніх вимог.

Вимоги клієнтів у незадоволеній їх частині визнаються грошовими зобов'язаннями і задовольняються в порядку черговості, передбаченому цим Кодексом.

9. Під час проведення санації професійного учасника ринку цінних паперів керуючий санацією має право передати цінні папери, передані такому професійному учаснику ринку цінних паперів клієнтами, іншому суб'єкту підприємницької діяльності, який має відповідну ліцензію професійного учасника ринку цінних паперів.

10. Цінні папери, що належать професійному учасникові ринку цінних паперів і допущені до торгів на фондовій біржі, підлягають продажу на фондовій біржі.

У разі якщо зазначені цінні папери не допущені до торгів на фондовій біржі, вони підлягають продажу в порядку, встановленому цим Кодексом.

Стаття 94. Особливості банкрутства емітента чи управителя іпотечних сертифікатів, управителя фонду фінансування будівництва чи управителя фонду операцій з нерухомістю

1. У разі відкриття провадження у справі про банкрутство стосовно емітента чи управителя іпотечних сертифікатів іпотечні активи не включаються до складу ліквідаційної маси такого емітента або управителя. Розпорядження цими активами здійснюється відповідно до законодавства про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати.

2. У разі відкриття провадження у справі про банкрутство стосовно управителя фонду фінансування будівництва чи управителя фонду операцій з нерухомістю кошти та майно, що перебувають в управлінні управителя, не включаються до складу ліквідаційної маси такого управителя. Розпорядження цими коштами та майном здійснюється відповідно до законодавства про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю.

Стаття 95. Особливості банкрутства фермерського господарства

1. Підставою для визнання фермерського господарства банкрутом є його неспроможність задовольнити протягом шести місяців після закінчення відповідного періоду сільськогосподарських робіт вимоги кредиторів за грошовими зобов'язаннями та/або виконати зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, повернення невикористаних коштів Фонду соціального страхування України.

2. Заява голови фермерського господарства про відкриття провадження у справі про банкрутство подається до господарського суду за наявності письмової згоди всіх членів фермерського господарства.

Заява підписується головою фермерського господарства.

3. До заяви голови фермерського господарства про відкриття провадження у справі про банкрутство додаються документи, що містять відомості про:

- склад і вартість майна фермерського господарства;
- склад і вартість майна, що належить членам фермерського господарства на праві власності;
- розмір доходів, які можуть бути одержані фермерським господарством після закінчення відповідного періоду сільськогосподарських робіт.

Зазначені документи додаються головою фермерського господарства до відзиву на подану кредитором заяву про відкриття провадження у справі про банкрутство.

4. Головою фермерського господарства у двомісячний строк з дня прийняття господарським судом заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство фермерського господарства може бути подано до господарського суду план відновлення платоспроможності фермерського господарства.

5. У разі якщо здійснення заходів, передбачених планом відновлення платоспроможності фермерського господарства, дасть змогу фермерському господарству, зокрема за рахунок доходів, які можуть бути одержані після закінчення відповідного періоду сільськогосподарських робіт, погасити вимоги за грошовими зобов'язаннями, господарським судом вводиться процедура розпорядження майном фермерського господарства.

Про введення процедури розпорядження майном фермерського господарства господарський суд постановляє ухвалу.

6. Процедура розпорядження майном фермерського господарства вводиться на строк закінчення відповідного періоду сільськогосподарських робіт з урахуванням часу, необхідного для реалізації вирощеної (виробленої та переробленої) сільськогосподарської продукції. Зазначений строк не може перевищувати 15 місяців.

7. Для проведення процедури розпорядження майном фермерського господарства господарський суд призначає розпорядника майна в порядку, встановленому цим Кодексом.

8. Процедура розпорядження майном фермерського господарства може бути достроково припинена господарським судом за заявою розпорядника майна чи будь-кого із кредиторів у разі:

- невиконання заходів, передбачених планом відновлення платоспроможності фермерського господарства;
- наявності інших обставин, які свідчать про неможливість відновлення платоспроможності фермерського господарства.

Після дострокового припинення процедури розпорядження майном фермерського господарства господарський суд визнає фермерське господарство банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру.

9. У разі визнання господарським судом фермерського господарства банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури до складу ліквідаційної маси фермерського господарства включаються нерухоме майно, яке перебуває у спільній власності членів фермерського господарства, у тому числі насадження, господарські та інші будівлі, меліоративні та інші споруди, продуктивна і робоча худоба, птиця, сільськогосподарська та інша техніка і обладнання, транспортні засоби, інвентар, та інше майно, набуте для фермерського господарства на загальні кошти його членів, а також право оренди земельної ділянки та інші майнові права, які належать фермерському господарству і мають грошову оцінку.

10. У разі банкрутства фермерського господарства земельна ділянка, надана фермерському господарству в тимчасове користування, у тому числі на умовах оренди, використовується відповідно до [Земельного кодексу України](#).

11. Майно, що належить голові та членам фермерського господарства на праві приватної власності, а також інше майно, щодо якого доведено, що воно набуто на доходи, які не є у спільній власності членів фермерського господарства, не включається до складу ліквідаційної маси.

12. Нерухоме майно, а також майнові права щодо нерухомого майна, які включаються до складу ліквідаційної маси фермерського господарства, можуть бути продані лише на аукціоні, обов'язковими умовами якого є збереження цільового призначення сільськогосподарських об'єктів, що продаються.

13. З дня прийняття постанови про визнання фермерського господарства банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури діяльність фермерського господарства припиняється.

14. Господарський суд надсилає копію постанови про визнання фермерського господарства банкрутом до органу, який здійснив державну реєстрацію фермерського господарства, та до органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням фермерського господарства.

Стаття 96. Особливості банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків

1. Боржник зобов'язаний надати господарському суду докази, що підтверджують належність боржника до державних підприємств або

підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків.

2. Кабінет Міністрів України вживає заходів для запобігання банкрутству державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, визначає оптимальні шляхи відновлення їх платоспроможності та координує дії відповідних органів виконавчої влади.

3. Органи виконавчої влади приймають рішення щодо:

- доцільності надання державної підтримки неплатоспроможним підприємствам;
- розроблення заходів, спрямованих на забезпечення захисту інтересів держави і вибір оптимальних шляхів реструктуризації та погашення боргових зобов'язань;
- проведення аналізу фінансового стану боржника, його санації та погодження плану санації;
- доцільності виключення відповідних суб'єктів господарювання з переліку підприємств, що є об'єктами права державної власності, які не підлягають приватизації, та застосування до них процедури санації чи ліквідації.

4. Державні підприємства та підприємства, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, подають на розгляд кредиторів план санації, погоджений з органом (суб'єктом), уповноваженим управляти державним майном.

{Частина четверта статті 96 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 145-ІХ від 02.10.2019](#)}

5. З метою запобігання банкрутству державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, може застосовуватися порука.

6. Відкриття провадження у справі про банкрутство за заявою боржника не є підставою для припинення повноважень органу, уповноваженого управляти майном боржника, щодо управління відповідним об'єктом державної власності.

7. У разі якщо боржник є державним підприємством або підприємством, у статутному капіталі якого частка державної власності перевищує 50 відсотків, господарський суд залучає до участі у справі про банкрутство

представників органу, уповноваженого управляти державним майном, з повідомленням про відкриття провадження у справі про банкрутство такого підприємства.

8. У разі відкриття провадження у справі про банкрутство державного підприємства або підприємства, у статутному капіталі якого частка державної власності перевищує 50 відсотків, участь у зборах кредиторів та роботі комітету кредиторів можуть брати з правом дорадчого голосу представники органу, уповноваженого управляти державним майном.

9. Припинення, продовження повноважень та відсторонення від виконання обов'язків керуючих санацією, ліквідаторів державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, здійснюються господарським судом за наявності підстав та в порядку, встановленому цим Кодексом.

10. Положення цієї статті не застосовуються до юридичних осіб - підприємств, що є об'єктами власності Автономної Республіки Крим та комунальної власності.

11. Під час процедури санації державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, їх нерухоме майно може бути відчужене лише у випадках, передбачених планом санації.

{Статтю 96 доповнено новою частиною згідно із Законом [№ 145-IX від 02.10.2019](#)}

12. Початкова ціна майна, майнових прав державних підприємств або підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, визначається відповідно до [Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні"](#).

13. Копії судових рішень у провадженнях у справах про банкрутство державних підприємств або підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків або на балансі яких перебувають об'єкти державної власності, що в процесі приватизації (корпоратизації) не увійшли до статутних капіталів цих підприємств, крім інших учасників, надсилаються органу, уповноваженому управляти державним майном.

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО, ПОВ'ЯЗАНИХ З ІНОЗЕМНОЮ ПРОЦЕДУРОЮ БАНКРУТСТВА

Стаття 97. Застосування процедур банкрутства, пов'язаних з іноземною процедурою банкрутства

1. Для цілей цього розділу терміни вживаються в такому значенні:

іноземна процедура банкрутства - провадження у справі про банкрутство, що здійснюється в іноземній державі згідно із правом цієї держави;

іноземний суд - державний або інший уповноважений орган іноземної держави, компетентний здійснювати провадження у справах про банкрутство;

керуючий іноземною процедурою банкрутства - особа, призначена рішенням іноземного суду в межах іноземної процедури банкрутства на певний час та уповноважена керувати господарською діяльністю або реорганізацією чи ліквідацією боржника, вчиняти дії в інших державах.

2. Процедури банкрутства, пов'язані з іноземним провадженням, зазначені в цьому розділі, якщо інше не передбачено цим Кодексом або міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, застосовуються за принципом взаємності у разі, якщо:

- до господарського суду, у провадженні якого знаходиться справа про банкрутство, іноземним арбітражним керуючим подано заяву про визнання іноземного провадження та про надання судової допомоги або надійшло звернення іноземного суду щодо здійснення співпраці у зв'язку з іноземним провадженням у справі про банкрутство;
- господарським судом, у провадженні якого знаходиться справа про банкрутство, надіслано звернення чи арбітражним керуючим подано заяву до іноземного суду про визнання провадження, відкритого відповідно до цього Кодексу, а також про надання судової допомоги та здійснення співпраці у зв'язку з провадженням у справі про банкрутство, відкритим відповідно до цього Кодексу;
- до господарського суду подано заяву керуючого іноземною процедурою банкрутства про визнання іноземної процедури банкрутства, а також про надання судової допомоги та здійснення

співпраці у зв'язку з іноземною процедурою банкрутства у справі про банкрутство.

Положення цього розділу не застосовуються до процедур банкрутства банків та інших фінансових установ.

3. Принцип взаємності вважається дотриманим, якщо буде встановлено, що міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, передбачена можливість такого співробітництва іноземної держави з Україною.

4. Господарський суд відмовляє у застосуванні міжнародних аспектів банкрутства, якщо їх застосування суперечить публічному порядку, суверенітету та основним принципам законодавства України.

5. Господарський суд має право відмовити у застосуванні положень цього розділу, якщо відповідний іноземний суд відмовився співпрацювати з господарським судом чи арбітражним керуючим України.

6. Під час провадження у справі про банкрутство господарський суд виходить з того, що:

- провадження у справі про банкрутство боржника, який створений та здійснює діяльність відповідно до законодавства України, має місцезнаходження на території України, є основним провадженням щодо будь-якого іншого іноземного провадження;
- провадження у справі про банкрутство боржника - постійного представництва суб'єкта підприємницької діяльності України в іноземній державі є похідним іноземним провадженням щодо основного провадження в Україні;
- провадження у справі про банкрутство боржника, який створений та здійснює діяльність відповідно до права іноземної держави, має місцезнаходження за межами України, відкрите в іноземній державі, є основним іноземним провадженням;
- провадження у справі про банкрутство боржника - постійного представництва в іноземній державі суб'єкта підприємницької діяльності, який створений та здійснює діяльність відповідно до права іноземної держави та має місцезнаходження за межами України, є похідним іноземним провадженням.

7. Визнання іноземної процедури банкрутства включає визнання судових рішень, прийнятих іноземним судом під час провадження у справі про банкрутство, а також рішень про призначення, звільнення чи заміну

іноземного арбітражного керуючого, рішень щодо перебігу іноземного провадження, його зупинення чи завершення.

Стаття 98. Підстави для надання судової допомоги та здійснення співпраці

1. Господарський суд або арбітражний керуючий, який діє на підставі цього Кодексу, зобов'язаний надавати допомогу керуючому іноземною процедурою банкрутства або здійснювати співпрацю з іноземним судом відповідно до цього Кодексу та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 99. Керуючий іноземною процедурою банкрутства

1. Керуючий іноземною процедурою банкрутства для реалізації прав та обов'язків в Україні має підтвердити свої повноваження у встановленому цим Кодексом порядку.

2. Керуючий іноземною процедурою банкрутства має повноваження, передбачені відповідним міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

3. Під час здійснення своїх повноважень в Україні керуючий іноземною процедурою банкрутства зобов'язаний діяти сумлінно та розумно.

Невиконання або неналежне виконання обов'язків, покладених на керуючого іноземною процедурою банкрутства згідно з цим Кодексом, що завдало значної шкоди кредиторам чи боржнику, може бути підставою для відсторонення його від провадження, про що господарський суд постановляє ухвалу, що надсилається особі, яку представляє керуючий іноземною процедурою банкрутства, а також для притягнення його до відповідальності відповідно до цього Кодексу.

4. Керуючий іноземною процедурою банкрутства зобов'язаний додавати до заяв та документів їх переклад українською мовою, а під час здійснення процедур у господарському суді користуватися послугами перекладача за власний рахунок.

Стаття 100. Заява про визнання іноземної процедури банкрутства та керуючого іноземною процедурою банкрутства

1. Керуючий іноземною процедурою банкрутства подає до господарського суду, який здійснює провадження у справі про банкрутство, письмову заяву про визнання іноземної процедури банкрутства, у рамках якої він був

призначений, до прийняття таким судом рішення по суті (затвердження плану санації, ліквідації). Заява про визнання іноземної процедури банкрутства складається державною (офіційною) мовою держави, в якій здійснюється іноземне провадження у справі про банкрутство. До заяви додається її переклад українською мовою.

Заява про визнання іноземної процедури банкрутства, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, повинна містити:

- найменування господарського суду, до якого вона подається;
- ім'я (найменування) керуючого іноземною процедурою банкрутства, який подає заяву, із зазначенням його місця проживання (перебування) або місцезнаходження;
- ім'я (найменування) боржника, зазначення його місця проживання (перебування) або місцезнаходження чи місцезнаходження його майна в Україні;
- зміст та мотиви подання заяви.

2. У разі якщо міжнародним договором України не визначено перелік документів, що додаються до заяви про визнання іноземної процедури банкрутства, або за відсутності такого договору до заяви додаються:

- засвідчена в установленому порядку копія рішення іноземного суду про відкриття іноземної процедури банкрутства та призначення керуючого іноземною процедурою банкрутства;
- документ про набрання законної сили рішенням іноземного суду (якщо це не зазначено в самому рішенні);
- документ, який засвідчує, що боржник, стосовно якого прийнято рішення іноземного суду про відкриття іноземної процедури банкрутства та який не брав участі в судовому процесі, був належним чином поінформований про час і місце розгляду справи;
- документ, що посвідчує повноваження керуючого іноземною процедурою банкрутства;
- відомості про інші іноземні процедури банкрутства стосовно боржника, про які відомо керуючому іноземною процедурою банкрутства;
- належним чином засвідчений переклад документів, зазначених у цій частині, українською мовою.

3. Господарський суд, встановивши, що заяву та додані до неї документи не оформлено відповідно до вимог, передбачених цією статтею, або що до заяви не додано всі необхідні документи, залишає заяву без розгляду та повертає її

разом із доданими документами керуючому іноземною процедурою банкрутства не пізніш як на п'ятий день з дня її надходження.

Повернення заяви не позбавляє керуючого іноземною процедурою банкрутства права на її повторне подання до господарського суду після усунення причин повернення.

4. Господарський суд, встановивши, що заяву та додані до неї документи оформлено відповідно до встановлених вимог, не пізніш як на третій день з дня надходження заяви постановляє ухвалу про прийняття її до розгляду.

5. Іноземні офіційні документи, що подаються до господарського суду відповідно до частини другої цієї статті, суд приймає за умови їх легалізації, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

Стаття 101. Судова допомога, що може бути надана після подання заяви про визнання іноземної процедури банкрутства

1. З дня подання заяви про визнання іноземної процедури банкрутства і до постановлення відповідної ухвали господарський суд на підставі письмової заяви керуючого іноземною процедурою банкрутства вживає заходів для захисту активів боржника або інтересів кредиторів, зокрема щодо забезпечення збирання доказів або витребування інформації про активи, ділові операції, права, обов'язки або відповідальність боржника.

2. Господарський суд може відмовити у наданні судової допомоги згідно з цією статтею, якщо така допомога перешкоджатиме здійсненню основного провадження у справі про банкрутство в Україні.

Стаття 102. Розгляд заяви про визнання іноземної процедури банкрутства

1. Про надходження заяви про визнання іноземної процедури банкрутства господарський суд повідомляє боржника письмово у триденний строк з дня її надходження і встановлює тридцятиденний строк для подання можливих заперечень проти поданої заяви.

2. Після подання боржником заперечень у письмовій формі або якщо у встановлений строк з дня повідомлення боржника заперечень не подано, суддя постановляє ухвалу, в якій визначає час і місце судового розгляду заяви, про що керуючий іноземною процедурою банкрутства і боржник повідомляються письмово протягом трьох днів з дня постановлення ухвали.

3. За заявою керуючого іноземною процедурою банкрутства або боржника і за наявності поважних причин господарський суд може перенести час розгляду заяви, про що повідомляє сторони.

4. Неявка без поважних причин у судові засідання керуючого іноземною процедурою банкрутства, боржника або його представників, яким було своєчасно вручено повідомлення про виклик до господарського суду, не перешкоджає розгляду заяви, якщо будь-якою із сторін не заявлено про перенесення її розгляду.

5. Розглянувши подані документи та вислухавши пояснення сторін, господарський суд постановляє ухвалу про визнання іноземної процедури банкрутства або про відмову в задоволенні заяви. Копія ухвали надсилається господарським судом керуючому іноземною процедурою банкрутства та боржнику у триденний строк з дня її постановлення.

Стаття 103. Підстави для відмови в задоволенні заяви про визнання іноземної процедури банкрутства

1. Заява про визнання іноземної процедури банкрутства не задовольняється у випадках, передбачених міжнародними договорами України. Якщо міжнародними договорами України такі випадки не передбачені, у задоволенні заяви може бути відмовлено у разі, якщо:

- рішення іноземного суду щодо відкриття іноземної процедури банкрутства згідно із правом відповідної іноземної держави не набрало законної сили;
- сторона, стосовно якої відкрито іноземну процедуру банкрутства у справі про банкрутство, не була належним чином повідомлена про розгляд справи;
- господарський суд України вже постановив ухвалу щодо заяви про визнання іноземної процедури банкрутства на тих самих підставах, яка набрала законної сили;
- іноземна процедура банкрутства стосується боржника, створеного відповідно до законодавства України;
- в Україні вже закінчено провадження про банкрутство, щодо якого надійшла заява;
- пропущено встановлений законодавством України строк пред'явлення рішення іноземного суду до виконання в Україні;
- виконання рішення іноземного суду суперечить публічному порядку, суверенітету та основним принципам законодавства України.

2. У разі якщо обставини, які стали підставою для відмови в задоволенні заяви про визнання іноземної процедури банкрутства, змінилися, керуючий іноземною процедурою банкрутства може повторно звернутися до господарського суду з відповідною заявою.

Стаття 104. Ухвала господарського суду про визнання іноземної процедури банкрутства

1. В ухвалі господарського суду про визнання іноземної процедури банкрутства зазначаються:

- повне найменування або ім'я боржника, стосовно якого відкрито провадження у справі про банкрутство, його місцезнаходження або місце проживання;
- найменування іноземного суду, який відкрив провадження у справі про банкрутство;
- повне найменування або ім'я керуючого іноземною процедурою банкрутства, його місцезнаходження або місце проживання;
- статус іноземної процедури банкрутства відповідно до положень цього Кодексу.

2. Ухвала про визнання іноземної процедури банкрутства або про відмову в задоволенні заяви про визнання іноземної процедури банкрутства може бути оскаржена в порядку і строки, передбачені [Господарським процесуальним кодексом України](#).

3. Копія ухвали надається або надсилається господарським судом керуючому іноземною процедурою банкрутства та боржнику у триденний строк з дня постановлення ухвали.

Стаття 105. Підстави для зміни чи скасування ухвали господарського суду про визнання іноземної процедури банкрутства

1. Підставами для зміни чи скасування ухвали господарського суду про визнання іноземної процедури банкрутства є неправильне застосування норм матеріального та процесуального права, а також зміна чи припинення обставин, якими господарський суд керувався під час її постановлення.

Стаття 106. Судова допомога, що може бути надана після визнання іноземної процедури банкрутства

1. Після визнання іноземної процедури банкрутства, крім випадків, передбачених цим Кодексом, для захисту активів боржника або інтересів

кредиторів господарський суд на підставі заяви керуючого іноземною процедурою банкрутства може надати таку судову допомогу:

- 1) зупинення провадження у справі про банкрутство або інші процесуальні дії щодо активів, прав, зобов'язань або відповідальності боржника, за умови що вжито всіх необхідних заходів щодо гарантії задоволення інтересів кредиторів в Україні;
- 2) зупинення права розпорядження будь-якими активами боржника;
- 3) продовження надання судової допомоги, що надавалася відповідно до цього Кодексу;
- 4) надання додаткової судової допомоги відповідно до законодавства або міжнародних договорів України.

2. Надання судової допомоги припиняється з дня включення вимог кредиторів за іноземним провадженням до реєстру вимог кредиторів, затвердженого у провадженні у справі про банкрутство боржника, відкритому відповідно до цього Кодексу, про що господарський суд постановляє відповідну ухвалу.

3. Внесення змін до плану санації боржника після визнання господарським судом іноземного провадження здійснюється відповідно до положень цього Кодексу.

Стаття 107. Заява про надання судової допомоги

1. Заява про надання судової допомоги складається державною (офіційною) мовою держави, від імені якої виступає керуючий іноземною процедурою банкрутства. До заяви додається її переклад українською мовою.

Заява про надання судової допомоги подається в письмовій формі і повинна містити:

- найменування господарського суду, до якого подається заява;
- ім'я (найменування) керуючого іноземною процедурою банкрутства, який подає заяву, із зазначенням його місця проживання (перебування) або місцезнаходження;
- назву справи, у якій подано заяву;
- суть клопотання і необхідну для його виконання інформацію, у тому числі щодо осіб, яких можуть стосуватися заходи судової допомоги;

- необхідність забезпечення конфіденційності подання заяви та відомостей, одержаних під час надання судової допомоги;
- перелік процесуальних дій, що їх належить вчинити.

2. Під час розгляду заяви про надання судової допомоги та в разі прийняття рішення про надання такої допомоги господарський суд застосовує законодавство України.

3. За результатами розгляду заяви про надання судової допомоги господарський суд постановляє ухвалу, копію якої надсилає керуючому іноземною процедурою банкрутства протягом трьох днів з дня постановлення ухвали.

Стаття 108. Захист речових прав кредиторів та інших заінтересованих осіб

1. Під час прийняття рішення про надання судової допомоги, про відмову в задоволенні заяви або про припинення надання судової допомоги господарський суд повинен пересвідчитися в тому, що не будуть порушені права власності та інші речові права кредиторів та інших заінтересованих осіб, включаючи боржника.

2. Господарський суд на підставі заяви керуючого іноземною процедурою банкрутства може змінити обсяг чи припинити надання судової допомоги.

Стаття 109. Співпраця з іноземними судами та керуючими іноземною процедурою банкрутства

1. Під час провадження у справі про банкрутство, яке є основним чи похідним щодо іншого іноземного провадження:

- господарський суд за принципом взаємності повинен співпрацювати з іноземними судами або керуючими іноземною процедурою банкрутства шляхом надання судових доручень арбітражному керуючому;
- арбітражний керуючий має право під час виконання своїх функцій співпрацювати з іноземними судами та керуючими іноземною процедурою банкрутства;
- арбітражний керуючий зобов'язаний невідкладно письмово повідомляти господарський суд про свою співпрацю з іноземним судом чи керуючим іноземною процедурою банкрутства.

2. Співпраця з іноземними судами та керуючими іноземною процедурою банкрутства здійснюється шляхом:

- 1) вчинення дій в іноземній державі;
- 2) передачі інформації іноземному суду чи керуючому іноземною процедурою банкрутства, якщо передача такої інформації не заборонена законом;
- 3) координації дій з управління активами та господарською діяльністю боржника;
- 4) координації дій з надання судової допомоги під час здійснення проваджень у справах про банкрутство стосовно одного й того самого боржника.

3. У разі якщо дії, що вчиняються відповідно до частини другої цієї статті, можуть заподіяти шкоду інтересам кредиторів чи боржника у провадженні, що здійснюється відповідно до цього Кодексу, господарський суд за власною ініціативою чи за заявою будь-якої із сторін може зупинити чи заборонити відповідні дії, про що постановляє ухвалу.

Стаття 110. Координація надання судової допомоги під час одночасного здійснення провадження у справі про банкрутство, відкритого відповідно до цього Кодексу, та іноземної процедури банкрутства

1. Якщо іноземна процедура банкрутства та провадження у справі про банкрутство, відкрите відповідно до цього Кодексу, є взаємопов'язаними, господарський суд надає судову допомогу, дотримуючись таких вимог:

- якщо заява про визнання іноземної процедури банкрутства подається після відкриття провадження у справі про банкрутство відповідно до цього Кодексу, надання судової допомоги відповідно до вимог цього Кодексу не повинно виключати можливість задоволення вимог кредиторів України;
- якщо провадження у справі про банкрутство відкривається відповідно до цього Кодексу після визнання чи подання заяви про визнання іноземної процедури банкрутства, судова допомога, надана відповідно до вимог цього Кодексу, переглядається, змінюється або припиняється, якщо вона несумісна із провадженням у справі про банкрутство, відкритим відповідно до цього Кодексу.

Стаття 111. Надання судової допомоги у разі здійснення кількох іноземних процедур банкрутства

1. У разі визнання кількох іноземних процедур банкрутства стосовно одного й того самого боржника господарський суд надає судову допомогу, дотримуючись таких вимог:

- надання судової допомоги керуючому іноземною процедурою банкрутства, яка є похідною, має бути узгоджене з наданням судової допомоги під час основної іноземної процедури банкрутства;
- якщо після визнання похідної іноземної процедури банкрутства визнається інша похідна іноземна процедура банкрутства, господарський суд надає, змінює або припиняє надання судової допомоги з метою узгодження таких проваджень.

Стаття 112. Виплати в рамках проваджень, що проводяться одночасно

1. Кредитор, який отримав часткове відшкодування за своєю вимогою в рамках іноземної процедури банкрутства, не може отримати відшкодування за тією самою вимогою в рамках провадження у справі про банкрутство, відкритого відповідно до цього Кодексу, стосовно того самого боржника, доки відшкодування іншим кредиторам тієї самої черги буде у пропорційному відношенні меншим, ніж відшкодування, вже отримане таким кредитором.

КНИГА ЧЕТВЕРТА

ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 113. Особливості провадження у справі про неплатоспроможність фізичних осіб

1. Провадження у справах про неплатоспроможність боржника - фізичної особи, фізичної особи - підприємця здійснюється в порядку, визначеному

цим Кодексом для юридичних осіб, з урахуванням особливостей, встановлених цією Книгою.

Стаття 114. Арбітражний керуючий у справах про неплатоспроможність фізичної особи

1. Арбітражний керуючий у справі про неплатоспроможність фізичної особи користується всіма правами арбітражного керуючого відповідно до законодавства, у тому числі має право:

- 1) запитувати та отримувати документи або їх копії від юридичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування та від фізичних осіб за їхньою згодою щодо майна боржника - фізичної особи, у тому числі які містять конфіденційну інформацію та/або банківську таємницю;
- 2) отримувати інформацію з державних реєстрів, у тому числі з бюро кредитних історій, у порядку, передбаченому законодавством;
- 3) здійснювати огляд майна боржника;
- 4) отримувати інформацію про рух коштів на рахунках боржника відповідно до [Закону України "Про банки і банківську діяльність"](#).

2. Арбітражний керуючий у справі про неплатоспроможність фізичної особи зобов'язаний:

- 1) організувати виявлення та складання опису майна боржника (проведення інвентаризації), визначити його вартість;
- 2) брати участь у розробленні плану реструктуризації боргів боржника, забезпечити його розгляд зборами кредиторів та подання на затвердження до господарського суду;
- 3) відкрити спеціальний рахунок для розрахунків з кредиторами;
- 4) погашати вимоги кредиторів згідно з черговістю у процедурі погашення боргів боржника, а якщо планом реструктуризації передбачено продаж майна боржника - відповідно до плану реструктуризації за рахунок коштів, отриманих від продажу такого майна;
- 5) якщо планом реструктуризації передбачено продаж майна боржника, звітувати перед господарським судом та зборами кредиторів про

результати продажу майна боржника протягом трьох робочих днів з дати такого продажу;

б) виконувати функції з управління та розпорядження майном боржника;

7) здійснювати інші повноваження відповідно до законодавства.

3. У разі відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень установи банків, в яких відкрито спеціальний рахунок для розрахунків з кредиторами, зобов'язані переказати кошти з такого рахунку на рахунок нового арбітражного керуючого, призначеного господарським судом для виконання повноважень керуючого реструктуризацією або керуючого реалізацією майна боржника.

Банк переказує кошти на спеціальний рахунок для розрахунків з кредиторами, відкритий новим арбітражним керуючим на підставі платіжної вимоги такого арбітражного керуючого.

4. Кредитори мають право за рахунок власних коштів встановити арбітражному керуючому додаткову винагороду.

5. Для забезпечення виконання повноважень керуючого реструктуризацією та/або керуючого реалізацією майна боржника арбітражний керуючий може залучати на договірних засадах інших осіб та спеціалізовані організації з оплатою їхньої діяльності за рахунок боржника, а за відсутності коштів у боржника - на підставі рішення зборів кредиторів за рахунок кредиторів. Дозвіл на залучення таких осіб надає господарський суд на підставі мотивованої заяви арбітражного керуючого про необхідність їх участі у справі, в якій зазначається розмір оплати їх послуг.

Стаття 115. Підстави для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність

1. Провадження у справі про неплатоспроможність боржника - фізичної особи або фізичної особи - підприємця може бути відкрито **лише за заявою боржника**.

2. Боржник має право звернутися до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність у разі, якщо:

1) розмір прострочених зобов'язань боржника перед кредитором (кредиторами) становить **не менше 30 розмірів мінімальної заробітної плати**;

2) боржник припинив погашення кредитів чи здійснення інших планових платежів у розмірі **більше 50 відсотків місячних платежів за кожним з кредитних та інших зобов'язань упродовж двох місяців;**

3) ухвалено постанову у виконавчому провадженні про відсутність у фізичної особи майна, на яке може бути звернено стягнення;

4) існують інші обставини, які підтверджують, що найближчим часом боржник не зможе виконати грошові зобов'язання чи здійснювати звичайні поточні платежі (загроза неплатоспроможності).

3. До складу грошових вимог, у тому числі щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), не включаються неустойка (штраф, пеня) та інші фінансові санкції.

Розділ II

ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ

Стаття 116. Заява про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність

1. Заява про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність подається боржником за наявності підстав, передбачених цим Кодексом.

2. У заяві про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність зазначаються:

1) найменування господарського суду, до якого подається заява;

2) ім'я боржника, його місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), номер засобу зв'язку боржника, його адреса електронної пошти (за наявності);

3) виклад обставин, що стали підставою для звернення до суду;

4) перелік документів, що додаються до заяви.

3. До заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність додаються:

1) довіреність чи інший документ, що засвідчує повноваження представника, якщо заяву підписано представником;

2) документи, що підтверджують наявність (відсутність) у боржника статусу фізичної особи - підприємця;

3) конкретизований список кредиторів і боржників із зазначенням загальної суми грошових вимог кредиторів (боржників), а також щодо кожного кредитора (боржника) - його імені або найменування, його місцезнаходження або місця проживання, ідентифікаційного коду юридичної особи або реєстраційного номера облікової картки платника податків та номера паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), суми грошових вимог (загальної суми заборгованості, заборгованості за основним зобов'язанням та суми неустойки (штрафу, пені) окремо), підстав виникнення зобов'язань, а також строку їх виконання згідно із законом або договором;

4) опис майна боржника, що належить йому на праві власності, із зазначенням місцезнаходження або місця зберігання майна;

5) копії документів, що підтверджують право власності боржника на майно;

6) перелік майна, що перебуває у заставі (іпотечі) або є обтяженим в інший спосіб, його місцезнаходження, вартість, а також інформація про кожного кредитора, на користь якого вчинено обтяження майна боржника, - ім'я або найменування, місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), сума грошових вимог, підстава виникнення

зобов'язань, а також строк їх виконання згідно із законом або договором;

7) копії документів про вчинені боржником (протягом року до дня подання заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність) правочини щодо належного йому нерухомого майна, цінних паперів, часток у статутному капіталі, транспортних засобів та угоди на суму не менше 30 розмірів мінімальної заробітної плати;

8) відомості про всі наявні рахунки боржника (у тому числі депозитні рахунки), відкриті в банках та інших фінансово-кредитних установах в Україні та за кордоном, їх реквізити, із зазначенням сум грошових коштів на таких рахунках;

9) копія трудової книжки (за наявності);

10) відомості про роботодавця (роботодавців) боржника;

11) декларація про майновий стан боржника за формою, затвердженою державним органом з питань банкрутства;

12) докази авансування боржником на депозитний рахунок суду винагороди керуючому реструктуризацією за три місяці виконання повноважень;

13) інформація про наявність (відсутність) непогашеної судимості за економічні злочини;

14) інші документи, що підтверджують наявність підстав, визначених [статтею 115](#) цього Кодексу.

4. Разом із заявою про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржник зобов'язаний подати пропозиції щодо реструктуризації боргів (проект плану реструктуризації боргів).

5. Декларація про майновий стан подається боржником за три роки (за кожен рік окремо), що передували поданню до суду заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність. Декларація повинна містити інформацію щодо майна, доходів та витрат боржника і членів його сім'ї, що перевищують 30 розмірів мінімальної заробітної плати.

До членів сім'ї боржника належать особи, які перебувають у шлюбі з боржником (у тому числі якщо шлюб розірвано протягом трьох років до дня

подання декларації), а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою чи піклуванням боржника, інші особи, які спільно з ним проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких з боржником не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Стаття 117. Прийняття заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність

1. У разі відсутності підстав для відмови у прийнятті заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність або для повернення такої заяви господарський суд не пізніше п'яти днів з дня надходження заяви постановляє ухвалу про прийняття заяви до розгляду, в якій зазначаються:

- 1) дата підготовчого засідання, яке має відбутися не пізніше 15 робочих днів з дня постановлення ухвали;
- 2) прізвище, ім'я та по батькові арбітражних керуючих, визначених автоматизованим відбором для призначення керуючого реструктуризацією.

2. Ухвалою про прийняття заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника до розгляду господарський суд має право вирішити питання про:

- 1) зобов'язання заявника, боржника та інших осіб подати до суду додаткові відомості, необхідні для вирішення питання про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність;
- 2) вжиття заходів для забезпечення вимог кредиторів шляхом заборони боржнику відчужувати майно.

3. Ухвала про прийняття заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника до розгляду надсилається сторонам, арбітражним керуючим, визначеним автоматизованим відбором, до органу державної виконавчої служби, приватному виконавцю, у якого виконавче провадження перебуває на виконанні, до контролюючого органу, визначеного [Податковим кодексом України](#) за місцем проживання боржника, до державного органу з питань банкрутства.

Стаття 118. Забезпечення вимог кредиторів

1. Господарський суд має право за вмотивованим клопотанням сторін у справі про неплатоспроможність чи за своєю ініціативою вжити заходів для забезпечення вимог кредиторів.

Заходи для забезпечення вимог кредиторів вживаються господарським судом у порядку та на умовах, визначених у [Книзі третій](#) цього Кодексу.

2. До заходів для забезпечення вимог кредиторів належать, зокрема:

- заборона боржнику укласти правочини (договори);
- зобов'язання боржника передати майно, інші цінності на зберігання третім особам;
- вчинення або утримання від вчинення певних дій;
- заборона боржнику розпоряджатися його нерухомим майном та цінними паперами;
- **накладення арешту на конкретне майно боржника;**
- інші заходи для збереження майна боржника;
- заборона виїзду боржника за кордон.

Стаття 119. Відкриття провадження у справі про неплатоспроможність

1. У підготовчому засіданні господарський суд розглядає подані документи, з'ясовує наявність підстав для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність, а також вирішує інші питання, пов'язані з розглядом заяви.

2. Підготовче засідання проводиться у порядку, передбаченому цим Кодексом.

3. За наслідками підготовчого засідання господарський суд постановляє ухвалу про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність або про відмову у відкритті провадження у справі про неплатоспроможність.

4. Господарський суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті провадження у справі про неплатоспроможність, якщо:

- 1) відсутні підстави для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність;
- 2) боржник виконав зобов'язання перед кредитором (кредиторами) у повному обсязі до підготовчого засідання суду;
- 3) боржника притягнуто до адміністративної або кримінальної відповідальності за неправомірні дії, пов'язані з неплатоспроможністю;

4) боржника визнано банкрутом протягом попередніх п'яти років.

5. В ухвалі про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника господарський суд зазначає про:

- 1) відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника;
- 2) введення процедури реструктуризації боргів боржника;
- 3) введення мораторію на задоволення вимог кредиторів;
- 4) призначення керуючого реструктуризацією;
- 5) вжиття заходів для забезпечення вимог кредиторів;
- 6) строк подання арбітражним керуючим до господарського суду відомостей про результати розгляду вимог кредиторів, який не може перевищувати 30 днів з дня проведення підготовчого засідання суду;
- 7) проведення арбітражним керуючим виявлення, складання опису майна боржника (проведення інвентаризації) та визначення його вартості;
- 8) строк підготовки та подання до господарського суду плану реструктуризації боргів боржника, який не може перевищувати трьох місяців з дня проведення підготовчого засідання суду;
- 9) зобов'язання контролюючого органу, визначеного [Податковим кодексом України](#), надати керуючому реструктуризацією та суду інформацію про доходи боржника та членів його сім'ї і про майно, задеклароване такими особами при перетині кордону;
- 10) зобов'язання органу державної прикордонної служби надати керуючому реструктуризацією та суду інформацію про перетинання боржником та членами його сім'ї державного кордону за останні три роки;
- 11) зобов'язання банків надати керуючому реструктуризацією та суду інформацію про залишок коштів на рахунках боржника.

6. З метою виявлення всіх кредиторів здійснюється офіційне оприлюднення оголошення про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника у порядку, визначеному цим Кодексом.

7. Ухвала про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність не пізніше трьох днів з дня її постановлення надсилається боржнику до контролюючого органу, визначеного [Податковим кодексом України](#), та інших органів, які здійснюють контроль за правильністю та своєчасністю справляння податків і зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, до місцевих судів загальної юрисдикції та органу державної виконавчої служби, приватному виконавцю, у якого перебуває виконавче провадження на виконанні, до органу державної прикордонної служби, державного органу з питань банкрутства, а також іншим учасникам справи та особам, які мають право взяти участь у такій справі.

У разі вжиття заходів для забезпечення вимог кредиторів копія ухвали надсилається також установам, що здійснюють облік нерухомого та рухомого майна, органам державної автомобільної інспекції за місцем проживання боржника, установам банків, що обслуговують рахунки боржника, депозитарним установам, які ведуть облік прав на цінні папери, що належать боржнику, а також органам державної прикордонної служби.

8. Ухвала про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника набирає законної сили з моменту її постановлення.

Стаття 120. Наслідки відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника

1. З моменту відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника:

- 1) пред'явлення кредиторами вимог до боржника та задоволення таких вимог може відбуватися лише в межах провадження у справі про неплатоспроможність та у порядку, передбаченому цим Кодексом;
- 2) арешт майна боржника та інші обмеження боржника щодо розпорядження належним йому майном можуть бути застосовані виключно господарським судом у межах провадження у справі про неплатоспроможність, а попередньо накладені арешти та обмеження можуть бути зняті на підставі ухвали господарського суду;
- 3) припиняється нарахування штрафів та інших фінансових санкцій, а також відсотків за зобов'язаннями боржника;

4) здійснення корпоративних прав боржника та реалізація майнових прав відбуваються з урахуванням обмежень, встановлених цим Кодексом;

5) вводиться мораторій на задоволення вимог кредиторів;

6) строк виконання всіх грошових зобов'язань боржника вважається таким, що настав;

7) будь-яке відчуження та розпорядження майном боржника здійснюються виключно в порядку, передбаченому цим Кодексом.

2. Господарський суд за клопотанням арбітражного керуючого або з власної ініціативи може прийняти рішення про тимчасову заборону боржнику без дозволу суду виїжджати за кордон на період здійснення провадження у справі про неплатоспроможність, якщо боржник вчиняє дії, спрямовані на перешкоджання проведенню стосовно нього процедур, передбачених цим Кодексом.

Стаття 121. Мораторій на задоволення вимог кредиторів

1. Мораторій на задоволення вимог кредиторів вводиться **строком на 120 днів**, з моменту відкриття провадження у справі про неплатоспроможність. Ухвала про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність є підставою для зупинення вчинення виконавчих дій стосовно боржника.

2. Протягом дії мораторію на задоволення вимог кредиторів:

1) зупиняється виконання боржником грошових зобов'язань, у тому числі зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), термін виконання яких настав до відкриття провадження у справі про неплатоспроможність;

2) зупиняється стягнення з боржника за всіма виконавчими документами, крім виконавчих документів за вимогами про стягнення аліментів чи про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, а також крім випадків перебування виконавчого провадження на стадії розподілу стягнутих з боржника грошових сум, у тому числі одержаних від продажу майна боржника, або перебування майна на стадії продажу з моменту оприлюднення інформації про продаж;

3) не нараховується неустойка (штраф, пеня), не застосовуються інші фінансові санкції за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань із задоволення вимог, на які поширюється мораторій;

4) зупиняється перебіг позовної давності щодо вимог до боржника;

5) не застосовується індекс інфляції за весь час прострочення виконання грошових зобов'язань боржника.

3. Мораторій не поширюється на:

1) відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи;

2) виплату та стягнення аліментів;

3) виконання вимог за виконавчими документами немайнового характеру, що зобов'язують боржника вчинити певні дії чи утриматися від їх вчинення;

4) задоволення вимог кредиторів у процедурі реструктуризації боргів боржника відповідно до затвердженого плану та у процедурі погашення боргів боржника відповідно до цього Кодексу.

4. Задоволення вимог кредиторів за рахунок майна боржника, яке є предметом забезпечення, допускається лише в межах провадження у справі про неплатоспроможність, крім випадків перебування виконавчого провадження на стадії розподілу стягнутих з боржника грошових сум, у тому числі одержаних від продажу майна боржника, або перебування майна на стадії продажу з моменту оприлюднення інформації про продаж.

5. Дія мораторію припиняється з дня закриття провадження у справі про неплатоспроможність.

Дія мораторію щодо задоволення забезпечених вимог кредиторів за рахунок майна боржника, яке є предметом забезпечення, припиняється після спливу 120 днів з дня відкриття провадження у справі про неплатоспроможність, якщо господарський суд протягом цього часу не ухвалив постанову про визнання боржника банкрутом або постановив ухвалу про затвердження плану реструктуризації боргів.

Стаття 122. Виявлення кредиторів та попереднє засідання суду

1. Подання кредитором грошових вимог до боржника та їх розгляд керуючим реструктуризацією здійснюються в порядку, визначеному цим Кодексом для юридичних осіб.

2. Попереднє засідання суду проводиться не пізніше 60 днів з дня відкриття провадження у справі про неплатоспроможність.

3. Керуючий реструктуризацією не пізніше ніж за 10 днів до дня попереднього засідання суду зобов'язаний направити суду, кредиторам та боржнику звіт про результати перевірки декларації боржника.

4. В ухвалі за результатами попереднього засідання суду, зокрема, зазначаються:

1) обов'язок керуючого реструктуризацією провести збори кредиторів, які мають відбутися не пізніше 14 днів з дня постановлення такої ухвали;

2) дата засідання господарського суду, яке має відбутися не пізніше 60 днів з дня постановлення такої ухвали, на якому буде розглянуто погоджений кредиторами план реструктуризації боргів або прийнято рішення про перехід до процедури погашення боргів чи про закриття провадження у справі.

Стаття 123. Збори кредиторів

1. Протягом трьох робочих днів після постановлення ухвали за результатами попереднього засідання господарського суду арбітражний керуючий згідно з цією ухвалою письмово повідомляє кредиторів про місце і час проведення зборів кредиторів та організовує їх проведення.

Участь кредиторів у зборах кредиторів, визначення кількості голосів кредиторів з правом вирішального голосу та учасників зборів кредиторів з правом дорадчого голосу здійснюються в порядку, визначеному цим Кодексом для юридичних осіб.

2. Основними завданнями зборів кредиторів у процедурі реструктуризації боргів боржника є:

1) розгляд звіту керуючого реструктуризацією про результати перевірки декларації про майновий стан боржника;

2) розгляд проекту плану реструктуризації боргів боржника;

3) прийняття рішення про схвалення плану реструктуризації боргів боржника або про звернення з клопотанням до господарського суду про перехід до процедури погашення боргів боржника або про закриття провадження у справі про неплатоспроможність.

3. Проведення зборів кредиторів та голосування на них здійснюються в порядку, визначеному цим Кодексом для юридичних осіб.

4. Збори кредиторів скликаються за потреби, але не менше одного разу на три місяці, якщо інше рішення не прийнято зборами кредиторів.

Разом з повідомленням про проведення зборів кредиторів арбітражний керуючий надсилає кредиторам порядок денний цих зборів.

Кредитори мають право до дня надсилання повідомлення про проведення зборів кредиторів вносити арбітражному керуючому пропозиції щодо включення питань до порядку денного. Питання, запропоновані кредиторами, є обов'язковими до включення арбітражним керуючим до порядку денного зборів кредиторів.

5. Рішення про затвердження плану реструктуризації боргів приймається конкурсними та забезпеченими кредиторами окремо.

План реструктуризації боргів та зміни до нього вважаються схваленими, якщо їх підтримали всі забезпечені кредитори та не менше 50 відсотків конкурсних кредиторів.

Голоси заінтересованих осіб не враховуються для визначення необхідної більшості голосів.

6. Кредитор має право проголосувати заочно в письмовій формі щодо кожного питання порядку денного зборів кредиторів. Якщо інший порядок заочного голосування не затверджено зборами кредиторів, кредитор, який голосує заочно, зобов'язаний надіслати результати свого голосування в письмовій формі на адресу арбітражного керуючого не менш як за п'ять днів до дати проведення зборів кредиторів.

Результат голосування такого кредитора оголошується арбітражним керуючим іншим кредиторам на зборах кредиторів та враховується при визначенні результатів голосування щодо кожного питання порядку денного.

7. Суд приймає рішення про закриття провадження у справі за клопотанням зборів кредиторів, сторони у справі або з власної ініціативи, якщо:

1) боржником у декларації про майновий стан зазначена неповна та/або недостовірна інформація про майно, доходи та витрати боржника та членів його сім'ї, якщо боржник упродовж семи днів після отримання звіту керуючого реструктуризацією про результати перевірки такої декларації не надав суду виправлену декларацію про майновий стан з повною та достовірною інформацією щодо майна, доходів та витрат боржника та членів його сім'ї;

2) майно членів сім'ї боржника було придбано за кошти боржника та/або зареєстровано на іншого члена сім'ї з метою ухилення боржника від погашення боргу перед кредиторами;

3) судовим рішенням, що набрало законної сили та не було скасоване, боржник був притягнутий до адміністративної або кримінальної відповідальності за неправомірні дії, пов'язані з неплатоспроможністю;

4) боржник не має фінансових можливостей виплачувати заборгованість за кредитом в іноземній валюті, забезпеченим квартирою або житловим будинком, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника, на умовах, передбачених цим Кодексом.

Господарський суд протягом одного року з дня закриття провадження у справі про неплатоспроможність з підстав, визначених цією частиною, не може відкрити провадження у новій справі про неплатоспроможність щодо того самого боржника.

8. До компетенції зборів кредиторів належить прийняття рішення про:

1) схвалення плану реструктуризації боргів боржника;

2) відмову у схваленні плану реструктуризації боргів та звернення до господарського суду з клопотанням про визнання боржника банкрутом та введення процедури погашення боргів боржника або з клопотанням про закриття провадження у справі про неплатоспроможність;

3) звернення у випадках, передбачених цим Кодексом, до господарського суду з клопотанням про призначення керуючого реструктуризацією або керуючого реалізацією;

4) звернення до господарського суду з клопотанням про закриття процедури реструктуризації боргів у зв'язку з невиконанням або неможливістю виконання плану реструктуризації боргів та введення процедури погашення боргів боржника;

- 5) звернення до господарського суду з клопотанням про припинення повноважень арбітражного керуючого;
- 6) інші питання, передбачені законодавством.

Розділ III

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ БОРГІВ БОРЖНИКА

Стаття 124. План реструктуризації боргів

1. План реструктуризації боргів боржника розробляється з метою відновлення платоспроможності боржника.
2. У плані реструктуризації боргів боржника зазначаються:
  - 1) обставини, які спричинили неплатоспроможність боржника;
  - 2) інформація про визнані судом вимоги кредиторів із зазначенням їх розміру та черговості задоволення;
  - 3) інформація про майновий стан боржника за результатами проведених заходів з виявлення та складання опису майна боржника (проведення інвентаризації);
  - 4) інформація про всі доходи боржника, у тому числі доходи, які боржник розраховує отримати протягом процедури реструктуризації боргів;
  - 5) розмір суми, яка щомісяця буде виділятися для погашення вимог кредиторів;
  - 6) вимоги кредиторів до боржника, які будуть прощені (списані) у разі виконання плану реструктуризації боргів;
  - 7) розмір суми, яка щомісяця залишатиметься боржнику на задоволення побутових потреб, у розмірі не менше одного прожиткового мінімуму на боржника та на кожну особу, яка перебуває на його утриманні.
3. План реструктуризації боргів боржника може містити положення про:

- 1) реалізацію в процедурі реструктуризації боргів частини майна боржника, у тому числі того, що є предметом забезпечення, черговість, строки реалізації такого майна та кошти, які планується отримати від його реалізації;
- 2) зміну способу та порядку виконання зобов'язань, у тому числі розміру та строків погашення боргів;
- 3) відстрочення чи розстрочення або прощення (списання) боргів чи їх частини;
- 4) виконання зобов'язань боржника третіми особами, зокрема шляхом укладення договору поруки, гарантії та інших правочинів згідно з цивільним законодавством;
- 5) інші заходи, спрямовані на покращення майнового стану боржника та задоволення вимог кредиторів (перекваліфікація, працевлаштування тощо).

4. Задоволення вимог кредиторів здійснюється арбітражним керуючим пропорційно за рахунок коштів, отриманих від виконання плану реструктуризації боргів, у черговості, визначеній цим Кодексом.

У разі реалізації в процедурі реструктуризації боргів майна боржника, яке є предметом забезпечення, план реструктуризації боргів має передбачати позачергове задоволення вимог кредитора за зобов'язаннями, які таке майно забезпечує.

Кошти, що залишилися після реалізації майна боржника, яке є предметом забезпечення, спрямовуються на задоволення вимог кредиторів згідно із затвердженим господарським судом планом реструктуризації боргів у черговості, визначеній цим Кодексом.

5. Особа, яка виявила бажання взяти участь у плані реструктуризації боргів боржника як поручитель (гарант), має право брати участь в обговоренні умов реструктуризації боргів такого боржника.

6. Строк виконання плану реструктуризації боргів боржника у справі про неплатоспроможність не може перевищувати п'ять років.

У разі погашення боргів за кредитами, отриманими боржником на придбання житла, строк виконання плану реструктуризації боргів боржника не може перевищувати 10 років.

За вмотивованим клопотанням боржника та за умови погашення понад 80 відсотків вимог кредиторів господарський суд може продовжити строк виконання плану реструктуризації боргів боржника понад граничний строк.

Стаття 125. Борги, що не підлягають реструктуризації

1. Не підлягають реструктуризації борги боржника щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та щодо сплати інших обов'язкових платежів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

2. Податковий борг, що виник протягом трьох років до дня постановлення ухвали про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника, визнається безнадійним та списується у процедурі реструктуризації боргів боржника.

3. План реструктуризації боргів боржника затверджується господарським судом лише після повного погашення боргів боржника щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та щодо сплати інших обов'язкових платежів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, якщо така заборгованість існує.

Стаття 126. Затвердження плану реструктуризації боргів боржника

1. Керуючий реструктуризацією протягом трьох днів з дня схвалення зборами кредиторів погодженого з боржником плану реструктуризації боргів подає до господарського суду заяву про затвердження плану реструктуризації боргів.

2. До заяви про затвердження плану реструктуризації боргів боржника додаються:

- 1) план реструктуризації боргів боржника;
- 2) протокол засідання зборів кредиторів;
- 3) письмові заперечення кредиторів, які не брали участі в голосуванні чи проголосували проти схвалення плану реструктуризації боргів боржника (за наявності).

3. Господарський суд розглядає заяву про затвердження плану реструктуризації боргів боржника протягом 10 днів з дня її отримання.

Про дату розгляду заяви про затвердження плану реструктуризації боргів господарський суд повідомляє боржника, кредиторів, керуючого реструктуризацією, а також третіх осіб, якщо план реструктуризації передбачає виконання зобов'язань боржника такими особами.

4. Господарський суд заслуховує кожного присутнього на засіданні кредитора, який має заперечення щодо плану реструктуризації боргів.

5. Явка кредиторів, які не брали участі в голосуванні чи проголосували проти схвалення плану реструктуризації боргів боржника, а також третіх осіб, якщо план реструктуризації передбачає виконання зобов'язань боржника такими особами, є обов'язковою.

У разі відсутності зазначених у цій частині кредиторів господарський суд призначає нове засідання суду для затвердження плану реструктуризації боргів боржника.

Повторна неявка в судове засідання кредиторів, які не брали участі в голосуванні чи проголосували проти схвалення плану реструктуризації боргів боржника, а також третіх осіб, якщо план реструктуризації передбачає виконання зобов'язань боржника такими особами, не перешкоджає розгляду справи.

6. Неявка в судове засідання належно повідомлених про таке засідання боржника, кредиторів, які схвалили план реструктуризації боргів, або керуючого реструктуризацією не перешкоджає розгляду справи.

7. Господарський суд зобов'язаний затвердити план реструктуризації боргів боржника, якщо такий план схвалений кредиторами та боржником.

Господарський суд має право за вмотивованим клопотанням боржника чи кредитора змінити план погашення боргів у частині збільшення чи зменшення строку його виконання або розміру суми, яка щомісяця буде виділятися для погашення вимог кредиторів, чи суми, яка щомісяця залишається боржнику на задоволення побутових потреб (не менше розміру, встановленого [статтею 124](#) цього Кодексу).

8. Господарський суд постановляє ухвалу про відмову у затвердженні плану реструктуризації боргів боржника у справі про неплатоспроможність, якщо:

- 1) порушено порядок розроблення та погодження плану реструктуризації боргів, встановлений цим Кодексом;
- 2) умови реструктуризації боргів суперечать законодавству;
- 3) при схваленні плану реструктуризації боргів були допущені порушення законодавства, що вплинули на результат голосування;
- 4) кредитор, який не брав участі в голосуванні чи проголосував проти схвалення плану реструктуризації боргів, доведе, що в разі визнання боржника банкрутом у порядку, визначеному цим Кодексом, його вимоги були б задоволені у розмірі, що перевищує розмір вимог, які будуть задоволені відповідно до умов плану реструктуризації боргів;
- 5) боржник не погасив борги щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування до початку виконання плану реструктуризації боргів боржника;
- 6) боржник вчиняє дії, спрямовані на перешкоджання проведенню стосовно нього процедур, передбачених цим Кодексом;
- 7) план реструктуризації боргів не погоджено боржником.

9. Постановлення ухвали про відмову у затвердженні плану реструктуризації боргів боржника не є перешкодою для повторного звернення до суду із заявою про затвердження плану реструктуризації боргів боржника у разі усунення обставин, які перешкоджали його затвердженню судом.

10. У разі постановлення господарським судом ухвали про відмову у затвердженні плану реструктуризації боргів боржник, збори кредиторів мають право звернутися до суду з клопотанням про визнання боржника банкрутом або про закриття провадження у справі про неплатоспроможність.

11. Якщо протягом трьох місяців з дня постановлення ухвали про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність і введення процедури реструктуризації боргів боржника до господарського суду не поданий погоджений боржником і схвалений кредиторами план реструктуризації боргів боржника, господарський суд має право прийняти рішення про визнання боржника банкрутом і відкриття процедури погашення боргів боржника відповідно до цього Кодексу або про закриття провадження у справі про неплатоспроможність.

Стаття 127. Наслідки затвердження плану реструктуризації боргів боржника

1. План реструктуризації боргів боржника набирає чинності з дня його затвердження господарським судом і є обов'язковим для боржника та кредиторів.

2. З дня затвердження судом плану реструктуризації боргів боржника вимоги, включені до такого плану, можуть бути задоволені лише у порядку і спосіб, визначені в плані реструктуризації боргів боржника.

3. Крім договорів, які передбачені планом реструктуризації боргів, боржник протягом реструктуризації не має права:

1) здійснювати правочини щодо відчуження або обтяження нерухомого та рухомого майна боржника, включаючи майнові і немайнові об'єкти, цінні папери тощо, вартість яких перевищує 10 розмірів мінімальної заробітної плати;

2) укладати договори позики, довічного утримання, уступки вимоги, переведення боргу, передачі в довірче управління майна боржника;

3) виступати поручителем за зобов'язаннями інших осіб.

4. Протягом дії плану реструктуризації боргів боржник повинен повідомляти кредиторів, включених до плану реструктуризації боргів, про істотні зміни у своєму майновому стані, а також про отримання позик і кредитів, у тому числі про придбання товарів у кредит, повідомляти інші сторони перед укладенням таких договорів про введення щодо нього процедури реструктуризації боргів.

5. З дня затвердження судом плану реструктуризації боргів припиняються повноваження керуючого реструктуризацією, крім випадків, якщо:

1) планом реструктуризації боргів передбачено подальшу участь керуючого реструктуризацією у виконанні такого плану, його повноваження та джерела виплати йому основної винагороди;

2) планом реструктуризації боргів передбачено продаж майна боржника. У такому разі керуючий реструктуризацією продовжує виконувати свої повноваження до завершення продажу майна боржника, розподілу отриманих від реалізації майна коштів, затвердження звіту про такий розподіл зборами кредиторів та подання такого звіту до суду.

6. План реструктуризації боргів не впливає на вимоги кредитора до третіх осіб, якщо кредитор з такими вимогами проголосував проти схвалення плану реструктуризації боргів боржника. Затвердження судом плану реструктуризації боргів щодо первісного зобов'язання не припиняє пов'язані з ним додаткові зобов'язання згідно із [статтею 604](#) Цивільного кодексу України, якщо заставодержатель проголосував проти такого плану.

Стаття 128. Виконання плану реструктуризації боргів боржника

1. З дня затвердження плану реструктуризації боргів боржник починає погашення вимог кредиторів згідно з умовами такого плану.

2. Затвердження господарським судом плану реструктуризації боргів може бути підставою для переукладення цивільно-правових договорів боржника з новими умовами їх виконання.

3. У разі порушення боржником плану реструктуризації боргів кредитори, вимоги яких включені до такого плану, мають право звернутися до господарського суду з клопотанням про закриття провадження у справі або про введення процедури погашення боргів боржника.

У разі задоволення судом одного з таких клопотань вимоги кредиторів, які мали бути прощені (списані) на умовах плану реструктуризації боргів, відновлюються в повному обсязі.

Стаття 129. Завершення виконання плану реструктуризації боргів боржника

1. Не пізніше п'яти днів після закінчення строку виконання плану реструктуризації боргів боржника, а також за наявності підстав для дострокового припинення процедури реструктуризації боргів боржник зобов'язаний надати суду та кредиторам, включеним до плану реструктуризації боргів, звіт про виконання плану реструктуризації боргів.

До звіту про виконання плану реструктуризації боргів боржника додаються докази задоволення вимог кредиторів згідно з таким планом.

2. Господарський суд у п'ятиденний строк після отримання звіту про виконання плану реструктуризації боргів боржника, але не пізніше 10 днів після закінчення строку виконання такого плану, призначає судові засідання для розгляду звіту про виконання плану реструктуризації боргів. У цьому

судовому засіданні кредитори можуть висловити свої скарги на дії боржника щодо виконання плану реструктуризації боргів.

3. За результатами розгляду звіту про виконання плану реструктуризації боргів боржника, а також скарг кредиторів господарський суд постановляє одне з таких рішень:

- 1) про закриття провадження у справі про неплатоспроможність у зв'язку з виконанням боржником плану реструктуризації боргів;
- 2) про невиконання боржником плану реструктуризації боргів, визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника.

4. У разі закриття провадження у справі про неплатоспроможність у зв'язку з виконанням плану реструктуризації боргів настають наслідки, передбачені цим Кодексом, щодо звільнення боржника від боргів.

5. У разі невиконання або неповного виконання умов плану реструктуризації боргів боржника кредитори можуть пред'явити свої вимоги до боржника в невиконаному обсязі, передбаченому договорами.

Розділ IV

ВИЗНАННЯ БОРЖНИКА БАНКРУТОМ І ВВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПОГАШЕННЯ БОРГІВ БОРЖНИКА

Стаття 130. Визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника

1. Господарський суд ухвалює постанову про визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника у разі, якщо протягом 120 днів з дня відкриття провадження у справі про неплатоспроможність зборами кредиторів не прийнято рішення про схвалення плану реструктуризації боргів боржника або прийнято рішення про перехід до процедури погашення боргів боржника.

Постановою про визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника господарський суд також призначає керуючого реалізацією майна в порядку, визначеному цим Кодексом.

Повідомлення про визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника офіційно оприлюднюється на офіційному веб-порталі судової влади України протягом трьох днів з дня прийняття відповідної постанови суду.

2. Не пізніше 30 днів з дня введення процедури погашення боргів боржника керуючий реалізацією майна спільно з боржником проводить інвентаризацію майна боржника та визначає його вартість.

Стаття 131. Майно боржника у процедурі погашення боргів боржника

1. Майно боржника, що підлягає реалізації у процедурі погашення боргів боржника, складає **ліквідаційну масу**.

2. До складу ліквідаційної маси включається все майно боржника, що перебуває у його власності, а також те, що буде отримано боржником у власність після визнання його банкрутом і до завершення процедури погашення боргів боржника, крім майна, визначеного частинами шостою і сьомою цієї статті та [статтею 132](#) цього Кодексу.

3. До складу ліквідаційної маси може бути включено майно, що є часткою боржника у спільній власності. У такому разі відбувається виділення частки боржника із спільного майна за правилами, передбаченими цивільним законодавством.

4. З моменту визнання боржника банкрутом розпорядження усіма правами щодо майна, включеного до складу ліквідаційної маси, здійснює керуючий реалізацією від імені боржника.

5. З моменту визнання боржника банкрутом і до винесення судового рішення про закриття процедури банкрутства реєстрація переходу права власності від/до боржника та обтяжень майна боржника, включаючи нерухоме майно і цінні папери, що існують в бездокументарній формі, відбувається виключно на підставі заяви керуючого реалізацією.

6. До складу **ліквідаційної маси** **не включається житло**, яке є єдиним місцем проживання сім'ї боржника (квартира загальною площею не більше 60 квадратних метрів або житловою площею не більше 13,65 квадратного метра на кожного члена сім'ї боржника чи житловий будинок загальною площею не більше 120 квадратних метрів) та **не є предметом забезпечення**, а також інше майно боржника, на яке згідно із законодавством не може бути звернено стягнення.

7. До складу ліквідаційної маси не включаються кошти, що перебувають на рахунках боржника у пенсійних фондах та фондах соціального страхування.
8. Продаж майна банкрута здійснюється відповідно до умов та в порядку, визначених цим Кодексом для юридичних осіб.

Стаття 132. Виключення окремих майнових об'єктів боржника із складу ліквідаційної маси

1. Господарський суд має право за вмотивованим клопотанням боржника та інших учасників провадження у справі про неплатоспроможність виключити із складу ліквідаційної маси майно боржника, на яке згідно із законодавством може бути звернено стягнення, але воно є необхідним для задоволення нагальних потреб боржника або членів його сім'ї.
2. Господарський суд має право виключити із складу ліквідаційної маси майнові об'єкти вартістю не більше 10 розмірів мінімальної заробітної плати, які є неліквідними чи дохід від реалізації яких істотно не вплине на задоволення вимог кредиторів.
3. Загальна вартість майна боржника, що виключається із складу ліквідаційної маси відповідно до положень цієї статті, не може перевищувати 30 розмірів мінімальної заробітної плати.
4. Перелік майна, що виключається із складу ліквідаційної маси згідно з положеннями цієї статті, затверджується господарським судом, про що постановляється ухвала, яка може бути оскаржена в апеляційному чи касаційному порядку.

Стаття 133. Порядок задоволення вимог кредиторів

1. Для задоволення вимог кредиторів кошти від продажу майна боржника вносяться на окремий банківський рахунок, відкритий керуючим реалізацією.
2. Витрати, пов'язані з провадженням у справі про неплатоспроможність (витрати на оплату судового збору, сплату винагороди і відшкодування витрат арбітражного керуючого, пов'язаних з виконанням ним своїх повноважень, оплату послуг спеціалістів для проведення оцінки майнових об'єктів, що підлягають продажу, а також витрати на проведення аукціону), відшкодовуються у повному обсязі до задоволення вимог кредиторів.
3. Вимоги кредиторів за зобов'язаннями боржника, забезпеченими заставою майна фізичної особи, задовольняються за рахунок такого майна.

Кошти, отримані від продажу майна банкрута, що є предметом забезпечення, після покриття витрат, пов'язаних з утриманням, збереженням та продажем цього майна, та сплати додаткової винагороди арбітражного керуючого відповідно до положень [статті 30](#) цього Кодексу використовуються виключно для задоволення вимог кредитора за зобов'язаннями, які таке майно забезпечує.

4. Вимоги кредиторів, включені до реєстру вимог кредиторів, задовольняються у такій черговості:

1) у першу чергу задовольняються вимоги до боржника щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування;

2) у другу чергу задовольняються вимоги щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) та проводяться розрахунки з іншими кредиторами;

3) у третю чергу сплачуються неустойки (штраф, пеня), внесені до реєстру вимог кредиторів.

Вимоги кожної наступної черги задовольняються за рахунок коштів від продажу майна боржника після повного задоволення вимог попередньої черги, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

У разі недостатності коштів, одержаних від продажу майна банкрута, для повного задоволення всіх вимог однієї черги вимоги задовольняються пропорційно до суми вимог, що належить кожному кредиторові однієї черги.

5. Не задоволені за рахунок реалізації предмета застави вимоги кредиторів за зобов'язаннями боржника, забезпеченими заставою майна, задовольняються у другу чергу.

6. Вимоги, не задоволені через недостатність майна боржника, вважаються погашеними, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

7. Вимоги до боржника щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, щодо сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, а також інші вимоги особистого характеру, які не були задоволені або погашені частково у процедурі

задоволення вимог кредиторів, можуть бути заявлені після закінчення провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи в порядку, встановленому цивільним законодавством.

Розділ V

НАСЛІДКИ ЗАКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Стаття 134. Звільнення від боргів у справі про неплатоспроможність

1. Господарський суд при постановленні ухвали про завершення процедури погашення боргів боржника та закриття провадження у справі про неплатоспроможність ухвалює рішення про звільнення боржника - фізичної особи від боргів.

2. Фізична особа не звільняється від подальшого виконання вимог кредиторів після завершення судових процедур у справі про неплатоспроможність та обов'язку повернення непогашених боргів, а саме:

- 1) відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи;
- 2) сплати аліментів;
- 3) виконання інших вимог, які нерозривно пов'язані з особистістю фізичної особи.

Такі вимоги, що не були повністю погашені у справі про неплатоспроможність, можуть бути заявлені після закінчення провадження у справі про неплатоспроможність у непогашеній частині.

Стаття 135. Обмеження стосовно осіб, визнаних банкрутами

1. Протягом п'яти років після визнання фізичної особи банкрутом не може бути відкрито провадження у справі про неплатоспроможність за її заявою, крім випадку, якщо боржник погасив усі борги в повному обсязі у порядку, передбаченому цим Кодексом.

2. Протягом п'яти років після визнання фізичної особи банкрутом така особа зобов'язана перед укладенням договорів позики, кредитних договорів,

договорів поруки чи договорів застави письмово повідомляти про факт своєї неплатоспроможності інші сторони таких договорів.

Фізична особа не може вважатися такою, яка має бездоганну ділову репутацію, протягом трьох років після визнання її банкрутом.

Розділ VI

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Стаття 136. Особливості розгляду справи про неплатоспроможність боржників, зайнятих у сільському господарстві

1. У разі відкриття провадження у справі про неплатоспроможність стосовно боржника, який зайнятий у сільському господарстві, план реструктуризації боргів розробляється з урахуванням особливостей ведення такої діяльності - сезонності сільськогосподарського виробництва та його залежності від природно-кліматичних умов, а також можливості задоволення вимог кредиторів за рахунок доходів, які можуть бути одержані боржником від такої діяльності.

2. У разі визнання боржника, який зайнятий у сільському господарстві, банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника рішення щодо земельних ділянок, які є власністю такого боржника або перебувають у постійному чи тимчасовому користуванні, приймається з урахуванням вимог [Земельного кодексу України](#).

Стаття 137. Особливості розгляду справ про неплатоспроможність фізичних осіб - підприємців

1. У разі відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи - підприємця до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань вноситься відповідний запис.

2. Про закриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи - підприємця до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань вноситься відповідний запис.

Ухвала про закриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи - підприємця надсилається державному реєстратору для внесення відповідного запису.

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Кодекс набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання чинності цим Кодексом.

Положення, що визначають створення електронної торгової системи та авторизації електронних майданчиків, вводяться в дію через три місяці з дня набрання чинності цим Кодексом.

2. З дня введення в дію цього Кодексу визнати такими, що втратили чинність:

[Закон України](#) "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 31, ст. 440 із наступними змінами);

[Постанову Верховної Ради України](#) "Про введення в дію Закону України "Про банкрутство" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 31, ст. 441).

[Закон України](#) "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 28, ст. 940; 2015 р., № 43, ст. 386) втрачає чинність через один рік з дня введення в дію цього Кодексу.

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) [абзац третій](#) частини першої статті 212 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) виключити;

2) у [Цивільному кодексі України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

доповнити статтею 48-1 такого змісту:

"Стаття 48-1. Правові наслідки нездатності фізичної особи виконати свої майнові зобов'язання і погасити борги

1. Стосовно фізичної особи, яка є нездатною виконати свої майнові зобов'язання і погасити борги, може бути відкрито провадження у справі про неплатоспроможність і введена процедура реструктуризації боргів боржника або така особа може бути визнана банкрутом у справі про неплатоспроможність із застосуванням процедури задоволення вимог кредиторів за правилами, передбаченими Кодексом України з процедур банкрутства";

[частину третю](#) статті 191 виключити;

[частину другу](#) статті 349 виключити;

[статтю 590](#) після [частини третьої](#) доповнити новою частиною такого змісту:

"4. У разі схвалення судом відповідно до законодавства про банкрутство плану санації чи реструктуризації боргів боржника за основним зобов'язанням, якщо він відмінний від заставодавця, заставодержатель, який голосував проти схвалення плану санації юридичної особи чи плану реструктуризації боргів боржника - фізичної особи, набуває право звернення стягнення на заставлене майно незалежно від настання строку виконання зобов'язання, забезпеченого заставою".

У зв'язку з цим частини четверту та п'яту вважати відповідно частинами п'ятою та шостою;

[частину четверту](#) статті 604 доповнити словами "крім випадків, коли первісне зобов'язання змінене планом санації або реструктуризації згідно з Кодексом України з процедур банкрутства і заставодержатель проголосував проти такого плану";

3) [статтю 337](#) Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Тимчасове обмеження фізичної особи - боржника у праві виїзду за межі України може бути застосоване судом до закриття провадження у справі про неплатоспроможність такої фізичної особи в порядку, визначеному Кодексом України з процедур банкрутства";

4) [статтю 20](#) Закону України "Про заставу" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 642 із наступними змінами) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"У разі схвалення судом відповідно до законодавства про банкрутство плану санації чи реструктуризації боргів боржника за основним зобов'язанням, якщо він відмінний від заставодавця, заставодержатель, який голосував проти схвалення плану санації юридичної особи чи плану реструктуризації боргів боржника - фізичної особи, набуває право звернення стягнення на заставлене майно незалежно від настання строку виконання зобов'язання, забезпеченого заставою".

У зв'язку з цим частини третю - сьому вважати відповідно частинами четвертою - восьмою;

5) у [пункті 21-1](#) частини четвертої статті 6 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами) слова "(розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)" виключити;

6) у [Законі України](#) "Про іпотеку" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 313; 2006 р., № 13, ст. 110; 2009 р., № 19, ст. 257; 2016 р., № 32, ст. 555):

[частину шосту](#) статті 5 виключити;

у [частині третій](#) статті 18 слова "вартості предмета" замінити словами "суми, на яку має бути застрахований предмет";

[статтю 33](#) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"У разі схвалення судом відповідно до законодавства про банкрутство плану санації чи реструктуризації боргів боржника за основним зобов'язанням, якщо він відмінний від іпотекодавця, іпотекодержатель, який голосував проти схвалення плану санації юридичної особи чи плану реструктуризації боргів боржника - фізичної особи, набуває право звернення стягнення на предмет іпотеки незалежно від настання строку виконання зобов'язання, забезпеченого іпотекою".

У зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати відповідно частинами четвертою - шостою;

[абзац сьомий](#) частини першої статті 39 виключити;

у тексті [Закону](#) слова "порушення провадження у справі про відновлення платоспроможності" та "порушено справу про банкрутство" замінити відповідно словами "відкриття провадження у справі про банкрутство

(неплатоспроможність)" та "відкрито провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність)";

7) [статтю 16](#) Закону України "Про оренду землі" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102; 2008 р., № 48, ст. 358; 2017 р., № 25, ст. 289) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Зміна власника всього майна боржника у вигляді цілісного майнового комплексу відповідно до затвердженого судом плану санації не є підставою для внесення змін до договору оренди землі та/або його переоформлення";

8) [частину восьму](#) статті 4-1 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483 із наступними змінами) після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"Зміна власника всього майна боржника у вигляді цілісного майнового комплексу відповідно до затвердженого судом плану санації не є підставою для переоформлення документів дозвільного характеру. У такому разі товариство має право продовжувати провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі виданого раніше такому товариству документа дозвільного характеру".

У зв'язку з цим абзаци четвертий - дванадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим - тринадцятим;

9) у [Законі України](#) "Про судовий збір" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87 із наступними змінами):

[пункт 2](#) частини другої статті 3 виключити;

у пункті 2 [частини другої](#) статті 4:

у підпункті 8 слова "санації до порушення" замінити словами "санації, реструктуризації до відкриття";

у підпункті 9 слова "про порушення справи" замінити словами "кредитора про відкриття провадження у справі";

у тексті [Закону](#) слова "порушення справи про банкрутство" замінити словами "відкриття провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність)";

10) [частину сьому](#) статті 15 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158; 2016 р., № 2, ст. 17; 2017 р., № 25, ст. 289) після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Зміна власника всього майна боржника у вигляді цілісного майнового комплексу відповідно до затвердженого судом плану санації не є підставою для переоформлення ліцензії. У такому разі товариство має право продовжувати провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі виданої раніше такому товариству відповідної чинної ліцензії".

У зв'язку з цим абзаци третій - сьомий вважати відповідно абзацами четвертим - восьмим;

11) у [частині першій](#) та [абзаці першому частини третьої статті 5](#) Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9) слова "підприємства як єдині майнові комплекси" та "підприємство як єдиний майновий комплекс" виключити;

12) у [статті 9](#) Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17, № 47, ст. 800; 2018 р., № 37, ст. 276):

[пункт 28](#) частини другої доповнити словом "ліквідатора";

[частину четверту](#) доповнити пунктом 24 такого змісту:

"24) дані про перебування фізичної особи - підприємця у процесі провадження у справі про неплатоспроможність";

у [частині шостій](#) слова "(розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)" в усіх відмінках і числах виключити;

13) у [Законі України](#) "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542, № 51, ст. 839; 2017 р., № 48, ст. 436):

у [частині першій](#) статті 34:

у [пункті 4](#) слова "за рішеннями про виплату заробітної плати, аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю особи, авторської винагороди, повернення невикористаних та

своєчасно неповернутих коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, рішеннями немайнового характеру" виключити;

[пункт 8](#) доповнити словами "якщо стягувач включений до плану санації";

[пункт 8 частини першої](#) та [частину п'яту статті 39](#) виключити;

в [абзаці першому](#) частини першої статті 40 слова "офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури" виключити;

у тексті [Закону](#) слова "порушення господарським судом провадження у справі про банкрутство" та "порушення провадження у справі про банкрутство" замінити відповідно словами "відкриття господарським судом провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність)" та "відкриття провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність)";

14) [Закон України](#) "Про фінансову реструктуризацію" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 32, ст. 555) доповнити статтею 25-1 такого змісту:

"Стаття 25-1. Спеціальні положення, пов'язані з досудовими процедурами санації

1. Якщо під час проведення добровільної фінансової реструктуризації боржник підготував план реструктуризації, який не був схвалений залученими кредиторами у порядку, встановленому цим Законом, але був затверджений необхідною кількістю голосів кредиторів відповідно до статті 5 Кодексу України з процедур банкрутства для затвердження плану санації, боржник має право приєднати такий план реструктуризації як план санації до заяви про затвердження плану санації без проведення зборів кредиторів, за умови що такий план відповідає вимогам статті 5 Кодексу України з процедур банкрутства.

2. План реструктуризації може включати положення про відмову від арбітражного підтвердження плану в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 25 цього Закону, та встановлення обов'язкового підтвердження плану в порядку, передбаченому статтею 5 Кодексу України з процедур банкрутства. У разі якщо план реструктуризації затверджується голосуванням залучених кредиторів, які володіють понад двома третинами вимог залучених кредиторів, боржник повинен подати заяву про затвердження плану реструктуризації до господарського суду за місцезнаходженням боржника протягом п'яти днів після схвалення плану.

Господарський суд застосовує процедуру, передбачену статтею 5 Кодексу України з процедур банкрутства, для затвердження або відхилення плану реструктуризації без проведення зборів кредиторів, за умови що такий план відповідає вимогам статті 5 Кодексу України з процедур банкрутства. Для цілей затвердження плану реструктуризації господарський суд використовує звіт незалежного експерта про проведення огляду фінансово-господарської діяльності боржника, передбаченого статтею 11 цього Закону.

3. Положення статей 8, 28, 29 та 30 цього Закону також застосовуються до процедур досудової санації, ініційованих боржником відповідно до цієї статті".

4. Установити, що з дня введення в дію цього Кодексу подальший розгляд справ про банкрутство здійснюється відповідно до положень цього Кодексу незалежно від дати відкриття провадження у справі про банкрутство, крім справ про банкрутство, які на день введення в дію цього Кодексу перебувають на стадії санації, провадження в яких продовжується відповідно до [Закону України](#) "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Перехід до наступної судової процедури та подальше провадження у таких справах здійснюється відповідно до цього Кодексу.

Реалізація майна боржника здійснюється відповідно до вимог цього Кодексу, крім майна боржника, оголошення про продаж якого опубліковане до дня введення в дію цього Кодексу. У разі непродажу такого майна його подальша реалізація здійснюється відповідно до вимог цього Кодексу.

5. Установити, що протягом п'яти років з дня введення в дію цього Кодексу заборгованість фізичної особи, що виникла до дня введення в дію цього Кодексу, за кредитом в іноземній валюті, який забезпечений іпотекою квартири або житлового будинку, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника, реструктуризується за процедурою неплатоспроможності фізичної особи згідно з планом реструктуризації або з мировою угодою з урахуванням особливостей, встановлених цим пунктом.

Склад і розмір грошових вимог забезпеченого кредитора за зобов'язаннями, які виникли з кредиту в іноземній валюті, який забезпечений іпотекою квартири або житлового будинку, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника, визначаються в національній валюті за курсом, встановленим Національним банком України на дату відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи. До розміру вимог такого забезпеченого кредитора не включаються штрафні санкції та пеня.

Визнані господарським судом вимоги забезпеченого кредитора погашаються боржником у розмірі ринкової вартості квартири або житлового будинку, що забезпечує вимоги такого кредитора, яка визначається оцінювачем, визначеним кредитором. Залишок заборгованості такого кредитора підлягає прощенню (списанню) в порядку, визначеному цим пунктом.

У разі якщо боржник до відкриття провадження у справі про неплатоспроможність частково погасив кредит, розмір вимог забезпеченого кредитора, які підлягають погашенню відповідно до цього пункту, зменшується пропорційно до частини кредиту, погашеної боржником.

У разі якщо загальна площа квартири, обтяженої іпотекою, не перевищує 60 квадратних метрів або житлова площа такої квартири не перевищує 13,65 квадратного метра на кожного члена сім'ї боржника, або якщо загальна площа житлового будинку, обтяженого іпотекою, не перевищує 120 квадратних метрів:

на реструктуризоване відповідно до цього пункту зобов'язання боржника встановлюється відсоткова ставка у розмірі українського індексу ставок за дванадцятимісячними депозитами фізичних осіб у гривні, збільшеного на 1 відсоток;

строк погашення вимог забезпеченого кредитора становить 15 років.

У разі якщо загальна площа квартири, обтяженої іпотекою, перевищує 60 квадратних метрів або житлова площа такої квартири перевищує 13,65 квадратного метра на кожного члена сім'ї боржника, або якщо загальна площа будинку, обтяженого іпотекою, перевищує 120 квадратних метрів:

на реструктуризоване відповідно до цього пункту зобов'язання боржника встановлюється відсоткова ставка у розмірі українського індексу ставок за дванадцятимісячними депозитами фізичних осіб у гривні, збільшеного на 3 відсотки;

строк погашення вимог забезпеченого кредитора становить 10 років.

План реструктуризації, що відповідає вимогам цього пункту, вважається підтриманим забезпеченим кредитором у частині вимог такого забезпеченого кредитора за зобов'язаннями, що виникли з кредиту в іноземній валюті, який забезпечений іпотекою квартири або житлового будинку, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника.

Боржник та забезпечений кредитор за погодженням можуть встановити в плані реструктуризації або мировій угоді інші умови та порядок погашення вимог забезпеченого кредитора, за умови, що вони є не гіршими для інтересів боржника, ніж ті, що встановлені цим пунктом.

Прощення (списання) залишку заборгованості за кредитним договором в іноземній валюті, забезпеченим іпотекою, що визначається як різниця між розміром вимог забезпеченого кредитора, визнаних господарським судом у справі про неплатоспроможність боржника, та розміром вимог забезпеченого кредитора, які підлягають погашенню відповідно до цього пункту, здійснюється після повного виконання зобов'язань боржником за реструктуризованим зобов'язанням.

У разі якщо боржник не має фінансових можливостей погашати вимоги забезпеченого кредитора на умовах, передбачених цим пунктом, господарський суд за клопотанням боржника відмовляє у затвердженні плану реструктуризації та закриває провадження у справі про неплатоспроможність.

Для цілей цього пункту членами сім'ї боржника вважаються члени сім'ї боржника, які проживали в квартирі або житловому будинку, що є предметом забезпечення, на момент укладення іпотечного договору та проживають на момент відкриття провадження у справі про неплатоспроможність, а також діти цих осіб, які народилися після укладення іпотечного договору.

6. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Кодексом:

розробити та подати до Верховної Ради України проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям цього Кодексу;

забезпечити прийняття та приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом;

забезпечити прийняття та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом.

7. Установити, що Міністерство юстиції України не пізніше як через місяць з дня введення в дію цього Кодексу організовує проведення установчого з'їзду арбітражних керуючих України та визначає порядок його проведення.

Міністерство юстиції України розміщує на своєму офіційному веб-сайті інформацію про проведення установчого з'їзду арбітражних керуючих України та не менш як за 10 днів до дня його проведення повідомляє про це кожного арбітражного керуючого.

На установчому з'їзді арбітражних керуючих України головує найстарший за віком арбітражний керуючий, який бере участь у з'їзді. Головуючий на засіданні обирає секретаря установчого з'їзду.

Установчий з'їзд арбітражних керуючих України утворює саморегульну організацію арбітражних керуючих та затверджує її статут, обирає Раду арбітражних керуючих України та ревізійну комісію, затверджує положення про ці органи, призначає членів кваліфікаційної комісії та дисциплінарної комісії.

Після утворення органів самоврядування арбітражних керуючих зміна їх складу відбувається в порядку, передбаченому цим Кодексом.

Реєстрація саморегульної організації арбітражних керуючих здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

Президент України
м. Київ
18 жовтня 2018 року
№ 2597-VIII

П.ПОРОШЕНКО